
REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I VEZA

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA
O TELEKOMUNIKACIJAMA I INFORMACIJSKOJ
TEHNOLOGIJI

Zagreb, svibanj 2003.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O TELEKOMUNIKACIJAMA I INFORMACIJSKOJ TEHNOLOGIJI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. točke 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Ocjena stanja

Područje telekomunikacija regulirano je Zakonom o telekomunikacijama ("Narodne novine", br. 76/99, 128/99, 68/01 i 109/01), Zakonom o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija na Hrvatsku poštu i Hrvatske telekomunikacije ("Narodne novine", br. 101/98), te Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji ("Narodne novine", br.26/03).

Zakonom o telekomunikacijama, koji je sada na snazi, uređena su pitanja telekomunikacija, radija, televizije i kabelske televizije, kao i odnosi između davatelja i korisnika telekomunikacijskih usluga. Zakon je regulirao osnivanje Vijeća za telekomunikacije kao pravne osobe i neovisnog regulatora. Osniva ga Republika Hrvatska s ciljem obavljanja poslova odlučivanja o davanju koncesija za obavljanje djelatnosti u telekomunikacijama, te za druge regulatorne poslove u telekomunikacijama s izuzetkom djelatnosti radija i televizije

Istim je Zakonom uređeno da poslove pripremanja prijedloga akata koje donosi Vijeće za telekomunikacije u obavljanju javnih ovlasti (odluke o davanju koncesije, odluke i rješenja u vezi s uređivanjem odnosa između davatelja usluga na tržištu telekomunikacijskih usluga) obavlja pravna osoba, koju je osnovala Republika Hrvatska - Hrvatski zavod za telekomunikacije. Hrvatski zavod za telekomunikacije, osim navedenih poslova, prema sada važećem Zakonu o telekomunikacijama, obavlja i poslove izdavanja dozvola za radijske postaje, izdavanje odobrenja za uvoz radijske postaje, usklađivanje uporabe radijskih frekvencija na domaćoj i međunarodnoj razini, kontrolu radiofrekvencijskog spektra, nadzor nad provedbom odredbi Zakona o telekomunikacijama i druge poslove.

Postojećim Zakonom o telekomunikacijama uređeno je i financiranje Vijeća za telekomunikacije i Hrvatskog zavoda za telekomunikacije na način da sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Vijeća za telekomunikacije i Hrvatskog zavoda za telekomunikacije osiguravaju se iz istih izvora i to:

1. od dijela naknade za uporabu radijskih frekvencija koji, izražen u postotku, ne može biti manji od 10%,
2. od naknade za uporabu adresa i brojeva,
3. od iznosa od 0,2% od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj godini ostvarili koncesionari telekomunikacijskih usluga i kabelske televizije, kao i davatelji usluga pristupa Internetu i to od koncesioniranih, odnosno prijavljenih telekomunikacijskih usluga, osim koncesionara radija i televizije.

Važećim Zakonom o telekomunikacijama uređena su pitanja vezana uz obavljanje djelatnosti radija i televizije, te je tako normirano osnivanje i nadležnost Vijeća za radio i televiziju,

regulatornog tijela, čije članove imenuje Hrvatski sabor. Vijeće za radio i televiziju donosi odluke o davanju i odzimanju koncesija za obavljanje djelatnosti radiodifuzije.

Na temelju Strategije "Informacijska i komunikacijska tehnologija" ("Narodne novine", br. 109/02.), te projekta "Hrvatsko telekomunikacijsko tržište", izrađenog na temelju rasprave održane u Vladi Republike Hrvatske 06. veljače 2001. godine, kao i drugih dokumenata sastavljenih na osnovi odgovarajućih europskih smjernica i drugih propisa, navode se opći ciljevi razvoja telekomunikacija i informacijske tehnologije (elektroničkih komunikacija) u Republici Hrvatskoj:

- stvaranje pravnog okvira za bržu i potpuniju prilagodbu i aktivno sudjelovanje u novom informacijskom društvu, i to u skladu s odrednicama iz "Zelene knjige" (*Green Paper*) o konvergenciji sektora telekomunikacija, medija i informacijske tehnologije;
- aktivno sudjelovanje u razvoju informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT), kroz ostvarivanje strategije razvoja, odgovarajuće zakonske i podzakonske propise, istraživanje, razvoj, proizvodnju i primjenu;
- stvaranje uvjeta za liberalizaciju tržišta informacijskih i komunikacijskih usluga i opreme, uz odgovarajuću prilagodbu i usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije;
- stvaranje uvjeta za potpuniju usklađenost s propisima i normama suvremenih europskih elektroničkih komunikacijskih, kao što su Transeuropska mreža za elektroničku razmjenu podataka između administracija (IDA), Elektronički sustav razmjene informacija o namjeni frekvencija (EFIS), Telekomunikacijsko-informacijski prometni sustav (RTTT) i dr;
- ostvarivanje suvremene audiovizualne politike u reguliranju odnosa između javnog radija i televizije (Hrvatska radiotelevizija) i komercijalnih radijskih i televizijskih postaja – koncesionara radija i televizije (europska smjernica o "televiziji bez granica").

S obzirom na nedostatke uočene kroz praksu i nedostatnu usklađenost važećeg Zakona s odgovarajućim smjernicama i drugim propisima Europske unije, pristupilo se donošenju novoga Zakona o telekomunikacijama i informacijskoj tehnologiji.

Predloženi tekst na najopćiji način izražava definiranje načela na kojima se zasniva uređivanje odnosa u oblasti telekomunikacija i informacijske tehnologije. Prvi princip na kome je zasnovan prijedlog Zakona je da u prvi plan dođu interesi korisnika telekomunikacijskih usluga (načelo zaštite interesa korisnika), stvaranje uvjeta za zadovoljavanje potreba korisnika za telekomunikacijskim i informacijskim uslugama, te načelo osiguranja maksimalnog kvaliteta usluga). Drugi ni manje nebitan princip je stvaranje slobodnog i otvorenog telekomunikacijskog tržišta koje svim sudionicima omogućava i garantira ravnopravan i nediskriminirajući položaj (načelo poticanja tržišnog natjecanja, efikasnosti, načelo međusobnog povezivanja telekomunikacijskih mreža, odnosno operatora pod ravnopravnim i uzajamno prihvatljivim uvjetima).

Načelo racionalnog i efikasnog korištenja radiofrekventnog spektra proizlazi iz objektivne ograničenosti ovog prirodnog bogatstva, ali u kontekstu ostalih predloženih načela treba osigurati uvijete za razvoj suvremenih telekomunikacija u Republici Hrvatskoj.

Na kraju cilj i svrha predloženog teksta zakona je njegovo usklađivanje sa međunarodnim standardima, praksom i tehničkim dostignućima kako bi se unaprijedio razvoj telekomunikacija u Republici Hrvatskoj i omogućilo povezivanje sa europskim i svjetskim telekomunikacijama.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Pri izradi Prijedloga Zakona o telekomunikacijama i informacijskoj tehnologiji uvažene su i ugrađene u tekst Zakona sljedeće smjernice EU i preporuke:

- Smjernica 2002/19/EC o pristupu i međusobnom povezivanju elektroničkih komunikacijskih mreža i pripadajuće opreme (Smjernica o pristupu)
- Smjernica 2002/20/EC o odobrenjima za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Smjernica o odobrenjima)
- Smjernica 2002/21/EC o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Okvirna smjernica)
- Smjernica 2002/22/EC o univerzalnoj usluzi i korisničkim pravima u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama (Smjernica o univerzalnoj usluzi)
- Smjernica 2002/58/EC o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u elektroničkom komunikacijskom sektoru (Smjernica o privatnosti u elektroničkim komunikacijama)
- Smjernica 2002/77/EC o natjecanju na tržištu elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga
- Odluka br.676/2002//EC o regulatornom okviru za politiku radijskoga spektra u Europskoj zajednici (Odluka o radijskom spektru)
- Uredba (EC) br.2887/2000 o razmotanom pristupu lokalnoj petlji
- Smjernica 1999/5/EC o radijskoj opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi, i o međusobnom priznavanju njezine sukladnosti
- Odluka br.128/1999/EC o koordiniranom uvođenju treće generacije pokretnih i bežičnih komunikacijskih sustava (UMTS) u Zajednicu
- Smjernice 98/61/EC i 97/33/EC o prenosivosti broja i pred-odabiru operatora
- Smjernica 98/10/EC o primjeni načela otvorenog pristupa mreži (ONP) na govornu telefoniju i univerzalnu uslugu za telekomunikacije u uvjetima tržišnog natjecanja
- Smjernica 97/51/EC kojom se mijenjaju smjernice 90/387/EEC i 92/44/EEC u svrhu prilagodbe natjecateljskom okruženju u telekomunikacijama
- Smjernica 97/66/EC o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u telekomunikacijskom sektoru
- Smjernica 96/2/EC kojom se mijenja smjernica 90/388/EEC s obzirom na pokretne i osobne komunikacije
- Smjernica 96/19/EC kojom se mijenja smjernica 90/388/EEC s obzirom na implementaciju punog natjecanja na tržištima telekomunikacijskih usluga
- Smjernica 95/51/EC kojom se mijenja smjernica 90/388/EEC u dijelu koji se odnosi na ukidanje zabrana uporabe mreža kabelaške televizije u cilju postizanja liberaliziranih telekomunikacijskih usluga
- Smjernica 94/46/EC kojom se mijenjaju smjernice 83/301/EEC i 90/388/EEC u dijelu koji se odnosi na satelitske komunikacije
- Smjernica 92/44/EEC o primjeni načela otvorenog pristupa mreži (ONP) za iznajmljene vodove
- Smjernica 91/287/EEC o frekvencijskim pojasevima dizajniranim za koordinirano uvođenje DECT-a u Zajednicu
- Smjernica 1990/387/EEC o ustanovljenju unutarnjeg tržišta za telekomunikacijske usluge primjenom načela otvorenog pristupa mreži (ONP)
- Smjernica 90/388/EEC o natjecanju na tržištima telekomunikacijskih usluga
- Smjernica 90/544/EEC o frekvencijskim pojasevima dizajniranim za koordinirano uvođenje sve-europskog zemaljskog javnog sustava za pozivanje osoba u Zajednicu
- Smjernica 1989/336/EEC o približavanju zakona država članica koji se odnose na elektromagnetsku kompatibilnost
- Smjernica 86/361/EEC o početnoj fazi uzajamnog priznavanja tipskih odobrenja za telekomunikacijsku terminalnu opremu.

Ovim se Zakonom uređuju sljedeće osnovna pitanja:

- Načela i ciljevi regulacije telekomunikacija
- Državni interes u području telekomunikacija
- Osnivanje neovisnog nacionalnog regulatora
- Imenovanje članova neovisnog regulatornog tijela (Vijeća Hrvatske agencije za telekomunikacije)
- Djelokrug poslova i nadležnost Hrvatske Agencije za telekomunikacije
- Sredstva za obavljanje poslova Hrvatske Agencije za telekomunikacije
- Telekomunikacijska infrastruktura
- Telekomunikacijske usluge
- Stjecanje prava na obavljanje telekomunikacijskih usluga (koncesija, prijava)
- Prijenos koncesije
- Promjena koncesije
- Oduzimanje koncesije
- Prestanak koncesije
- Naknade za prijave i koncesije
- Univerzalne telekomunikacijske usluge (djelokrug univerzalnih usluga, obveza pružanja i kakvoća usluge)
- Fond za univerzalne telekomunikacijske usluge
- Tržišno natjecanje
- Pristup mreži i međusobno povezivanje (interkonekcija)
- Davatelji usluga/operatori sa znatnijom tržišnom snagom
- Otvoreni pristup mreži i sučelja
- Minimalni zahtjevi za iznajmljene vodove
- Međusobno povezivanje i pristup mreži
- Regulacija cijena
- Adresiranje i numeriranje
- Upravljanje radiofrekvencijskim spektrom
- Kontrola radiofrekvencijskog spektra
- Plan namjene radiofrekvencijskog spektra
- Plan uporabe radijskih frekvencija
- Dodjela radijskih frekvencija
- Naknada za uporabu radijskih frekvencija
- Radijska oprema i telekomunikacijska terminalna oprema
- RiTT oprema
- Nadzor nad RiTT opremom
- Elektromagnetska kompatibilnost (EMC) i mjere zaštite
- Zaštita podataka
- Inspekcijski nadzor
- Kaznene odredbe
- Prijelazne i završne odredbe

Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem Zakona o telekomunikacijama i informacijskoj tehnologiji zadovoljit će se slijedeći zahtjevi:

- što potpunija usklađenost s pravnom stečevinom Europske unije (*acquis communautaire*);
- izostavljanje odredaba kojima se uređuje područje sadržaja elektroničkih medija, kao što su odredbe o programskim uvjetima i mjerilima, odredbe o uporabi jezika, o promidžbenim porukama, teletrgovini i programima pod pokroviteljstvom, i druge odredbe kojima se područje elektroničkih medija usklađuje s ratificiranom Europskom konvencijom o prekograničnoj televiziji i Protokolom o izmjenama i dopunama te Konvencije, te uređivanje navedenih sadržaja u posebnom zakonskom propisu, koji će se donijeti za područje medija;
- uređivanje odnosa i uvjeta u vezi s primjenom suvremenih, multimedijских informacijskih tehnologija, te po potrebi i drugih aktivnosti iz područja informacijskog društva, koje sada uopće nije zakonski uređeno;
- preciznije i transparentnije razdvajanje i definiranje poslova i nadležnosti nacionalne uprave nadležne za telekomunikacije i informacijsku tehnologiju (sada je to Uprava pošte i telekomunikacija Ministarstva pomorstva, prometa i veza, , te poslova i nadležnosti nacionalnih regulatornih tijela (NRA) u području telekomunikacija i informacijske tehnologije (sada je to Vijeće za telekomunikacije, bez nadležnosti u svim informacijskim uslugama) i u području audiovizualnih (elektroničkih) medija (sada je to Vijeće za radio i televiziju), kao i poslova i nadležnosti Hrvatskog zavoda za telekomunikacije, kao stručnog tijela oba navedena regulatorna tijela, s određenim, precizno utvrđenim javnim ovlastima.
- sužavanje opsega sredstava za financiranje regulatornog tijela na način da naknade za uporabu radijskih frekvencija i naknade za uporabu adresa i brojeva, koje plaćaju koncesionari i davatelji telekomunikacijskih usluga, a iz kojih se financiralo Vijeće za telekomunikacije i Hrvatski zavod za telekomunikacije, postaju prihod državnog proračuna.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati posebna sredstva iz državnog proračuna. Naknade propisane ovim Zakonom su prihod državnog proračuna.

Sredstva za obavljanje poslova Hrvatske Agencije za telekomunikacije osiguravaju se iz iznosa od 0,2% od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj godini u obavljanju telekomunikacijskih usluga i djelatnosti ostvarili koncesionari i davatelji telekomunikacijskih usluga. U odnosu na postojeći Zakon izostavljeno je financiranje regulatornog tijela od naknade za uporabu radijskih frekvencija i od naknade za uporabu adresa i brojeva.

IV. TEKST NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O TELEKOMUNIKACIJAMA I INFORMACIJSKOJ TEHNOLOGIJI

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje područje telekomunikacija, radijskih komunikacija i informacijske tehnologije, način i uvjeti obavljanja telekomunikacijskih usluga i djelatnosti, prava i obveze davatelja i korisnika telekomunikacijskih usluga, izgradnja, održavanje i uporaba telekomunikacijske infrastrukture i opreme, radijske opreme i telekomunikacijske terminalne opreme, upravljanje radiofrekvencijskim spektrom, adresnim i brojevnim prostorom u Republici Hrvatskoj, elektromagnetska kompatibilnost, zaštita podataka u telekomunikacijama te obavljanje nadzora i kontrole u telekomunikacijama, u skladu međunarodnim ugovorima i sporazumima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, te relevantnim smjernicama i preporukama Europske unije.

Državni interes

Članak 2.

Izgradnja, održavanje, razvoj i uporaba telekomunikacijske infrastrukture i opreme, upravljanje i uporaba radiofrekvencijskog spektra, adresnog i brojevnog prostora kao prirodno ograničenih dobara, te obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga i djelatnosti od interesa je za Republiku Hrvatsku.

Nadležna državna tijela

Članak 3.

- (1) Vlada Republike Hrvatske donosi Strategiju razvoja telekomunikacija i informacijske tehnologije Republike Hrvatske koja predstavlja temeljni strateški dokument kojim se dugoročno utvrđuju osnovna načela i smjernice budućeg razvoja telekomunikacijske i informacijske djelatnosti te određuju prioritete u planiranju tih djelatnosti.
- (2) Prijedlog Strategije iz stavka 1. ovoga članka izrađuje ministarstvo nadležno za telekomunikacije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u suradnji s ministarstvom nadležnim za znanost i tehnologiju, Uredom za strategiju razvitka i Uredom za internetizaciju Vlade Republike Hrvatske.
- (3) U svrhu provođenja Strategije iz stavka 1. ovoga članka te poduzimanja mjera na poticanju razvoja telekomunikacija i informacijske tehnologije nadležna su tijela državne uprave iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) U slučaju ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti države, kao i u slučaju velikih prirodnih nepogoda, te prekida u obavljanju osnovnih telekomunikacijskih usluga Vlada Republike Hrvatske će u svrhu osiguranja obavljanja tih usluga ovlastiti Ministarstvo za poduzimanje odgovarajućih mjera.

- (5) Ministarstvo predstavlja Republiku Hrvatsku u međunarodnim telekomunikacijskim organizacijama i institucijama te je odgovorno za provedbu međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija iz područja telekomunikacija. Ministarstvo sudjeluje u radu tijela i stručnih skupina tih međunarodnih organizacija i institucija, a za sudjelovanje u njihovu radu može ovlastiti i Hrvatsku agenciju za telekomunikacije ili druga nadležna tijela.
- (6) Ministarstvo obavlja inspekcijski nadzor u području telekomunikacija u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (7) Ministarstvo obavlja upravni nadzor nad Hrvatskom agencijom za telekomunikacije.

Nadležno regulatorno tijelo

Članak 4.

Republika Hrvatska osniva Hrvatsku agenciju za telekomunikacije koja je nacionalna regulatorna agencija za obavljanje regulatornih i drugih poslova u okviru djelokruga i nadležnosti određenih ovim Zakonom, u skladu s relevantnim smjernicama i preporukama Europske unije.

Načela i ciljevi regulacije telekomunikacijskog tržišta

Članak 5.

- (1) Hrvatska agencija za telekomunikacije će u obavljanju regulatornih poslova, utvrđenih ovim Zakonom, osobito ostvarivati sljedeća načela i ciljeve regulacije:
 1. skrbiti o interesima korisnika telekomunikacijskih usluga, uključujući korisnike s invaliditetom i socijalno ugrožene korisnike, i zaštititi tajnost telekomunikacijskih priopćenja te osobnih podataka i privatnosti korisnika telekomunikacijskih usluga,
 2. osigurati i promicati djelotvorno tržišno natjecanje na telekomunikacijskom tržištu, s jednakim mogućnostima za sve sudionike na tržištu, te poticati djelotvornost ulaganja u telekomunikacijsku infrastrukturu,
 3. poticati pristup tržištu novim davateljima usluga te uvođenje novih, inovativnih telekomunikacijskih usluga i tehnologija,
 4. osigurati poštovanje načela otvorenog pristupa mreži,
 5. onemogućiti zlouporabe na telekomunikacijskom tržištu,
 6. osigurati obavljanje osnovnih (univerzalnih) telekomunikacijskih usluga odgovarajuće kakvoće na cijelom području Republike Hrvatske, uz pristupačnu cijenu,
 7. osigurati djelotvorno upravljanje i nesmetanu uporabu radiofrekvencijskog spektra,
 8. osigurati djelotvorno upravljanje i uporabu adresnog i brojevnog prostora,
 9. promicati obavljanje telekomunikacijskih usluga u državnim i javnim službama,
 10. zaštititi potrebe javnog reda, obrane i nacionalne sigurnosti.
- (2) U ostvarivanju načela i ciljeva iz stavka 1. ovoga članka Hrvatska agencija za telekomunikacije dužna je surađivati s tijelom nadležnim za zaštitu tržišnog natjecanja i tijelom nadležnim za zaštitu prava potrošača, u skladu s posebnim zakonima kojima su uređena pitanja zaštite tržišnog natjecanja i zaštite potrošača.
- (3) Na sva pitanja u vezi s obavljanjem telekomunikacijskih usluga i djelatnosti pravnih i fizičkih osoba na tržištu, koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe posebnog zakona kojim je uređena zaštita tržišnog natjecanja.

Iznimke u primjeni Zakona

Članak 6.

Ovaj se Zakon ne primjenjuje na telekomunikacijsku i radijsku opremu te radijske postaje koje su postavljene i upotrebljavaju se isključivo za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije i sigurnosnih službi Republike Hrvatske, a radijske frekvencije za njihov rad usklađene su s Hrvatskom agencijom za telekomunikacije.

Pojmovi i značenja

Članak 7.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. **adresa:** ukupnost svih elemenata adresiranja koji se upotrebljavaju za određivanje odredišta telekomunikacijske veze.
2. **amaterska radijska postaja:** radijska postaja koja radi u frekvencijskom području namijenjenom radioamaterskoj službi.
3. **brojevi:** nizovi znamenaka koji služe za adresiranje u telekomunikacijskim mrežama.
4. **davatelj usluga:** pravna ili fizička osoba koja obavlja javne telekomunikacijske usluge na tržištu prema odredbama ovoga Zakona.
5. **dodjela brojeva i adresa:** prenošenje prava na uporabu brojeva i adresa, bez prijenosa vlasništva nad brojevima i adresama.
6. **elektromagnetska kompatibilnost (EMC):** sposobnost naprave, uređaja ili sustava da djeluje zadovoljavajuće u svojem elektromagnetskom okruženju te ne uzrokuje štetne elektromagnetske smetnje drugoj opremi ili sustavima u tom okruženju.
7. **elementi adresiranja:** znakovi, slova, znamenke i signali za ciljani odabir odredišta telekomunikacijskih veza.
8. **građanska (CB) radijska postaja:** radijska postaja koja radi u frekvencijskom području namijenjenom građanima.
9. **javna telekomunikacijska mreža:** telekomunikacijska mreža koja se upotrebljava za javne telekomunikacije.
10. **javne telekomunikacije:** tržišno obavljanje telekomunikacija za potrebe bilo kojih fizičkih ili pravnih osoba.
11. **javne govorne usluge:** usluge prijenosa govora u stvarnom vremenu putem javne telekomunikacijske mreže.
12. **javne telekomunikacijske usluge:** telekomunikacijske usluge koje se pružaju bilo kojim fizičkim ili pravnim osobama na tržišnoj osnovi.
13. **usluge kabelaške distribucije:** telekomunikacijske usluge prijenosa radijskih i televizijskih programa i s njima povezanih podataka, odašiljanih iz jednog središta korisnicima kabelaške distribucijske mreže putem koje se mogu pružati i druge telekomunikacijske usluge, osim javnih govornih usluga.
14. **koncesionar:** pravna osoba koja je dobila određenu koncesiju i sklopila ugovor o koncesiji prema odredbama ovoga Zakona.
15. **korisnik usluga:** fizička ili pravna osoba koja se koristi javnim telekomunikacijskim uslugama ili ih zahtijeva.

16. **lokalna petlja:** fizička upredena metalna parica povezana s priključnom točkom mreže u prostoru pretplatnika do glavnoga distributivnog okvira (razdjelnika) ili ekvivalentnog objekta, u nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži.
17. **međunarodna telekomunikacijska usluga:** stavljanje na raspolaganje telekomunikacijskih kapaciteta između telekomunikacijskih središta ili postaja bilo koje prirode, koje su smještene ili pripadaju različitim državama.
18. **međusobno povezivanje (interconnection):** pristup mreži kojim se uspostavlja fizičko i logičko povezivanje telekomunikacijskih mreža kako bi se korisnicima, priključenim na različite mreže, omogućilo izravno i neizravno komuniciranje.
19. **mikrovalna veza:** telekomunikacijska veza ostvarena putem usmjerenih radijskih komunikacija.
20. **nepokretna telekomunikacijska mreža:** telekomunikacijska mreža koja ne obuhvaća pokretnu telekomunikacijsku mrežu.
21. **odabir operatora:** usluga koja korisnicima omogućava da odabirom davatelja javnih telekomunikacijskih usluga, koji posreduje u ostvarivanju telekomunikacijske veze, ostvaruju unaprijed odabrane vrste telekomunikacijskih veza u nepokretnoj mreži. Odabir može biti unaprijed programiran ili se može ostvariti biranjem predbroja ili primjenom kojeg drugog postupka za takvo preusmjerenje.
22. **operator:** pravna osoba ili davatelj usluga koji stvarno i pravno ostvaruje kontrolu nad svim funkcijama potrebnima za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga putem telekomunikacija, telekomunikacijske infrastrukture, opreme, mreže ili sustava, ili radijskih postaja.
23. **osnovne (univerzalne) telekomunikacijske usluge:** najmanji skup telekomunikacijskih usluga određene kakvoće, koje su dostupne po pristupačnoj cijeni svim krajnjim korisnicima u Republici Hrvatskoj, neovisno o tome gdje se oni nalaze.
24. **plan adresiranja:** ukupnost svih mogućih kombinacija elemenata adresiranja koji se upotrebljavaju za jedinstvenu identifikaciju osoba, računalnih procesa, strojeva, uređaja ili telekomunikacijske opreme što je uključena u postupak ostvarivanja telekomunikacijske veze.
25. **plan numeriranja:** ukupnost svih mogućih kombinacija elemenata adresiranja uz pomoć znamenaka u svrhu jedinstvene identifikacije osoba, računalnih procesa, strojeva, uređaja ili telekomunikacijske opreme što je uključena u postupak ostvarivanja telekomunikacijske veze.
26. **područje pokrivanja:** zemljopisno područje na kojem je omogućena radijska komunikacija propisane kakvoće.
27. **pokretna telekomunikacijska mreža:** telekomunikacijska mreža koja omogućuje uspostavljanje telekomunikacijskih veza i u uvjetima fizičkog kretanja korisnika te mreže.
28. **pokretna radijska postaja:** radijska postaja koja omogućuje komunikaciju i u uvjetima fizičkog kretanja korisnika te radijske postaje.
29. **predodabir operatora:** usluga koja korisnicima omogućava da unaprijed programiranim odabirom davatelja javnih telekomunikacijskih usluga koji posreduje u ostvarivanju veze (koji ima ugovor s korisnikom) ostvaruju unaprijed odabrane vrste telekomunikacijskih veza u nepokretnoj mreži, bez biranja predbroja ili korištenjem nekoga drugog postupka za takvo preusmjerenje.
30. **prenosivost broja:** mogućnost da pretplatnik i pri promjeni svog davatelja usluga i lokacije zadrži svoju adresu.
31. **pretplatnik:** pravna ili fizička osoba koja je sklopila ugovor s davateljem javnih telekomunikacijskih usluga u svrhu korištenja tim uslugama.
32. **prijenosni vodovi:** telekomunikacijski vodovi u vidu kabelskih ili radijskih veza s pripadajućom prijenosnom opremom za veze točka – točka ili točka – više točaka.
33. **pristup mreži:** fizičko i logičko povezivanje terminalne i druge opreme na telekomunikacijsku mrežu ili dijelove te mreže, kao i fizičko i logičko povezivanje jedne telekomunikacijske

mreže s drugom telekomunikacijskom mrežom ili njezinim dijelovima radi uporabe funkcija te mreže ili radi korištenja uslugama koje se putem nje obavljaju.

34. **privatna telekomunikacijska mreža:** telekomunikacijska mreža kojoj je pristup omogućen samo korisnicima iz zatvorenih skupina i koja se upotrebljava samo za vlastite potrebe pravnih ili fizičkih osoba, a ne omogućuje obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga.
35. **profesionalni pokretni radio (PMR):** dio kopnene pokretne radiokomunikacijske službe koja se temelji na uporabi simpleksnog, poludupleksnog i, u iznimnim slučajevima, dupleksnog rada na terminalnoj razini u svrhu omogućavanja radijskih komunikacija za zatvorene skupine korisnika.
36. **radijska mreža:** mreža s više od dvije radijske postaje između kojih je omogućena radijska komunikacija.
37. **radijska oprema (RE):** proizvod ili njegova odgovarajuća komponenta koja omogućuje komunikaciju odašiljanjem ili prijamom radijskih valova uporabom spektra namijenjenog terestrijalnoj/satelitskoj radiokomunikaciji.
38. **radijska postaja:** jedan ili više odašiljača ili prijamnika, ili kombinacija odašiljača i prijamnika, uključujući pripadajuću opremu, koja je potrebna na jednom mjestu za obavljanje radiokomunikacijske službe.
39. **radijske komunikacije:** telekomunikacije putem radijskih valova.
40. **radio:** javne telekomunikacije koje odašilju zvuk, glas ili govor i druge signale namijenjene za izravan prijam u javnosti putem odašiljača na Zemlji ili na satelitu (*Sound Broadcasting*).
41. **radiofrekvencijski spektar:** elektromagnetski valovi frekvencija u rasponu od 9 kHz do 3000 GHz, koji se šire bez umjetnog vođenja.
42. **radiokomunikacijska služba:** vrsta radijske komunikacije u skladu s Radijskim propisima (*Radio Regulations*) Međunarodne telekomunikacijske unije (ITU).
43. **pristup izdvojenoj lokalnoj petlji:** potpuni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji i dijeljeni pristup lokalnoj petlji kako je on određen odgovarajućim smjernicama i drugim propisima Europske Unije o razmotanom pristupu lokalnoj petlji, pri čemu ne dolazi do promjene vlasništva nad lokalnom petljom.
44. **smetnja:** djelovanje neželjene energije, uzrokovane jednom ili spojem više emisija, zračenja ili indukcija, na prijam u nekom radiokomunikacijskom sustavu, koje se očituje narušavanjem bilo kojih svojstava tog sustava, pogrešnim prikazom ili gubitkom podataka koji bi se očuvali u slučaju nepostojanja te neželjene energije.
45. **štetna smetnja:** smetnja koja ugrožava rad radionavigacijske službe ili drugih službi sigurnosti, ili ozbiljno umanjuje kakvoću, ometa ili opetovano prekida radiokomunikacijsku službu koja radi u skladu s Radijskim propisima ITU-a (*Radio Regulations*).
46. **telekomunikacije:** svaki prijenos, odašiljanje i prijam bilo koje vrste priopćenja ili poruka u obliku znakova, signala, pisanog teksta, glasa ili govora, slika i zvukova putem telekomunikacijskog sustava.
47. **telekomunikacijska infrastruktura:** temeljne sastavnice telekomunikacijske mreže ili sustava, kao što su zemljište, građevina ili zgrada, pristupni put, električna energija, grijanje, voda, kabelska kanalizacija i drugo.
48. **telekomunikacijska mreža:** prijenosni vodovi, prijenosna, komutacijska i druga tehnička oprema koja omogućuje prijenos signala između određenih priključnih točaka putem žičnih, svjetlosnih, radijskih ili drugih elektromagnetskih sredstava.
49. **telekomunikacijska oprema:** oprema kojom se obavljaju telekomunikacije.
50. **telekomunikacijska terminalna oprema (TTE):** proizvod ili njegova odgovarajuća komponenta koja omogućuje komunikaciju izravno ili neizravno preko neke posredničke opreme priključene na sučelje javne telekomunikacijske mreže u svrhu prijenosa, obrade ili prijama priopćenja ili podataka.
51. **telekomunikacijske usluge:** usluge prijenosa, odašiljanja ili prijama znakova, signala, pisanog teksta, glasa ili govora, slika i zvukova ili priopćenja bilo koje prirode, koje se pružaju žičnim,

radijskim, svjetlosnim ili drugim elektromagnetskim sustavom, uključujući i omogućavanje uporabe tih sustava, u cijelosti ili djelomično, davanjem u najam, prodajom ili na drugi način.

- 52. **telekomunikacijski sustav:** svaki tehnički sustav sastavljen od odgovarajuće opreme, uključujući žični, radijski, svjetlosni ili drugi elektromagnetski sustav, koji omogućuje odašiljanje, prijenos, prespajanje, prijam, upravljanje ili nadzor elektromagnetskih ili svjetlosnih signala što se mogu prepoznati kao poruke ili priopćenja.
- 53. **telekomunikacijska veza:** uspostavljena veza za prijenos, odašiljanje ili prijam znakova, signala, pisanog teksta, glasa ili govora, slika i zvukova ili priopćenja bilo koje prirode,
- 54. **telekomunikacijski vod:** razvidan prijenosni telekomunikacijski kapacitet između priključnih točaka telekomunikacijske mreže bez funkcije posredovanja (komutacije).
- 55. **teletrgovina:** prodaja, kupnja ili najam, odnosno zakup proizvoda i drugih pokretnina ili nekretnina te pružanje usluga putem radija i televizije.
- 56. **televizija:** javne telekomunikacije koje odašilju zvuk, sliku i druge signale namijenjene za izravan prijam u javnosti putem odašiljača na Zemlji ili na satelitu (*Television Broadcasting*).
- 57. **zajednički antenski sustav:** skup tehničke opreme koja služi za izravan prijam radijskih i televizijskih emisija i njihovu distribuciju skupini korisnika prijamnika u stambenoj ili poslovnoj zgradi, ili na drugom manjem ograničenom, zemljopisno neprekinutom području, putem vodova za distribuciju radijskih i televizijskih programa (KDS), uz uvjet da se distribucija programa ne obavlja u komercijalne svrhe, odnosno uz bilo kakvu naknadu od korisnika prijamnika.
- 58. **završna priključna točka:** svi fizički priključci s pripadajućim priključnim sredstvima koji su dio telekomunikacijske mreže i koji su potrebni za priključenje terminalne opreme na tu mrežu.

II. HRVATSKA AGENCIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE

Osnivanje Agencije

Članak 8.

- (1) Hrvatska agencija za telekomunikacije (u daljnjem tekstu: Agencija) je samostalna i neovisna pravna osoba s javnim ovlastima, koja se upisuje u sudski registar.
- (2) Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u skladu s odredbama ovoga Zakona obavljaju Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske. Agencija za svoj rad odgovara Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.
- (3) Zabranjen je svaki oblik utjecaja na rad Agencije koji bi mogao dovesti u pitanje njezinu samostalnost i neovisnost, a osobito uporaba javnih ovlasti i sredstava javnog priopćavanja, te općenito javnog istupanja u namjeri da se utječe na rad Agencije.
- (4) Rad Agencije je javan.
- (5) Sjedište Agencije je u Zagrebu.
- (6) Unutarnje ustrojstvo Agencije, opći akti Agencije te druga pitanja od značenja za rad i obavljanje poslova Agencije pobliže se uređuju Statutom Agencije, na koji prethodnu suglasnost daje Vlada Republike Hrvatske.

Vijeće Agencije

Članak 9.

- (1) Agencijom upravlja Vijeće Agencije koje se sastoji od pet članova, koje imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. U postupku predlaganja članova Vijeća Agencije Vlada Republike Hrvatske može prethodno objaviti i javni poziv za predlaganje kandidata za članove Vijeća Agencije.
- (2) Članovi Vijeća Agencije imenuju se na razdoblje od pet godina te mogu biti ponovno imenovani.
- (3) Članovi Vijeća Agencije biraju predsjednika i zamjenika predsjednika Vijeća Agencije iz svojih redova, na način da se svake godine, unutar razdoblja na koje su imenovani, članovi Vijeća Agencije izmjenjuju na dužnosti predsjednika i zamjenika predsjednika Vijeća Agencije. Način određivanja redoslijeda obnašanja dužnosti predsjednika i zamjenika predsjednika Vijeća Agencije utvrđuje se Statutom Agencije.
- (4) Predsjednik Vijeća Agencije predstavlja i zastupa Agenciju, odgovara za zakonitost rada Agencije te obavlja druge poslove određene zakonom i Statutom Agencije.
- (5) Članovi Vijeća Agencije dužnost obnašaju profesionalno te imaju pravo na plaću i druga materijalna prava u skladu s općim aktima Agencije.
- (6) Članom Vijeća Agencije može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji ima visoku stručnu spremu iz područja elektrotehničkih, pravnih

ili ekonomskih znanosti i najmanje deset godina radnog iskustva u području telekomunikacija, te aktivno poslovno znanje barem jednog stranog jezika (engleskog, njemačkog ili francuskog), a u svojoj se struci istaknuo znanstvenim ili stručnim radom, ili svojim javnim djelovanjem, i dostojan je biti članom Vijeća Agencije.

- (7) Članovi Vijeća Agencije, ravnatelj Agencije i radnici stručne službe Agencije ne mogu biti državni dužnosnici, osobe koje obnašaju dužnost u tijelima političke stranke, niti osobe koje su u radnom odnosu, ostvaruju utjecaj ili obavljaju druge poslove u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona, niti mogu biti vlasnici ili suvlasnici ili članovi njihovih uprava, nadzornih odbora ili upravnih vijeća, ili obavljati druge poslove zbog kojih bi moglo doći do sukoba interesa.
- (8) Članovi Vijeća Agencije mogu pisati i objavljivati stručne ili znanstvene radove i sudjelovati u radu stručnih ili znanstvenih skupova.
- (9) Članovi Vijeća Agencije obvezni su ponašati se na način da ne umanjuju svoj ugled ili ugled Agencije, te da ne dovode u pitanje svoju samostalnost i neovisnost pri obnašanju svoje dužnosti, te samostalnost i neovisnost Agencije.
- (10) Članovi Vijeća Agencije, ravnatelj Agencije i radnici Agencije obvezni su u obavljanju svojih poslova u okviru ovoga Zakona postupati savjesno i u skladu s pravilima struke, te s moralnim i etičkim načelima.
- (11) Vijeće Agencije donosi odluke većinom glasova svih članova Vijeća Agencije, a član Vijeća Agencije ne može biti suzdržan pri glasovanju. Odluke Agencije su konačne.
- (12) Protiv akata Agencije koji nemaju značajke propisa nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Razrješenje članova Vijeća Agencije

Članak 10.

- (1) Hrvatski sabor će razriješiti dužnosti predsjednika, zamjenika predsjednika, odnosno člana Vijeća Agencije prije isteka razdoblja na koje je imenovan, ako to sam zatraži, a na prijedlog Vlade Republike Hrvatske u sljedećim slučajevima:
 - 1. ako učini težu povredu dužnosti utvrđenu Statutom Agencije,
 - 2. ako nije u mogućnosti uredno obavljati svoju dužnost dulje od šest mjeseci,
 - 3. ako trajno izgubi sposobnost obavljanja dužnosti,
 - 4. ako je pravomoćnom presudom osuđen za kazneno djelo,
 - 5. ako nastupi okolnost iz članka 9. stavka 7. ovoga Zakona.
- (2) O postojanju razloga za razrješenje predsjednika, zamjenika predsjednika, odnosno člana Vijeća Agencije prije isteka razdoblja na koje je imenovan Vijeće Agencije je obvezno izvijestiti Vladu Republike Hrvatske.
- (3) Prije donošenja odluke o razrješenju predsjedniku, zamjeniku predsjednika, odnosno članu Vijeća Agencije mora se omogućiti da se izjasni o razlozima razrješenja.
- (4) Član Vijeća Agencije ne može se godinu dana od dana razrješenja s dužnosti zaposliti u pravnim osobama koncesionara ili davatelja telekomunikacijskih usluga na koje se

primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

- (5) Član Vijeća Agencije, nakon razrješenja s dužnosti sve do početka ostvarivanja plaće po drugoj osnovi ili do ostvarivanja prava na mirovinu po općim propisima, a najdulje godinu dana od dana razrješenja s dužnosti, ima pravo na naknadu u visini plaće koju ostvaruje kao član Vijeća Agencije.

Stručna služba Agencije

Članak 11.

- (1) Agencija ima stručnu službu ustrojenu u skladu s općim aktima Agencije, koja obavlja stručne, upravne i tehničke poslove za potrebe Agencije. Za obavljanje stručnih i tehničkih poslova Agencije može, prema potrebi, sklopiti ugovor s domaćim ili stranim pravnim ili fizičkim osobama, u skladu sa Statutom Agencije.
- (2) Stručnom službom Agencije rukovodi ravnatelj Agencije koji za svoj rad odgovara Vijeću Agencije. Ravnatelj Agencije organizira i vodi rad stručne službe Agencije, odgovara za uredno i pravilno poslovanje Agencije te obavlja druge poslove određene Statutom Agencije.
- (3) Ravnatelja Agencije imenuje Vijeće Agencije na temelju javnog natječaja, na razdoblje od četiri godine, nakon kojeg može biti imenovan ponovno. Ravnatelj Agencije svoju dužnost obavlja profesionalno.
- (4) Ravnateljem Agencije može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji ima visoku stručnu spremu iz područja elektrotehničkih, pravnih ili ekonomskih znanosti i najmanje pet godina radnog iskustva u području telekomunikacija, te aktivno poslovno znanje barem jednog stranog jezika (engleskog, njemačkog ili francuskog), a u svojoj se struci osobito istaknuo organizacijskim sposobnostima.
- (5) Ravnatelj Agencije može biti razriješen prije isteka razdoblja na koje je imenovan uz uvjete utvrđene Statutom Agencije.
- (6) Na pravni položaj ravnatelja Agencije i radnika stručne službe Agencije, uvjete za zasnivanje radnog odnosa, plaće i druga pitanja u vezi s radnim odnosima, koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se opći propisi o radu.
- (7) Na ostala pitanja u vezi s osnivanjem i radom Agencije, koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama.

Djelokrug i nadležnost Agencije

Članak 12.

- (1) U nadležnosti Agencije su sljedeći poslovi:
 1. donošenje odluka o davanju i oduzimanju koncesija i dozvola u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona;
 2. nadzor cijena i kakvoće telekomunikacijskih usluga te odobravanje cijena telekomunikacijskih usluga u skladu s odredbama ovoga Zakona;

3. rješavanje sporova između operatora i davatelja usluga, a uz posredovanje Vijeća korisnika telekomunikacijskih usluga, u skladu s ovim Zakonom, i rješavanje sporova između davatelja usluga i korisnika usluga;
 4. donošenje odluka i rješenja u vezi s obavljanjem drugih regulatornih poslova koji su u nadležnosti Agencije u skladu s odredbama ovoga Zakona;
 5. stručni nadzor nad ispunjavanjem uvjeta iz koncesija, dozvola, prijava i ovlasti za telekomunikacijske usluge i djelatnosti propisane odredbama ovoga Zakona;
 6. upravljanje adresnim i brojevnim prostorom u telekomunikacijama i izrada pripadajućih planova;
 7. upravljanje radiofrekvencijskim spektrom, izrada Tablice namjene radiofrekvencijskog spektra i planova dodjele radijskih frekvencija;
 8. provedba postupka usklađivanja radijskih frekvencija na domaćoj i međunarodnoj razini te dodjela radijskih frekvencija;
 9. kontrola radiofrekvencijskog spektra i poduzimanje mjera zaštite od štetnih smetnji;
 10. izrada nacrtu podzakonskih propisa koje donosi ministar na temelju odredaba ovoga Zakona, na zahtjev ministra;
 11. davanje stručnih mišljenja o pojedinim pitanjima iz područja telekomunikacija i provedbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, na zahtjev ministra;
 12. priređivanje javnih savjetovanja, stručnih skupova i ispitivanja mišljenja o pojedinim pitanjima iz područja telekomunikacija;
 13. obavljanje poslova međunarodne suradnje s međunarodnim telekomunikacijskim organizacijama i institucijama te sudjelovanje u radu njihovih stručnih tijela i radnih skupina, na temelju dobivene ovlasti ili u dogovoru s Ministarstvom;
 14. suradnja s inozemnim regulatornim tijelima u telekomunikacijama;
 15. obavljanje drugih poslova utvrđenih ovim Zakonom i Statutom Agencije.
- (2) Poslovi Agencije iz stavka 1. točke 1. do 9. ovoga članka od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku, a Agencija ih obavlja na temelju javne ovlasti.
 - (3) Vijeće Agencije donosi odluke u vezi s obavljanjem svih regulatornih poslova iz stavka 1. točke 1. do 4. ovoga članka, donosi Statut Agencije i druge opće akte Agencije, godišnji financijski plan i završni račun Agencije, godišnji program rada i razvoja Agencije, a obavlja i druge poslove određene zakonom i Statutom Agencije.

Godišnje izvješće

Članak 13.

- (1) Agencija podnosi Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o svojem radu te o stanju i ostvarivanju načela i ciljeva regulacije telekomunikacijskog tržišta u Republici Hrvatskoj iz članka 5. ovoga Zakona, i to najkasnije do kraja mjeseca ožujka za prethodnu kalendarsku godinu.
- (2) Na zahtjev Hrvatskog sabora ili Vlade Republike Hrvatske Agencija je obvezna u primjerenom roku podnijeti izvješće iz stavka 1. ovoga članka i za razdoblje kraće od godine dana.

Dostavljanje podataka i čuvanje službene tajne

Članak 14.

- (1) Agencija u svrhu obavljanja poslova iz članka 12. ovoga Zakona ima pravo zahtijevati od pravnih i fizičkih osoba, koje obavljaju telekomunikacijske usluge i djelatnosti prema odredbama ovoga Zakona, pristup podacima od značenja za obavljanje tih usluga i djelatnosti, uključujući i podatke s obilježjima tajnosti. Način i primjereni rok za omogućavanje pristupa podacima određuje Agencija u svojem zahtjevu.
- (2) Članovi Vijeća Agencije i radnici Agencije obvezni su čuvati podatke iz stavka 1. ovoga članka te druge podatke koje saznaju u vezi s obavljanjem povjerenih poslova iz članka 12. ovoga Zakona ili na bilo koji drugi način, osim ako zakonom za pojedini slučaj nije drukčije propisano. Takvi se podaci smatraju službenom tajnom.
- (3) Pristup podacima, koje pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka u dogovoru s Agencijom označe kao poslovnom tajnom, imaju samo članovi Vijeća Agencije. Vijeće Agencije će općim aktom utvrditi pravila postupanja Agencije u vezi s podacima koji se smatraju službenom i poslovnom tajnom.
- (4) Obveza čuvanja službene tajne iz stavka 2. ovoga članka prestaje nakon isteka roka od pet godina od dana razrješenja s dužnosti člana Vijeća Agencije, odnosno dana prestanka radnog odnosa radniku Agencije.

Sredstva za obavljanje poslova Agencije

Članak 15.

- (1) Sredstva za obavljanje poslova Agencije osiguravaju se iz iznosa od 0,2% od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj godini u obavljanju telekomunikacijskih usluga i djelatnosti ostvarili koncesionari i davatelji telekomunikacijskih usluga.
- (2) Iznos iz stavka 1. ovoga članka uplaćuje se u korist Agencije svaka tri mjeseca u četiri jednaka obroka, na temelju izdanog računa Agencije.
- (3) Iznos i način uplate viška sredstava iz stavka 1. ovoga članka, koja Agencije nije utrošila u skladu s financijskim planom do kraja tekuće proračunske godine, određuje se odlukom Vlade Republike Hrvatske.
- (4) Naknade propisane ovim Zakonom prihod su državnog proračuna Republike Hrvatske, osim iznosa iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Agencija odgovara za vlastite obveze cjelokupnom svojom imovinom, a Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Agencije.
- (6) Obveze Agencije u prvom redu se podmiruju iz njezine imovine, a tek onda iz državnog proračuna Republike Hrvatske.
- (7) Agencija ne može, bez prethodne suglasnosti Vlade Republike Hrvatske, steći, opteretiti ili otuđiti nekretninu ili drugu imovinu, ili sklopiti drugi pravni posao, ako vrijednost ugovora ili drugog pravnog posla prelazi iznos utvrđen Statutom Agencije.

- (8) Vlada Republike Hrvatske daje suglasnost na financijski plan i završni račun Agencije.

III. TELEKOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA

Uvjeti uporabe telekomunikacijske infrastrukture i opreme

Članak 16.

- (1) Telekomunikacijska infrastruktura i oprema, namijenjena za uporabu u Republici Hrvatskoj, mora se projektirati, proizvoditi, graditi, održavati i upotrebljavati u skladu s hrvatskim normama, normama Europskog instituta za telekomunikacijske norme (ETSI), normama Europskog odbora za normizaciju / Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju (CEN/CENELEC) te odlukama, preporukama i drugim propisima Međunarodne telekomunikacijske unije (ITU) i Europske konferencije poštanskih i telekomunikacijskih uprava (CEPT).
- (2) Ministar može pravilnicima pobliže propisati tehničke uvjete i uvjete uporabe za određene vrste telekomunikacijske infrastrukture i opreme iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Telekomunikacijska infrastruktura i oprema javnih telekomunikacija mora se projektirati, proizvoditi i graditi na način da telekomunikacijske usluge budu dostupne i osobama s invaliditetom.
- (4) Prigodom gradnje poslovne građevine ili stambene građevine, namijenjene daljnjoj prodaji, investitor te građevine mora izgraditi kabelsku kanalizaciju za pretplatničke telekomunikacijske vodove, za kabelsku distribuciju i zajednički antenski sustav, koji su potrebni samo za tu građevinu, prema pripadajućoj tehničkoj i izvedbenoj dokumentaciji, te potpunu telekomunikacijsku instalaciju primjerenu namjeni građevine, uključujući i vodove za kabelsku distribuciju i zajednički antenski sustav, u skladu s glavnim projektom.
- (5) Ako gradnjom stambene, poslovne ili druge građevine dođe do smetnji u prijemu radijskih ili televizijskih programa korisnika kabelska distribucije ili zajedničkog antenskog sustava, investitor te građevine mora, u roku od 60 dana od dana utvrđenja smetnje, o svom trošku osigurati prijam radijskih i televizijskih programa uz jednake uvjete kakvi su postojali prije nastanka smetnji.

Postavljanje, uporaba i održavanje telekomunikacijske infrastrukture i opreme

Članak 17.

- (1) Postavljanje i uporaba telekomunikacijske infrastrukture i opreme, namijenjene za spajanje na javnu telekomunikacijsku mrežu ili za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga, mora udovoljavati uvjetima sigurnosti uporabe mreže, cjelovitosti mreže i povezanosti telekomunikacijskih usluga te uvjetima priključenja telekomunikacijske terminalne opreme, kao i uvjetima ugradnje i primjene funkcije tajnog nadzora telekomunikacijskih usluga, koje će se obavljati, i telekomunikacijskog prometa na međumjesnim i međunarodnim telekomunikacijskim vezama, u skladu s posebnom uredbom Vlade Republike Hrvatske i s pravilnikom koji donosi ministar.

- (2) Telekomunikacijska infrastruktura i oprema mora se postavljati, upotrebljavati i održavati na način da njezin rad ne uzrokuje smetnje u radu i uporabi javnih telekomunikacija, u skladu s normama, propisima, odlukama i preporukama iz članka 16. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.
- (3) Operator i davatelj usluga obavezan je osigurati pristup svojoj telekomunikacijskoj infrastrukturi i omogućiti prednost u obavljanju telekomunikacijskih usluga tijelima državne uprave nadležnima za poslove javnog reda, obrane i nacionalne sigurnosti, uključujući i nadležne sigurnosne službe Republike Hrvatske.
- (4) Operator i davatelj usluga obavezan je osigurati prednost besplatnom prijenosu poruka i poziva za potrebe službe nadležne za motrenje i obavješćivanje, te za sva hitna stanja koja se odnose na sigurnost ljudskih života i na ugroženost imovine većeg razmjera, u skladu s posebnim propisima.
- (5) Operator, davatelj usluga i vlasnik telekomunikacijske infrastrukture i opreme te vlasnik, odnosno korisnik radijske postaje obavezan je, u doba ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti države, kao i u slučaju velikih prirodnih nepogoda, telekomunikacijsku infrastrukturu i opremu ili radijsku postaju dati na uporabu nadležnim državnim tijelima u skladu s posebnim propisima.
- (6) Operator i davatelj usluga obavezan je o svom trošku ugraditi funkciju tajnog nadzora telekomunikacijskih usluga koje obavlja i telekomunikacijskog prometa na vlastitim međumjesnim i međunarodnim telekomunikacijskim vezama, u skladu s posebnom uredbom Vlade Republike Hrvatske i s pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.
- (7) Operator i davatelj usluga mora poslove automatskog bilježenja podataka o obavljenim telekomunikacijskim uslugama svojih korisnika u svrhu obračuna troškova tih usluga obavljati na području Republike Hrvatske.

Izvođenje radova u blizini telekomunikacijske infrastrukture i opreme

Članak 18.

- (1) U blizini telekomunikacijske infrastrukture i opreme te spojnog puta ne smiju se izvoditi radovi ili graditi nove građevine koje bi ih mogle oštetiti ili ometati njihov rad.
- (2) Ako je prijeko potrebno izvesti određene radove ili izgraditi novu građevinu, investitor mora unaprijed pribaviti suglasnost vlasnika postojeće telekomunikacijske infrastrukture i opreme ili spojnog puta radi poduzimanja mjera za njihovu zaštitu i nesmetan rad.
- (3) U zaštitnoj zoni ili radijskom koridoru radijskih postaja ne smiju se izvoditi radovi, graditi nove građevine i postavljati tehnička oprema koja bi svojim radom, smještajem ili ustrojstvom mogla ometati širenje elektromagnetskih valova u radiofrekvencijskom spektru ili uzrokovati smetnje u radijskim komunikacijama.
- (4) Zaštitna zona i radijski koridor iz stavka 3. ovoga članka pobliže se propisuju pravilnikom koji donosi ministar.
- (5) Ispod nadzemnih i iznad podzemnih telekomunikacijskih vodova ili u njihovoj neposrednoj blizini, te na pravcima mikrovalnih veza ne smiju se saditi sadnice koje bi mogle oštetiti te telekomunikacijske vodove ili ometati mikrovalne veze.

- (6) Ako je, radi izvođenja radova ili gradnje nove građevine nužno zaštititi ili premjestiti telekomunikacijsku infrastrukturu, opremu ili spojni put, investitor radova ili nove građevine mora provesti zaštitu ili premještanje u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.
- (7) Troškove iz stavka 2. i 6. ovoga članka snosi investitor radova ili nove građevine.

Pravo na uporabu javnog dobra

Članak 19.

- (1) Operatori i Agencija ovlašteni su ovim Zakonom na uporabu javnog dobra kao što su ceste, putovi, javne površine, poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište i druga prirodna dobra te zračni prostor iznad njih, za koje je zakonom određeno da su od interesa za Republiku Hrvatsku, u svrhu izgradnje, postavljanja i održavanja telekomunikacijske infrastrukture i povezane opreme te upravljanja tom infrastrukturom odnosno opremom, uz pribavljenu suglasnost nadležnog tijela državne uprave.
- (2) U slučaju neizdavanja suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka, operator ili Agencija može pokrenuti postupak izvlaštenja na temelju posebnih propisa.
- (3) Operator koji je stekao pravo na uporabu javnog dobra zajedno s povezanim pravima u skladu s odredbama ovoga članka, može prenijeti ta prava na svojeg pravnog slijednika ili na drugog operatora kojemu je prenesena njegova koncesija, s jednakim pravima i obvezama, bez potrebe ponovnog pribavljanja suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka.

Zajednička uporaba izgrađene telekomunikacijske infrastrukture

Članak 20.

- (1) Operator, davatelj usluga i koncesionar radiodifuzijskih usluga ima pravo, ako postoje tehnički uvjeti, koristiti se izgrađenom telekomunikacijskom infrastrukturom u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba uz naknadu stvarnih troškova, na temelju sklopljenog ugovora.
- (2) Ako vlasnik telekomunikacijske infrastrukture odbije sklopiti ugovor iz stavka 1. ovoga članka, Agencija će, na zahtjev operatora, davatelja usluga ili koncesionara radiodifuzijskih usluga, u roku od 60 dana utvrditi postoje li odgovarajući tehnički uvjeti, te u slučaju postojanja odgovarajućih tehničkih uvjeta donijeti rješenje koje u cijelosti zamjenjuje taj ugovor.

IV. TELEKOMUNIKACIJSKE USLUGE

Vrste telekomunikacijskih usluga

Članak 21.

- (1) Telekomunikacijske usluge u nepokretnoj i pokretnoj telekomunikacijskoj mreži obuhvaćaju:

1. javne govorne usluge,
2. prijenos podataka, zvuka, dokumenata, slika i drugog telekomunikacijskom mrežom,
3. davanje u najam telekomunikacijskih vodova,
4. davanje u najam telekomunikacijske mreže ili njezinih dijelova,
5. radiodifuzijske usluge,
6. reemitiranje radijskih i televizijskih programa na ograničenim manjim područjima,
7. usluge kabelske distribucije,
8. druge telekomunikacijske usluge u vezi s uslugama iz točke 2. do 7. ovoga stavka.

(2) Ostale telekomunikacijske usluge obuhvaćaju:

1. prijenos govora, zvuka, podataka, dokumenata, slika i drugog putem terminalne opreme priključene na telekomunikacijsku mrežu drugih davatelja usluga (usluge s dodanom vrijednosti, usluge smještaja web-stranica, usluge elektroničke pošte i druge usluge),
2. prijenos govora, zvuka, podataka, dokumenata, slika i drugog telekomunikacijskim kapacitetima u nepokretnoj i pokretnoj satelitskoj službi.

(3) Način, postupak i uvjeti obavljanja telekomunikacijskih usluga iz stavka 1. i 2. ovoga članka te pretplatnički odnosi propisuju se Pravilnikom o telekomunikacijskim uslugama, koji donosi ministar.

**Koncesija za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga
uz uporabu radiofrekvencijskog spektra**

Članak 22.

- (1) Pravo obavljanja javnih telekomunikacijskih usluga iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona u pokretnoj telekomunikacijskoj mreži, za koje je nužna uporaba radiofrekvencijskog spektra, stječe trgovačko društvo na temelju odluke o davanju koncesije te potpisanog ugovora o koncesiji. Odluka o davanju koncesije daje se na temelju provedenog postupka javnog natječaja.
- (2) Pravo na obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona u nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži uz uporabu radiofrekvencijskog spektra stječe trgovačko društvo na temelju odluke o davanju koncesije, koja se daje na zahtjev, te potpisanog ugovora o koncesiji.
- (3) Iznimno od odredbe iz stavka 2. ovoga članka, postupak davanja koncesije za obavljanje radiodifuzijskih usluga propisuje se posebnim zakonom kojim je uređeno područje elektroničkih medija.

Alternativa na stavak 3.

- (3) Iznimno od odredbe iz stavka 2. ovoga članka, postupak davanja koncesije za obavljanje radiodifuzijskih usluga provodi Agencija u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te posebnih propisa kojima je uređeno područje elektroničkih medija. Odluku o davanju koncesije za obavljanje radiodifuzijskih usluga donosi Agencija na temelju prijedloga Vijeća za elektroničke medije, u nadležnosti kojeg je pregled, usporedba i ocjena dokaza o mogućnostima ostvarivanja programskih, financijskih i kadrovskih uvjeta za obavljanje radiodifuzijskih usluga, podnesenih u ponudama na raspisani

javni natječaj, u skladu s posebnim propisima kojima je uređeno područje elektroničkih medija.

- (4) Tehnički uvjeti za raspisivanje javnog natječaja i za podnošenje zahtjeva za davanje koncesija za usluge uz uporabu radiofrekvencijskog spektra moraju se temeljiti na Pravilniku o namjeni radiofrekvencijskog spektra iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona.
- (5) Kad Agencija zaprimi zahtjev za davanje koncesije iz stavku 2. ovoga članka, objavit će obavijest o zaprimanju tog zahtjeva u "Narodnim novinama", zajedno s osnovnim tehničkim značajkama, kako bi druga zainteresirana trgovačka društva mogla podnijeti zahtjev za davanje koncesije u istom frekvencijskom području. Ako u roku od 45 dana od dana objave obavijesti Agencija zaprimi više zahtjeva koji se ne mogu zadovoljiti iz raspoloživog dijela radiofrekvencijskog spektra, poništiti će postupak prikupljanja zahtjeva te raspisati javni natječaj za davanje koncesije u skladu s odredbama ovoga Zakona, i to najkasnije u roku od 90 dana od dana objave te obavijesti.
- (6) Jedno trgovačko društvo može podnijeti samo jedan zahtjev za davanje koncesije u određenom dijelu radiofrekvencijskog spektra.
- (7) Odluku o davanju koncesije za obavljanje telekomunikacijskih usluga iz stavka 1. i 2. ovoga članka donosi Agencija.
- (8) Koncesija za obavljanje telekomunikacijskih usluga, koja se daje na temelju raspisanog javnog natječaja, može se dati trgovačkom društvu koje pruži uvjerljive dokaze da će ostvariti tehničke, tehnološke, financijske, prostorne i kadrovske uvjete za obavljanje određene vrste telekomunikacijske usluge, u skladu s natječajnom dokumentacijom i mjerilima utvrđenim Pravilnikom o koncesijama i dozvolama za obavljanje telekomunikacijskih usluga, koji donosi ministar.
- (9) Koncesija za obavljanje telekomunikacijskih usluga, koja se daje na temelju podnesenog zahtjeva, može se dati trgovačkom društvu koje pruži uvjerljive dokaze da će ostvariti tehničke, tehnološke, financijske, prostorne i kadrovske uvjete za obavljanje određene vrste telekomunikacijske usluge, u skladu s mjerilima utvrđenim pravilnikom iz stavka 8. ovoga članka.
- (10) Trajanje i područje koncesije za obavljanje telekomunikacijskih usluga iz stavka 1. i 2. ovoga članka, posebni uvjeti u vezi s kakvoćom telekomunikacijskih usluga, pristupom korisnika telekomunikacijskim uslugama i raspoloživosti telekomunikacijskih sustava uređuju se pravilnikom iz stavka 8. ovoga članka.
- (11) Za izgradnju, postavljanje i uporabu privatnih telekomunikacijskih mreža i pripadajuće telekomunikacijske infrastrukture i opreme, mreža za potrebe profesionalnog pokretnog radija (PMR), mikrovalnih veza tipa točka-točka te mreža koje upotrebljavaju slobodni radiofrekvencijski spektar, nije potrebna koncesija iz stavka 1. ovoga članka.
- (12) Mreže profesionalnog pokretnog radija (PMR) iz stavka 11. ovoga članka mogu se priključiti na javnu telekomunikacijsku mrežu na temelju odobrenja Agencije.
- (13) Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka, virtualni pokretni operatori mogu obavljati javne telekomunikacijske usluge na temelju dozvole iz članka 23. ovoga Zakona.

Dozvola za obavljanje telekomunikacijskih usluga

Članak 23.

- (1) Pravo obavljanja telekomunikacijskih usluga iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona, za koje nije potrebna uporaba radiofrekvencijskog spektra, stječe se na temelju dozvole.
- (2) Dozvola za obavljanje telekomunikacijskih usluga iz stavka 1. ovoga članka izdaje se na zahtjev pravne osobe.
- (3) Zahtjev za dozvolu iz stavka 2. ovoga članka mora osobito sadržavati sljedeće:
 - naziv i adresu podnositelja zahtjeva,
 - opis telekomunikacijske usluge,
 - poslovni plan za obavljanje telekomunikacijske usluge,
 - dokaze o ispunjavanju tehničkih, financijskih, prostornih i kadrovskih uvjeta za obavljanje telekomunikacijske usluge.
- (4) Podrobniji uvjeti, koje mora sadržavati zahtjev iz stavka 3. ovoga članka, ovisno o vrsti i složenosti telekomunikacijske usluge, propisuju se pravilnikom iz članka 22. stavka 8. ovoga Zakona.
- (5) Dozvolu za obavljanje telekomunikacijskih usluga iz stavka 1. ovoga članka izdaje Agencija, i to najkasnije u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva.
- (6) Agencija će izdati rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje dozvole iz stavka 2. ovoga članka ako zahtjev ne ispunjava uvjete iz stavka 3. ovog članka.
- (7) Dozvola za obavljanje telekomunikacijskih usluga iz stavka 1. ovoga članka osobito mora sadržavati osnovne podatke o pravnoj osobi koja obavlja telekomunikacijsku uslugu, vrsti telekomunikacijske usluge i području obavljanja te usluge. Pravilnikom iz članka 22. stavka 8. ovoga Zakona mogu se propisati i dodatni podaci koje mora sadržavati ta dozvola.
- (8) Ako Agencija utvrdi da pravna osoba, koja je dobila dozvolu za obavljanje telekomunikacijskih usluga iz stavka 1. ovoga članka, ne ispunjava uvjete iz te dozvole, odredit će primjereni rok u kojem ta pravna osoba mora ukloniti utvrđene nedostatke.
- (9) U slučaju da pravna osoba iz stavka 8. ovoga članka u određenom roku ne ukloni utvrđene nedostatke, Agencija će donijeti rješenje o oduzimanju dozvole, a pravna osoba gubi pravo na obavljanje telekomunikacijske usluge, bez prava na odštetu.

Prijava za obavljanje telekomunikacijskih usluga

Članak 24.

- (1) Pravo obavljanja telekomunikacijskih usluga iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona stječe pravna ili fizička osoba podnošenjem pisane prijave Agenciji.
- (2) Pisana prijava iz stavka 1. ovoga članka mora osobito sadržavati sljedeće:
 - naziv i adresu podnositelja pisane prijave,
 - opis telekomunikacijske usluge koja se prijavljuje.

Telekomunikacijske usluge uz uporabu slobodnog radiofrekvencijskog spektra

Članak 25.

- (1) Pravo obavljanja telekomunikacijskih usluga uz uporabu slobodnog radiofrekvencijskog spektra iz članka 21. stavka 1. i 2. ovoga Zakona stječe se na temelju dozvole iz članka 23. ovoga Zakona.
- (2) Davatelji javnih telekomunikacijskih usluga iz stavka 1. ovoga članka moraju prijaviti Agenciji postavljanje svake radijske postaje koja se upotrebljava na temelju opće dozvole iz članka 82. ovoga Zakona.
- (3) Prijava iz stavka 2. ovoga članka mora osobito sadržavati sljedeće:
 - zemljopisni položaj i, ako postoji, adresu postavljenih radijskih postaja,
 - područje pokrivanja (domet) postavljenih radijskih postaja,
 - udaljenost točaka koje se povezuju vezama točka-točka,
 - osnovne podatke o radijskoj postaji (proizvođač, vrsta uređaja, osnovni tehnički podaci),
 - podatke o tehničkim značajkama uporabljenog antenskog sustava,
 - osnovne podatke o korisniku usluge,
 - izjavu da je radijska postaja postavljena u skladu s uvjetima iz opće dozvole.

Davanje koncesije

Članak 26.

- (1) Koncesija za obavljanje telekomunikacijskih usluga iz članka 22. stavka 1. i 2. ovoga Zakona daje se na temelju raspisanog javnog natječaja ili podnesenog zahtjeva.
- (2) Javni natječaj iz stavka 1. ovoga članka raspisuje Agencija, a odluka o raspisivanju javnog natječaja objavljuje se u "Narodnim novinama", te se može objaviti i na drugi prikladan način.
- (3) Sadržaj i postupak javnog natječaja i rješavanja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka pobliže se propisuje pravilnikom iz članka 22. stavka 8. ovoga Zakona.

Sklapanje ugovora o koncesiji

Članak 27.

- (1) Na temelju odluke o davanju koncesije iz članka 22. stavka 7. ovoga Zakona trgovačko društvo sklapa ugovor o koncesiji s Agencijom u roku od 30 dana od dana donošenja te odluke.
- (2) Prijedlog ugovora o koncesiji iz stavka 1. ovoga članka sastavni je dio natječajne dokumentacije u postupku provedbe javnog natječaja za davanje koncesije.
- (3) Ugovor o koncesiji iz stavka 1. ovoga članka Agencija sklapa uz jednake bitne uvjete sa svim pravnim osobama kojima je dana koncesija za obavljanje istih, odnosno sličnih telekomunikacijskih usluga ili drugih telekomunikacijskih djelatnosti.

Trajanje i obnova koncesije

Članak 28.

- (1) Koncesija za telekomunikacijske usluge daje se na vrijeme koje ne može biti dulje od 30 godina, ovisno o vrsti i složenosti telekomunikacijske usluge, te razini koncesije u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 8. ovoga Zakona.
- (2) Koncesija za telekomunikacijske usluge može se, na zahtjev koncesionara, koji je podnesen najmanje 60 dana prije isteka vremena trajanja koncesije, obnoviti bez raspisivanja javnog natječaja iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona, uz uvjet da se ostvarivala u skladu s odredbama ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i ugovora o koncesiji.

Prijenos koncesije

Članak 29.

- (1) Koncesionar može prenijeti koncesiju na drugu pravnu osobu, zajedno s imovinom, pravima i obvezama prijeko potrebnim za neprekinut nastavak obavljanja telekomunikacijskih usluga ili djelatnosti, uz prethodno pribavljenu suglasnost Agencije.
- (2) Agencija se mora očitovati o zahtjevu za davanje suglasnosti iz stavka 1 ovoga članka najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka tog zahtjeva.
- (3) Koncesionar na kojeg je prenesena koncesija sklapa novi ugovor o koncesiji, koji sadrži iste bitne odredbe kao i ugovor koncesionara koji je prenio koncesiju.

Oduzimanje i prestanak koncesije

Članak 30.

- (1) Agencija će donijeti odluku o oduzimanju koncesije za telekomunikacijske usluge ako utvrdi:
 1. da je koncesija dana na temelju netočno iskazanih podataka važnih za donošenje odluke o davanju koncesije,
 2. da koncesionar nije počeo ostvarivati koncesiju u roku određenom u ugovoru o koncesiji, ili prekine ostvarivati koncesiju na razdoblje dulje od 48 sati, osim u slučaju više sile,
 3. da koncesionar obavlja telekomunikacijske usluge suprotno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, odluci o davanju koncesije, ili ugovoru o koncesiji i nakon primitka opomene Agencije,
 4. da koncesionar i nakon primitka opomene Agencije nije u određenom roku platio propisanu naknadu za koncesiju.
- (2) Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (3) Agencija donosi odluku o prestanku koncesije za obavljanje telekomunikacijskih usluga u sljedećim slučajevima:
 1. nakon isteka vremena na koje je koncesija dana,

2. ako se koncesionar pisanim putem odrekne koncesije,
 3. nakon prestanka pravne osobe koncesionara,
 4. ako je koncesionaru pravomoćnom odlukom suda zabranjeno obavljanje telekomunikacijske usluge za koju je dana koncesija,
 5. na temelju sporazumnog raskida ugovora o koncesiji.
- (4) Agencija je obvezna donijeti odluku iz stavka 1. ili 3. ovoga članka bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastupanja okolnosti iz stavka 1. ili 3. ovoga članka.
- (5) Danom konačnosti odluke o oduzimanju koncesije, odnosno odluke o prestanku koncesije prestaje važiti ugovor o koncesiji.

Vlasnički udjeli u društvu koncesionara

Članak 31.

- (1) Koncesionar mora obavijestiti Agenciju u slučaju da jedna fizička ili pravna osoba stekne kontrolni ili većinski paket udjela ili dionica u trgovačkom društvu koncesionara (više od 50% udjela u društvu s ograničenom odgovornošću, odnosno više od 25% dionica s pravom glasa u dioničkom društvu).
- (2) Ako Agencija utvrdi da je stjecanjem kontrolnog ili većinskog paketa iz stavka 1. ovoga članka došlo do ozbiljnih poremećaja na telekomunikacijskom tržištu i narušavanja tržišnog natjecanja, naložit će prodaju odgovarajućeg dijela udjela ili dionica u društvu koncesionara.
- (3) Ako davatelj javnih govornih usluga stekne kontrolni ili većinski paket iz stavka 1. ovoga članka u trgovačkim društvima koja obavljaju usluge iz članka 21. stavka 1. točke 2. do 8. ovoga Zakona, što je prema ocjeni Agencije dovelo do ozbiljnih poremećaja na telekomunikacijskom tržištu i narušavanja tržišnog natjecanja, Agencija će naložiti prodaju odgovarajućeg dijela udjela ili dionica davatelja javnih govornih usluga.
- (4) Za sve sporove, koji nastanu na temelju pravnih poslova iz stavka 1. i 2. ovoga članka, nadležan je mjesno nadležni trgovački sud.

Ovlasti za obavljanje djelatnosti u telekomunikacijama

Članak 32.

- (1) Ministarstvo izdaje ovlast Agenciji ili drugoj pravnoj osobi za obavljanje stručnih poslova iz članka 77. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Agencija izdaje ovlast pravnim osobama za obavljanje sljedećih djelatnosti u telekomunikacijama:
1. radijskih mjerenja iz članka 80. stavka 4. ovoga Zakona,
 2. radijskih mjerenja i ispitivanja iz članka 81. stavka 4. točke 2. ovoga Zakona,
 3. tehničkog pregleda iz članka 81. stavka 6. ovog Zakona,
 4. izračuna i mjerenja veličina elektromagnetskih polja iz članka 96. stavka 3. ovoga Zakona,
 5. ocjenjivanje sukladnosti RiTT opreme iz članka 93. ovoga Zakona,

6. ocjenjivanje sukladnosti električne i druge tehničke opreme iz članka 97. ovoga Zakona,
 7. mjerenja i ispitivanja u svrhu utvrđivanja uzroka smetnji iz članka 98. stavka 2. ovoga Zakona.
- (3) Ako pravna osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne obavlja stručne poslove ili djelatnosti, za koje je dobila ovlast, u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, Agencija će donijeti rješenje o oduzimanju ovlasti toj pravnoj osobi.
 - (4) Način i uvjeti izdavanja ovlasti iz stavka 1. i 2. ovoga članka propisuju se pravilnikom koji donosi ministar.

Naknada za koncesije, dozvole, prijave i ovlasti za obavljanje telekomunikacijskih usluga i djelatnosti

Članak 33.

- (1) Za koncesiju za obavljanje telekomunikacijskih usluga iz članka 22. stavka 1. i 2., za dozvolu iz članka 23. stavka 1., za prijavu iz članka 24. stavka 1. te za ovlast iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona plaća se naknada na način i u visini propisanoj Pravilnikom o plaćanju naknade za obavljanje telekomunikacijskih usluga i djelatnosti, koji donosi ministar.
- (2) Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka propisuje se i način i visina naknade koja se plaća za sudjelovanje u postupku javnog natječaja i za preuzimanje natječajne dokumentacije iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona, za podnošenje zahtjeva za dozvolu iz članka 23. stavka 2. ovoga Zakona i za podnošenje pisane prijave iz članka 24. ovoga Zakona.
- (3) Naknade iz stavka 1. i 2. ovoga članka plaćaju se u korist državnog proračuna Republike Hrvatske, na temelju izdanog računa Agencije.

V. OSNOVNE TELEKOMUNIKACIJSKE USLUGE

Opseg osnovnih telekomunikacijskih usluga

Članak 34.

- (1) Osnovne (univerzalne) telekomunikacijske usluge su najmanji skup telekomunikacijskih usluga određene kakvoće, koje su dostupne po pristupačnoj cijeni svim krajnjim korisnicima u Republici Hrvatskoj, neovisno o njihovu zemljopisnom smještaju, uz mogućnost uvođenja posebnih cijena prilagođenih potrebama socijalno ugroženih slojeva korisnika usluga.
- (2) Osnovne telekomunikacijske usluge obuhvaćaju sljedeće:
 1. pristup javnoj govornoj usluzi putem priključka na nepokretnu telekomunikacijsku mrežu, što omogućuje krajnjem korisniku slanje i primanje mjesnih, međumjesnih (nacionalnih) i međunarodnih telefonskih poziva, komunikaciju putem telefaksa i telekomunikacijski prijenos podataka, uz brzine prijenosa podataka koje omogućuju djelotvoran pristup Internetu, uzimajući u obzir raširene tehnologije kojima se koristi većina pretplatnika, kao i tehnološku ostvarivost;
 2. pristup krajnjih korisnika najmanje jednom sveobuhvatnom popisu pretplatnika javne govorne usluge, u obliku koji je odobrila Agencija, a koji može biti tiskani i/ili

elektronički, te se mora redovito, a najmanje jedanput godišnje ažurirati, pri čemu se pretplatnicima mora osigurati pravo na privatnost u vezi s uporabom njihovih osobnih podataka;

3. pristup krajnjih korisnika službi davanja obavijesti, uključujući i korisnike javnih telefonskih govornica;
 4. postavljanje javnih telefonskih govornica na javnim i u svako doba dostupnim mjestima, u skladu s razumnim potrebama krajnjih korisnika, u pogledu pokrivenosti područja, broja telefonskih govornica, njihove dostupnosti osobama s invaliditetom i kakvoće usluge;
 5. besplatno pozivanje telefonskih brojeva za hitne službe, kao i jedinstvenog europskog broja za hitne službe, s bilo kojeg telefonskog uređaja, uključujući i sve javne telefonske govornice.
- (3) Način i uvjete obavljanja, te detaljniji opis i mjerila kakvoće osnovnih telekomunikacijskih usluga propisuje ministar Pravilnikom o osnovnim telekomunikacijskim uslugama.
 - (4) Pravilnikom iz stavka 3. ovoga članka može se prema potrebi dopuniti opseg osnovnih telekomunikacijskih usluga, ovisno o raširenosti i značenju određenih telekomunikacijskih usluga u odnosu na dostignuti stupanj društvenog, gospodarskog i tehnološkog razvoja.
 - (5) Cijenu osnovnih telekomunikacijskih usluga iz stavka 1. ovoga članka odobrava Agencija, pri čemu može predvidjeti i posebne pogodnosti za socijalno ugrožene slojeve korisnika usluga.

Obveza obavljanja osnovnih telekomunikacijskih usluga

Članak 35.

- (1) Ako se utvrdi da se osnovna telekomunikacijska usluga iz članka 34. ovoga Zakona ne obavlja na propisani i odgovarajući način, ili ako postoji opravdana sumnja da se neće osigurati takvo obavljanje te usluge, svaki operator, koji obavlja telekomunikacijske usluge na relevantnom tržištu usluga koje je za određenu telekomunikacijsku uslugu odredila Agencija, ili koji ima znatniju tržišnu snagu, obavezan je doprinositi obavljanju osnovnih telekomunikacijskih usluga.
- (2) Agencija objavljuje u "Narodnim novinama" popis relevantnih tržišta usluga na kojima se osnovna telekomunikacijska usluga ne obavlja na propisani i odgovarajući način, ili za koja postoji opravdana sumnja da se neće osigurati takvo obavljanje te usluge, i to uz uvjet da operator, u roku od 30 dana od dana primitka pisane obavijesti Agencije o namjeri objave tog popisa, ne dostavi Agenciji pisanu izjavu da je spreman u potpunosti i na propisani način obavljati osnovnu telekomunikacijsku uslugu.
- (3) Ako na relevantnom tržištu iz stavka 1. ovoga članka postoji više davatelja javnih govornih usluga, Agencija može svojom odlukom obvezati na obavljanje osnovne telekomunikacijske usluge jednog ili više davatelja javnih govornih usluga, ili može, na temelju raspisanog javnog natječaja za obavljanje osnovne telekomunikacijske usluge, odabrati najpovoljnijeg ponuditelja za obavljanje te usluge, na način i prema postupku utvrđenom u pravilniku iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona, vodeći pritom računa o nenarušavanju tržišnog natjecanja i poštujući načela objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije.

Posebne obveze davatelja osnovnih telekomunikacijskih usluga

Članak 36.

- (1) Davatelji osnovnih telekomunikacijskih usluga moraju osigurati ispravno i nesmetano funkcioniranje svojeg telekomunikacijskog sustava u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.
- (2) Ako je davatelj osnovnih telekomunikacijskih usluga prinuđen, zbog razloga više sile, privremeno ukinuti ili ograničiti određeni broj ili vrstu usluga, o tome mora bez odgode, a prema mogućnosti i unaprijed, pisanim putem izvijestiti Ministarstvo i Agenciju, kao i korisnike osnovnih telekomunikacijskih usluga putem sredstava javnog priopćavanja.
- (3) U slučaju nastanka okolnosti iz stavka 1. ovoga članka, ministar će na prijedlog Agencije rješenjem odrediti korisnike osnovnih telekomunikacijskih usluga koji imaju prednost u korištenju tim uslugama.
- (4) Davatelji osnovnih telekomunikacijskih usluga na relevantnom tržištu moraju jedanput godišnje, na zahtjev Agencije, dostaviti podatke o ostvarenom ukupnom prihodu na tom tržištu. Ako se traženi podaci ne dostave Agenciji u za to određenom primjerenom roku, Agencija može izraditi procjenu ukupnog prihoda

Nadoknada troškova davatelja osnovnih telekomunikacijskih usluga

Članak 37.

- (1) Davatelj osnovnih telekomunikacijskih usluga, koji je obavezan obavljati te usluge u skladu s člankom 35. stavkom 3. ovoga Zakona, ima pravo zatražiti od Agencije nadoknadu troškova obavljanja tih usluga, uz uvjet da ti troškovi za davatelja osnovnih telekomunikacijskih usluga predstavljaju nepravedno financijsko opterećenje, pri čemu se može nedvojbeno dokazati da dugoročni dodatni troškovi obavljanja osnovnih telekomunikacijskih usluga premašuju prihode.
- (2) Nadoknadu troškova iz stavka 1. ovoga članka ne može tražiti davatelj osnovnih telekomunikacijskih usluga koji ima više od 80% udjela u ukupnom prihodu ostvarenom na tržištu tih usluga.
- (3) Davatelj osnovnih telekomunikacijskih usluga mora uz zahtjev za nadoknadu troškova iz stavka 1. ovoga članka priložiti dokaze koji potvrđuju utemeljenost tog zahtjeva, a Agencija ili ovlašteni revizor, kojeg je ovlastila Agencija, ima pravo pregledati računovodstvene knjige i drugu dokumentaciju podnositelja zahtjeva, na temelju koje se mogu izračunati neto troškovi obavljanja osnovnih telekomunikacijskih usluga, vodeći pritom računa o ostvarenim prihodima od obavljanja te usluge, uključujući i procjenu neizravne dobiti i drugih pogodnosti koje će davatelj osnovnih telekomunikacijskih usluga ostvariti na tržištu.
- (4) Ako Agencija u postupku izračuna neto troškova obavljanja osnovnih telekomunikacijskih usluga utvrdi utemeljenost zahtjeva za nadoknadu troškova iz stavka 1. ovoga članka, donijet će rješenje o nadoknadi tih troškova davatelju osnovnih telekomunikacijskih usluga, i to za troškove utvrđene u protekloj kalendarskoj godini.
- (5) Agencija će objavljivati jedanput godišnje u "Narodnim novinama", te na drugi prikladan način, izračun neto troškova obavljanja osnovnih telekomunikacijskih usluga i nalaz revizije

poslovanja u vezi s obavljanjem tih usluga svih davatelja usluga iz stavka 1. ovoga članka, kao i iznos obveznog doprinosa iz članka 38. stavka 2. ovoga Zakona te tržišne pogodnosti koje bi mogli ostvariti ti davatelji usluga, vodeći pritom računa o čuvanju poslovne i službene tajne u skladu s posebnim propisima.

- (6) Način i postupak podnošenja i rješavanja zahtjeva za nadoknadu troškova iz stavka 1. ovoga članka, način određivanja visine nadoknade tih troškova te način i rokovi njezine isplate pobliže se propisuju pravilnikom koji donosi ministar.

Fond za osnovne telekomunikacijske usluge

Članak 38.

- (1) Sredstva za nadoknadu troškova iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona podmiruju se iz Fonda za osnovne telekomunikacijske usluge (u daljnjem tekstu: Fond).
- (2) Fond će osnovati ministar na prijedlog Agencije, u slučaju da postoji više davatelja osnovnih telekomunikacijskih usluga, pri čemu ni jedan od davatelja tih usluga ne ostvaruje više od 80% udjela u ukupnom prihodu ostvarenom na tržištu tih usluga.
- (3) Fondom upravlja Povjerenstvo Fonda, sastavljeno od pet članova koje imenuje i razrješuje Vijeće Agencije. Povjerenstvo Fonda za svoj rad odgovara Vijeću Agencije. Članovi Povjerenstva Fonda imaju pravo na mjesečnu naknadu za svoj rad.
- (4) Fond ostvaruje sredstva od doprinosa svih davatelja javnih govornih usluga, čiji je udjel u ukupnom godišnjem prihodu ostvarenom na tržištu tih usluga veći od 5%. Iznos doprinosa svakog pojedinog davatelja javnih govornih usluga mora biti razmjeran udjelu njegova godišnjeg prihoda od tih usluga u odnosu na ukupan godišnji prihod svih davatelja javnih govornih usluga na tržištu tih usluga.
- (5) Agencija će po isteku svake kalendarske godine rješenjem utvrditi iznos doprinosa iz stavka 4. ovoga članka za svakog davatelja javnih govornih usluga, na temelju ukupnog iznosa neto troškova koji će se nadoknaditi davateljima osnovnih telekomunikacijskih usluga za proteklu kalendarsku godinu, prema članku 37. stavku 4. ovoga Zakona, poštujući načela transparentnosti, razmjernosti, nediskriminacije i nenarušavanja tržišnog natjecanja.
- (6) Način i postupak određivanja iznosa doprinosa iz stavka 4. ovoga članka, način i rokovi njegova plaćanja, te sva pitanja u vezi s upravljanjem Fondom pobliže se propisuju pravilnikom iz članka 37. stavka 6. ovoga Zakona.

VI. ZAŠTITA PRAVA KORISNIKA

Pretplatnički odnosi

Članak 39.

- (1) Prava i obveze iz pretplatničkog odnosa između davatelja javnih telekomunikacijskih usluga i pretplatnika tih usluga uređuju se općim uvjetima poslovanja iz članka 57. stavka 1. ovoga Zakona.

- (2) U sklopu općih uvjeta poslovanja iz stavka 1. ovoga članka osobito se utvrđuje izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za priključenje pretplatničke terminalne opreme, način i uvjeti zasnivanja, prijenosa i raskidanja pretplatničkog odnosa, odredbe o održavanju, pregledu, premještanju i privremenom isključenju pretplatničke terminalne opreme, kao i druga pitanja u vezi s pretplatničkim odnosom, koja su propisana pravilnikom iz članka 57. stavka 7. ovoga Zakona.
- (3) Davatelji javnih telekomunikacijskih usluga moraju sklopiti pisani ugovor s pretplatnikom o priključenju na svoju telekomunikacijsku mrežu i obavljanju javnih telekomunikacijskih usluga. Pisani ugovor mora sadržavati najmanje odredbe utvrđene posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Podrobni ispis računa

Članak 40.

- (1) Davatelji javnih telekomunikacijskih usluga moraju automatski bilježiti podatke o obavljenim telekomunikacijskim uslugama za svoje korisnike usluga u svrhu obračuna troškova obavljanja tih usluga, te moraju omogućiti korisnicima usluga, na njihov zahtjev, uvid i kontrolu podataka o učinjenim troškovima i podroban ispis računa za obavljene telekomunikacijske usluge.
- (2) Podroban ispis računa iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati sve potrebne podatke koji korisnicima usluga omogućuju jednostavnu provjeru i kontrolu troškova učinjenih obavljanjem tih usluga, odnosno uporabom nepokretne telekomunikacijske mreže, osim podataka o besplatnim pozivima i pozivima na telefonske brojeve za slučaj pomoći, te podataka koji su nespojivi s odredbama posebnih propisa o zaštiti osobnih podataka.
- (3) Podroban ispis računa iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se bez naknade svim korisnicima usluga, na njihov zahtjev. Agencija može svojom odlukom utvrditi i dodatne podatke, osim podataka iz stavka 2. ovoga članka, koje su davatelji javnih telekomunikacijskih usluga, bez naknade, obvezni uključiti u podroban ispis računa.
- (4) Korisnici usluga imaju pravo dobiti račun bez podrobnog ispisa podataka.

Zabrana odlaznih poziva

Članak 41.

Operator i davatelj javnih telekomunikacijskih usluga mora pretplatnicima, na njihov zahtjev, omogućiti jednostavnu i besplatnu zabranu određenih vrsta odlaznih poziva, odnosno poziva na određene vrste brojeva.

Automatsko usmjeravanje poziva

Članak 42.

Operator i davatelj javnih telekomunikacijskih usluga mora omogućiti svakom pretplatniku jednostavno i besplatno onemogućavanje automatskog preusmjeravanja poziva od treće strane prema pretplatničkom terminalnom uređaju.

Imenik pretplatnika

Članak 43.

- (1) Davatelji javnih telekomunikacijskih usluga moraju redovito ažurirati javni imenik svih pretplatnika, osim pretplatnika koji su u pisanom obliku izričito zabranili uvrštenje svojih podataka u imenik. Javni imenik pretplatnika mora biti dostupan svim korisnicima usluga u prikladnom elektroničkom i tiskanom obliku, pri čemu se tiskano izdanje imenika pretplatnika mora obnavljati najmanje svake dvije godine.
- (2) Agencija će poduzeti sve potrebne mjere da se ustroji najmanje jedna služba davanja obavijesti (informacija) o brojevima pretplatnika svih javnih telekomunikacijskih mreža u Republici Hrvatskoj, koja je dostupna svim korisnicima usluga, uključujući i korisnike javnih telefonskih govornica.
- (3) Davatelji javnih telekomunikacijskih usluga obvezni su, u svrhu ostvarivanja dostupnosti podataka o brojevima pretplatnika iz stavka 1. i 2. ovoga članka, udovoljiti svim opravdanim zahtjevima korisnika usluga za pristup podacima o svojim pretplatnicima u prikladnom obliku te na načelima nepristranosti, nediskriminacije i troškovne usmjerenosti.
- (4) Pretplatnici imaju pravo na besplatnu prethodnu obavijest o namjeri uvrštenja njihovih osobnih podataka u javni imenik pretplatnika, u elektroničkom ili tiskanom obliku, pravo na besplatno uvrštenje u taj imenik pretplatnika, kao i pravo na besplatne provjere, izmjene, dopune i brisanje osobnih podataka iz imenika pretplatnika. Pretplatnici imaju besplatnu mogućnost da njihovi osobni podaci ne budu uvršteni u javni imenik pretplatnika.

Prigovor i traženje naknade

Članak 44.

- (1) Korisnik javnih telekomunikacijskih usluga može davatelju usluga podnijeti prigovor na iznos kojim je zadužen za obavljanu telekomunikacijsku uslugu, te prigovor na kakvoću obavljene telekomunikacijske usluge.
- (2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u pisanom obliku, u roku od 30 dana od dana izdavanja računa za obavljene telekomunikacijske usluge, odnosno od dana obavljanja telekomunikacijske usluge na kakvoću koje se podnosi prigovor.
- (3) U slučaju podnošenja prigovora iz stavka 1. ovoga članka, davatelj usluga mora provjeriti iznos zaduženja za obavljanu telekomunikacijsku uslugu, odnosno kakvoću obavljene telekomunikacijske usluge, i na temelju izvršene provjere potvrditi iznos zaduženja ili ga prilagoditi točnom iznosu.
- (4) Pretplatnik koji je davatelju usluga podnio prigovor na iznos kojim je zadužen za obavljanu telekomunikacijsku uslugu, plaća, do rješenja prigovora, prosječni iznos kojim je bio zadužen u razdoblju od tri mjeseca prije razdoblja na koje se odnosi prigovor.
- (5) Pretplatnik ili korisnik javnih telekomunikacijskih usluga, koji je davatelju usluga podnio prigovor na kakvoću obavljene telekomunikacijske usluge, može tražiti naknadu štete od davatelja usluga, ako je razina kakvoće obavljene telekomunikacijske usluge manja od razine kakvoće propisane odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

- (6) Davatelj usluga nije obavezan platiti naknadu štete iz stavka 5. ovoga članka ako je razina kakvoće obavljene telekomunikacijske usluge manja od propisane razine kakvoće zbog stvarnih uzroka koji se nisu mogli predvidjeti niti izbjeći ili ukloniti (viša sila).
- (7) U slučaju spora u vezi s iznosom zaduženja iz stavka 3. ovoga članka ili u vezi s iznosom naknade štete iz stavka 5. ovoga članka, pretplatnik ili korisnik javnih telekomunikacijskih usluga može, prije podnošenja tužbe pred nadležnim sudom, podnijeti zahtjev za rješavanje spora Vijeću korisnika telekomunikacijskih usluga.
- (8) Na pitanja u vezi s potraživanjem i rokovima zastare potraživanja iz stavka 5. ovoga članka primjenjuju se odredbe općih propisa o obveznopravnim odnosima.

Vijeće korisnika telekomunikacijskih usluga

Članak 45.

- (1) Vijeće korisnika telekomunikacijskih usluga osniva se pri Agenciji kao samostalno i neovisno tijelo koje sudjeluje u rješavanju sporova između davatelja i korisnika javnih telekomunikacijskih usluga.
- (2) Članove Vijeća korisnika telekomunikacijskih usluga imenuje ministar iz reda predstavnika korisnika i davatelja javnih telekomunikacijskih usluga, nadležnih tijela državne uprave te uglednih stručnjaka iz područja telekomunikacija i zaštite potrošača, pri čemu jednu trećinu članova Vijeća korisnika telekomunikacijskih usluga moraju činiti predstavnici udruga za zaštitu potrošača.
- (3) Vijeće korisnika telekomunikacijskih usluga prati i analizira stanje u području javnih telekomunikacijskih usluga, a osobito razinu kakvoće usluga i cijene usluga, te u vezi s tim ima pravo tražiti od Ministarstva, Agencije i davatelja javnih telekomunikacijskih usluga potrebne podatke i dokumentaciju. Vijeće korisnika telekomunikacijskih usluga obvezno je o svojim mišljenjima, ocjenama i zaključcima redovito, a najmanje jedanput godišnje, izvješćivati Ministarstvo, Agenciju i druga nadležna tijela, te davati prijedloge za poduzimanje mjera u skladu sa zakonom.
- (4) Broj članova Vijeća korisnika telekomunikacijskih usluga, razdoblje na koje se imenuju te način i postupak rješavanja sporova iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se pravilnikom koji donosi ministar.
- (5) Rad Vijeća korisnika telekomunikacijskih usluga je javan. Vijeće korisnika telekomunikacijskih usluga donosi poslovnik o svom radu.
- (6) Stručne, upravne i tehničke poslove za potrebe Vijeća korisnika telekomunikacijskih usluga

VII. TRŽIŠNO NATJECANJE

Operatori ili davatelji usluga sa znatnijom tržišnom snagom

Članak 46.

- (1) Operator ili davatelj usluga ima znatniju tržišnu snagu na stvarno i prostorno relevantnom tržištu:
 - ako nije izložen tržišnom natjecanju, ili
 - ako ima nadmoćan položaj na tržištu prema ostalim sudionicima zbog svoje sposobnosti da utječe na tržišne uvjete, zbog veličine prihoda u odnosu na veličinu tržišta, te zbog nadzora nad pristupom krajnjim korisnicima, zbog pristupa financijskim izvorima ili zbog iskustva u ponudi proizvoda i usluga.
- (2) Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev operatora ili davatelja usluga, rješenjem utvrditi da operator ili davatelj usluga ima na određenom tržištu znatniju tržišnu snagu ako je njegov udjel na stvarno i prostorno relevantnom tržištu veći od 25% ukupnog tržišnog udjela na tom tržištu uzimajući u obzir mjerila utvrđena u stavku 1. ovoga članka.
- (3) Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev operatora ili davatelja usluga, rješenjem utvrditi da operator ili davatelj usluga ima na određenom tržištu znatniju tržišnu snagu ako je njegov udjel na stvarno i prostorno relevantnom tržištu manji od 25%, a može utvrditi i da operator ili davatelj usluga nema znatniju tržišnu snagu iako je njegov udjel veći od 25%, uzimajući u obzir mjerila utvrđena u stavku 1. ovoga članka.
- (4) U postupku donošenja rješenja o utvrđivanju operatora ili davatelja usluga sa znatnijom tržišnom snagom na stvarno i prostorno relevantnom tržištu, Agencija je obvezna, u skladu s relevantnim propisima Europske unije:
 1. provesti postupak utvrđivanja stvarno i prostorno relevantnih tržišta,
 2. provesti postupak analize stvarno i prostorno relevantnih tržišta.
- (5) Agencija jedanput godišnje u "Narodnim novinama" i na drugi prikladan način objavljuje popis operatora i davatelja usluga koji na stvarno i prostorno relevantnom tržištu imaju znatniju tržišnu snagu, i to na temelju rješenja iz stavka 2. i 3. ovog članka.
- (6) Operatori iz stavka 1. ovoga članka, u skladu s načelom nediskriminacije, moraju pružiti sudionicima na tržištu usluge pod usporedivim okolnostima, jednakim uvjetima i na istoj razini na kojoj obavljaju te usluge za vlastite potrebe ili za potrebe povezanih društava.

Otvoren pristup mreži

Članak 47.

- (1) Operatori moraju pružiti pristup mreži poštujući načela nediskriminacije i transparentnosti.
- (2) Operatori sa znatnijom tržišnom snagom, u skladu s načelom nediskriminacije, moraju sudionicima na tržištu pružiti usluge pristupa svojoj telekomunikacijskoj mreži ili nepovezanim dijelovima te mreže pod usporedivim okolnostima, jednakim uvjetima i na istoj razini na kojoj pružaju te usluge za vlastite potrebe ili za potrebe povezanih društava.

- (3) Pristup mreži iz stavka 1. ovoga članka bit će odobren putem priključaka koji su općenito dostupni na tržištu (opći pristup mreži), a može biti odobren i putem posebnih priključaka (poseban pristup mreži), ako korisnik to zahtijeva, ako za to postoje tehničke mogućnosti i ako podnositelj zahtijeva snosi troškove takvog pristupa.
- (4) Operatori iz stavka 1. ovoga članka mogu ograničiti pristup mreži u skladu s odredbom iz članka 53. stavka 1. ovoga Zakona.
- (5) Agencija može rješenjem utvrditi pravila ponašanja ili zabraniti određeno ponašanje operatoru iz stavka 2. ovoga članka, ako taj operator zlorabi svoju znatniju tržišnu snagu.
- (6) Prije donošenja rješenja iz stavka 5. ovoga članka, Agencija će dati mogućnost operatoru iz stavka 2. ovoga članka da u primjerenom roku prestane s utvrđenim zlouporabama, o čemu je operator obavezan izvijestiti Agenciju.
- (7) Zlouporabom iz stavka 6. ovoga članka smatrat će se slučaj u kojem davatelj usluga sa znatnijom tržišnom snagom omogućuje sebi i povezanim društvima pristup interno ponuđenim uslugama ili uslugama koje nudi na tržištu uz povoljnije uvjete (cijene, sučelja, rokovi i ostalo) od uvjeta uz koje se tim uslugama mogu koristiti druga konkurentna društva u okviru njihove ponude usluga. Postojanje opisane zlouporabe može se osporiti ako davatelj usluga sa znatnijom tržišnom snagom Agenciji dostavi dokaze koji stvarno opravdavaju primjenu nepovoljnijih uvjeta, a osobito primjenu ograničenja u pristupu njegovim uslugama.

Sučelja i poseban pristup mreži

Članak 48.

- (1) Operatori moraju ponuditi sučelja u skladu s načelima otvorenog pristupa mreži.
- (2) Ako u ponudi telekomunikacijskih usluga operator ne udovolji obvezujućim standardima koje je usvojila Europska unija ili Vijeće Europe, u skladu s relevantnim smjernicama Europske unije, Agencija će mu rješenjem nametnuti takve standarde i uvjete.
- (3) U slučaju da se zahtijeva posebno sučelje ili poseban pristup mreži, operatori sa znatnijom tržišnom snagom moraju udovoljiti tom zahtjevu ako postoje tehničke mogućnosti, ako to ne dovodi do diskriminacije i ako podnositelj zahtijeva plaća troškove.
- (4) Zahtjev iz stavka 3. ovoga članka može biti odbijen samo ako postoji zamjensko rješenje za pristup mreži i ako nije u okviru uvjeta koji su zahtijevani za ostvarenje tog pristupa.
- (5) Prije odbijanja zahtjeva iz stavka 3. ovoga članka, operator, od kojeg se traži pristup mreži, mora o razlozima odbijanja svakog pojedinog zahtjeva pisanim putem izvijestiti Agenciju.
- (6) Operatori sa znatnijom tržišnom snagom moraju izvijestiti Agenciju i na prikladan način objaviti vrste raspoloživih sučelja, detaljni opis sučelja, te moguće promjene koje mogu nastati u razdoblju od sljedećih šest mjeseci.
- (7) Agencija može zatražiti od operatora iz stavka 1. ovoga članka da ponudi standardna sučelja i omogući uporabu posebnih sučelja.
- (8) Agencija će na prikladan način objaviti zahtjeve iz stavka 7. ovoga članka.

**Dodatne obveze operatora za pristup mreži
u slučaju zahtjeva za pristup mreži davatelja usluga**

Članak 49.

- (1) Operatori za pristup mreži moraju pružiti pristup mreži davateljima usluga poštujući načela nediskriminacije i transparentnosti.
- (2) Operatori za pristup mreži sa znatnijom tržišnom moraju pružiti pristup mreži davateljima usluga poštujući načelo troškovne usmjerenosti, te načelo strukturnog odvajanja i zasebnog obračunavanja usluga pristupa mreži davateljima usluga od drugih usluga koje pružaju.
- (3) Operatori iz stavka 1. i 2. ovoga članka moraju pravnoj osobi koja zahtijeva pristup mreži dati potrebne podatke za pristup mreži.
- (4) Operatori iz stavka 1. i 2. ovog članka moraju obavijestiti pravnu osobu, kojoj je dopušten pristup mreži, o planiranim promjenama pristupa mreži najmanje šest mjeseci prije primjene planiranih promjena.
- (5) Operatori iz stavka 1. i 2. ovoga članka moraju, na zahtjev Agencije, izraditi popis standardnih ponuda pristupa, koja je sastavni dio popisa standardnih ponuda međusobnog povezivanja iz članka 51. stavka 3. ovoga Zakona.
- (7) Na operatore iz stavka 1. i 2. ovog članka primjenjuju se odredbe iz članka 51. stavka 3. do 22. ovoga Zakona.

Minimalni zahtjevi za iznajmljene telekomunikacijske vodove

Članak 50.

- (1) Operatori sa znatnijom tržišnom snagom, koji pružaju uslugu iznajmljenih telekomunikacijskih vodova, obvezni su objaviti minimalnu ponudu telekomunikacijskih vodova za iznajmljivanje s ujednačenim tehničkim značajkama, u skladu s relevantnim smjernicama Europske unije za uvođenje otvorenog pristupa mreži za iznajmljene telekomunikacijske vodove, te moraju odrediti opće uvjete poslovanja i troškovno usmjerene cijene.
- (2) Usluga iznajmljenih telekomunikacijskih vodova mora biti ponuđena na tržištu poštujući načela nediskriminacije, troškovne usmjerenosti i transparentnosti. Kakvoća usluge iznajmljenih telekomunikacijskih vodova mora biti utvrđena unutar ponude iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Ako Agencija procijeni da minimalna ponuda iz stavka 1. ovoga članka nije u skladu s načelima nediskriminacije, transparentnosti, objektivnosti i troškovne usmjerenosti, da ne omogućuje tržišno natjecanje, te nije u skladu s drugim odredbama ovoga Zakona ili s preuzetim međunarodnim propisima, odredit će operatoru promjenu njegove ponude.
- (4) Agencija može kontrolirati cijene usluga iznajmljenih telekomunikacijskih vodova, nametnuti obvezu troškovne usmjerenosti cijena i obvezu strukturnog odvajanja i zasebnog obračunavanja, u slučaju nedostatka djelotvornog tržišnog natjecanja unutar tržišta, u slučaju

kad operator određuje previsoke cijene ili određuje cijene na način koji sprječava tržišno natjecanje.

- (5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka Agencija će donijeti rješenje o promjeni cijena iznajmljenih telekomunikacijskih vodova.
- (6) Operatori iz stavka 1. ovoga članka moraju, ako postoje tehničke mogućnosti, u roku od 60 dana od dana primitka zahtjeva za iznajmljivanje telekomunikacijskih vodova, priključiti te vodove.
- (7) Ako operator iz stavka 1. ne postupi u skladu s odredbom iz stavka 6. ovoga članka, Agencija će donijeti rješenje kojim će mu narediti priključenje iznajmljenih telekomunikacijskih vodova.
- (8) Postojanje tehničkih mogućnosti iz stavka 6. ovoga članka utvrđuje Agencija.

Međusobno povezivanje

Članak 51.

- (1) Međusobno povezivanje obuhvaća najmanje ove usluge:
 - pristup mreži operatora sa znatnijom tržišnom snagom s mreže novog operatora putem programiranog odabira mreže ili biranjem brojeva za izbor u skladu s planom numeriranja,
 - prienos podataka potrebnih za uspostavljanje veze određenog priključka prema operatoru s čijom je mrežom mreža međusobno povezana,
 - prespajanje poziva korisnicima drugog operatora ili davatelja usluga s kojim se provodi međusobno povezivanje,
 - osiguranje podataka o obračunu u prikladnom obliku za operatora ili davatelja usluga s čijom je mrežom mreža međusobno povezana.
- (2) Operator telekomunikacijske mreže obvezan je načiniti ponudu drugim operatorima i davateljima usluga za međusobno povezivanje na njihov zahtjev.
- (3) Operatori za međusobno povezivanje sa znatnijom tržišnom snagom na relevantnom tržištu moraju, na zahtjev Agencije, izraditi popis standardnih ponuda međusobnog povezivanja za svoje mreže te ih, u roku utvrđenom u zahtjevu, dostaviti Agenciji u pisanom obliku.
- (4) Agencija će, nakon davanja suglasnosti, na prikladan način objaviti standardne ponude iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Popis standardnih ponuda iz stavka 3. ovoga članka mora sadržavati detaljno razrađene podatke potrebne za međusobno povezivanje, kako bi se osiguralo kvalitetno pružanje usluga različitim skupinama korisnika.
- (6) Operatori za međusobno povezivanje moraju obavijestiti sve ugovorne strane međusobnog povezivanja o planiranim promjenama u standardnom popisu ponuda međusobnog povezivanja najmanje šest mjeseci prije izvršenja tih promjena.

- (7) Operatori iz stavka 2. ovoga članka obvezni su osigurati i unaprijediti komunikaciju između korisnika različitih telekomunikacijskih mreža.
- (8) Operator nije obavezan pružiti međusobno povezivanje ako Agenciji dostavi dokaze iz kojih je vidljivo da su ispunjeni uvjeti iz članka 53. stavka 1. ovoga Zakona.
- (9) U slučaju prihvatanja dokaza iz stavka 8. ovoga članka Agencija će donijeti rješenje o nemogućnosti međusobnog povezivanja, u roku od 45 dana od dana zaprimanja tih dokaza.
- (10) U slučaju neprihvatanja dokaza iz stavka 8. ovoga članka Agencija će donijeti rješenje o uvođenju dodatnih tehničkih rješenja u svrhu omogućavanja međusobnog povezivanja.
- (11) Operatori imaju obvezu pregovaranja u vezi sa zahtijevanim međusobnim povezivanjem. Ako se ne može postići dogovor o međusobnom povezivanju između operatora u roku od 45 dana od dana primitka zahtjeva za međusobno povezivanje, operatori uključeni u pregovore o međusobnom povezivanju mogu se obratiti Agenciji.
- (12) U slučaju iz stavka 11. ovoga članka Agencija će u roku od 45 dana ili, iznimno, u roku od najviše 75 dana od dana primitka podneska, saslušati operatore međusobnog povezivanja i donijeti rješenje o načinu i uvjetima međusobnog povezivanja, u skladu s relevantnim smjernicom Europske unije, na temelju kojeg će se izvršiti izmjena postojećeg ugovora o međusobnom povezivanju, odnosno na temelju kojeg će se sklopiti novi ugovor o međusobnom povezivanju.
- (13) U slučaju spora između operatora u vezi s međusobnim povezivanjem, operatori i Agencija će postupiti po odredbama iz stavka 11. i 12. ovoga članka.
- (14) Prigodom donošenja rješenja iz stavka 12. ovoga članka Agencija mora osobito voditi računa o:
- interesu korisnika usluga,
 - regulatornim obvezama ili ograničenjima koja su nametnuta bilo kojoj strani,
 - poticanju inovativnih tržišnih ponuda i pružanju korisnicima širokog spektra telekomunikacijskih usluga na državnoj razini,
 - dostupnosti tehnički i tržišno ostvarivih zamjenskih rješenja za traženo međusobno povezivanje,
 - osiguranju jednakih dogovora o pristupu,
 - potrebi održavanja cjelovitosti javne telekomunikacijske mreže i interoperabilnosti usluga,
 - prirodi zahtjeva s obzirom na dostupna sredstva koja moraju udovoljiti tom zahtjevu,
 - javnom interesu,
 - zaštiti okoliša i zdravlja ljudi,
 - promicanju tržišnog natjecanja,
 - potrebi održavanja osnovnih telekomunikacijskih usluga.
- (15) Rješenje iz stavka 12. ovoga članka dostavlja se zainteresiranim stranama u sporu te se objavljuje na prikladan način.
- (16) Cijene za međusobno povezivanje operatora sa znatnijom tržišnom snagom na tržištu javnih govornih usluga, na tržištu usluga iznajmljenih telekomunikacijskih vodova, te operatora pokretne telekomunikacijske mreže koji su proglašeni operatorima sa znatnijom tržišnom snagom na tržištu međusobnog povezivanja, moraju biti u skladu s načelima transparentnosti i

troškovne usmjerenosti, te se moraju temeljiti na stvarnim troškovima usluge koja se pruža, uključujući i razumnu stopu povrata na ulaganja.

- (17) Agencija može zatražiti od operatora za međusobno povezivanje detaljno obrazloženje za cijene međusobnog povezivanja, te u skladu s tim obrazloženjem može zahtijevati promjenu cijena međusobnog povezivanja.
- (18) Operatori za međusobno povezivanje sa znatnijom tržišnom snagom moraju obavijestiti Agenciju o sklopljenom ugovoru o međusobnom povezivanju u roku od 8 dana od dana njegova sklapanja, te u svako doba omogućiti uvid Agenciji u sadržaj svih sklopljenih ugovora o međusobnom povezivanju.
- (19) Ako Agencija procijeni da minimalna ponuda međusobnog povezivanja operatora sa znatnijom tržišnom snagom nije u skladu s odredbama ovoga Zakona, donijet će rješenje kojim će odrediti operatoru način promjene te ponude.
- (20) Operatori sa znatnijom tržišnom snagom primijenit će jednake uvjete i cijene u usporedivim okolnostima na međusobno povezane operatore koji pružaju usluge iste vrste i značenja, te će pružati sredstva potrebna za međusobno povezivanje i davati podatke u vezi s međusobnim povezivanjem drugim operatorima uz iste uvjete, cijene i kakvoću usluge kakvu pružaju za vlastite potrebe ili za potrebe svojih povezanih društava.
- (21) U slučajevima kad operatori javnih telekomunikacijskih mreža nisu izvršili međusobno povezivanje u skladu s raspoloživim tehničkim mogućnostima, Agencija može, ako je to u javnom interesu, operatorima u određenom roku odrediti obvezu međusobnog povezivanja.
- (22) Operatori za međusobno povezivanje moraju, bez odgode, na zahtjev Agencije dostavljati financijske i tržišne podatke u vezi s međusobnim povezivanjem.

Strukturno odvajanje i zasebno obračunavanje

Članak 52.

- (1) Trgovačkom društvu sa znatnijom tržišnom snagom na tržištima koja nisu telekomunikacijska ili koje obavlja posebna ili isključiva prava u drugim područjima, zabranjeno je subvencionirati cijene svojih telekomunikacijskih usluga iz područja u kojima ima posebna ili isključiva prava. Za određivanje razine cijena usluga na telekomunikacijskim tržištima operatora sa znatnijom tržišnom snagom mora se primjenjivati načelo troškovne usmjerenosti.
- (2) Operatorima ili davateljima usluga sa znatnijom tržišnom snagom na stvarno i prostorno relevantnom telekomunikacijskom tržištu zabranjeno je subvencioniranje obavljanja telekomunikacijskih usluga jedne od drugih, ili subvencioniranje između tih i drugih telekomunikacijskih usluga.
- (3) Operatori ili davatelji telekomunikacijskih usluga sa znatnijom tržišnom snagom na tržištima koja nisu telekomunikacijska, ili koji obavljaju posebna ili isključiva prava u drugim područjima, moraju prikladno razdvojiti, u pogledu ustrojstva i obračuna, poslovne aktivnosti na stvarno i prostorno relevantnom telekomunikacijskom tržištu od njihovih poslovnih aktivnosti na tržištima koja nisu telekomunikacijska, u svrhu osiguranja transparentnosti protoka telekomunikacijskih usluga i plaćanja između tih područja u kojima obavljaju svoje poslovne aktivnosti.

- (4) Operator ili davatelj telekomunikacijskih usluga sa znatnijom tržišnom snagom na stvarno i prostorno relevantnom telekomunikacijskom tržištu mora prikladno razdvojiti, u pogledu ustrojstva i obračuna, poslovne aktivnosti na stvarno i prostorno različitim relevantnim telekomunikacijskim tržištima u svrhu osiguranja transparentnosti protoka telekomunikacijskih usluga i plaćanja između tih stvarno i prostorno relevantnih telekomunikacijskih tržišta na kojima obavljaju svoje poslovne aktivnosti.
- (5) Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev sudionika na tržištu, pokrenuti istragu, ako postoji opravdana sumnja da se postupalo suprotno odredbama iz ovoga članka, te zahtijevati dostavu potrebne dokumentacije od operatora ili davatelja usluga.

Ograničenja pristupa mreži i međusobnog povezivanja

Članak 53.

Operator može ograničiti pristup mreži i međusobno povezivanje samo zbog sljedećih razloga temeljenih na osnovnim (bitnim) zahtjevima, u skladu s relevantnim smjernicama Europske unije:

- sigurnosti rada telekomunikacijske mreže,
- održavanja cjelovitosti telekomunikacijske mreže,
- sposobnosti međusobnog funkcioniranja telekomunikacijskih usluga,
- zaštite podataka.

i ako to ograničenje udovoljava drugim propisima Europske unije, u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Pravilnik o pristupu mreži i međusobnom povezivanju

Članak 54.

- (1) Podrobniji uvjeti za pristup mreži, uključujući međusobno povezivanje, u skladu s pravilima koja se primjenjuju u Europskoj zajednici, propisuju se pravilnikom koji donosi ministar.
- (2) Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka uređuje se i zaštita djelotvornog tržišnog natjecanja, održavanje dosljedne kakvoće usluga, regulacija cijena, te minimalan opseg ponude i ugovora o međusobnom povezivanju, način i uvjeti zajedničke uporabe opreme, postupci u slučaju nastanka sporova te obveze operatora i Agencije.

Pristup izdvojenoj lokanoj petlji

Članak 55.

- (1) Operatori nepokretnih javnih telefonskih mreža, koje je Agencija odredila kao operatore sa znatnijom tržišnom snagom u pružanju nepokretnih javnih telefonskih mreža i usluga, i to javne govorne usluge, prijenosa podataka, zvuka slika i drugog telekomunikacijskim kapacitetima u nepokretnoj mreži, moraju, na zahtjev drugih operatora, omogućiti pristup svojoj izdvojenoj lokalnoj petlji.

- (2) Operatori moraju pregovarati u vezi sa zahtjevom za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji. Ako se ne može postići dogovor o zahtijevanom pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji između operatora telekomunikacijskih mreža u roku od 45 dana od dana zaprimanja zahtjeva, svaka strana uključena u međusobno povezivanje može se obratiti Agenciji.
- (3) Troškovi i cijene za lokalne petlje i pripadajuću opremu moraju biti nediskriminirajući i objektivni te objavljeni na prikladan način. Cijene moraju biti troškovno usmjerene, odnosno moraju osigurati davatelju lokalne petlje pokrivanje stvarnih troškova, uključujući i razumnu stopu povrata na ulaganja.
- (4) Operatori iz stavka 1. ovoga članka moraju omogućiti pristup svojoj izdvojenoj lokalnoj petlji pod istim uvjetima pod kojima tu uslugu koriste sami ili s njima povezana društva.
- (5) Operatori iz stavka 1. ovoga članka moraju, na zahtjev Agencije, na prikladan način objaviti i redovito ažurirati standardne ponude pristupa svojim izdvojenim lokalnim petljama i pripadajućoj opremi. Te ponude moraju sadržavati uvjete pristupa lokalnoj petlji, što posebno uključuje stvarne troškove i cijenu te usluge, u koju ne smiju biti uključeni troškovi mrežnih elemenata ili opreme koja korisniku nije potrebna za uporabu ponuđene usluge.
- (6) Agencija će osigurati da se određivanjem cijena pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji potiče tržišno natjecanje.
- (7) Agencija ima pravo, ako je to potrebno u svrhu osiguranja nediskriminacije, poticanja tržišnog natjecanja, gospodarske djelotvornosti i boljih uvjeta za korisnike usluga:
 - izvršiti promjenu referentne ponude za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji i pripadajućoj opremi, uključujući i cijene,
 - zahtijevati od operatora iz stavka 1. ovoga članka davanje potrebnih podataka o ponudi za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji i pripadajućoj opremi.
- (8) Ako Agencija utvrdi da je tržište pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji dovoljno razvijeno, oslobodit će operatore iz stavka 1. ovoga članka od obveze propisane ovim člankom, koja se odnosi na utvrđivanje cijena na temelju troškovne usmjerenosti.
- (9) Agencija će sporove, koji se odnose na pristup izdvojenoj lokalnoj petlji rješavati na transparentan način, u skladu s člankom 51. stavkom 13. ovoga Zakona.

Pravilnik o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji

Članak 56.

- (1) Podrobniji način i uvjeti pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji, u skladu s pravilima koja se primjenjuju u Europskoj uniji, propisuju se pravilnikom koji donosi ministar.
- (2) Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka uređuje se i zaštita djelotvornog tržišnog natjecanja, održavanje dosljedne kakvoće usluga, regulacija cijena, te minimalan opseg ponude i ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji, način i uvjeti zajedničke uporabe opreme, postupci u slučaju nastanka sporova te obveze operatora i Agencije.

Opći uvjeti poslovanja

Članak 57.

- (1) Davatelji usluga obvezni su izraditi i na prikladan način objaviti opće uvjete poslovanja, koji sadrže opis i uvjete obavljanja telekomunikacijskih usluga.
- (2) Davatelji usluga sa znatnijom tržišnom snagom moraju za svoje opće uvjete poslovanja pribaviti prethodnu suglasnost Agencije.
- (3) Davatelji usluga obvezni su opće uvjete poslovanja iz stavka 1. ovoga članka dostaviti Agenciji na uvid najmanje sedam dana prije njihove objave.
- (4) Agencija može, prije ili nakon objave općih uvjeta poslovanja iz stavka 1. ovoga članka, rješenjem odrediti izmjenu pojedinih odredaba iz tih uvjeta, ako je to nužno potrebno u svrhu zaštite korisnika i tržišnog natjecanja, ili radi rješenja određenog spora.
- (5) Agencija može privremeno zabraniti obavljanje pojedinih telekomunikacijskih usluga ako utvrdi da se te usluge obavljaju pod uvjetima koji nisu u skladu s općim uvjetima poslovanja iz stavka 1. ovoga članka, dostavljenima Agenciji na uvid, te naložiti da se utvrđene nepravilnosti uklone u primjerenom roku.
- (6) Izmjene općih uvjeta poslovanja davatelj usluga primjenjivat će na postojeće korisnike usluga nakon 30 dana od dana objavljivanja tih izmjena.
- (7) Obvezni sadržaj i druge sastavne odredbe općih uvjeta poslovanja iz stavka 1. ovoga članka propisuju se pravilnikom koji donosi ministar.

Cijene usluga i njihova regulacija

Članak 58.

- (1) Davatelji usluga obvezni su objaviti cijene svojih telekomunikacijskih usluga na prikladan način.
- (2) Načela cjenovnog sustava za određivanje cijena telekomunikacijskih usluga, koje obavlja samo jedan davatelj usluga u unutarnjem i međunarodnom telekomunikacijskom prometu, mogu se propisati pravilnikom koji donosi ministar.
- (3) Za cijene usluga, koje obavlja davatelj usluga za kojeg je Agencija utvrdila da ima znatniju tržišnu snagu na tržištu javne govorne usluge, tržištu iznajmljenih telekomunikacijskih vodova i tržištu pokretnih telekomunikacijskih usluga, potrebno je pribaviti prethodnu suglasnost Agencije.
- (4) Agencija je obvezna dati suglasnost na cijene usluga iz stavka 3. ovoga članka u roku od 14 dana od dana primitka zahtjeva za davanje suglasnosti
- (5) Za obavljanu uslugu korisnik usluga plaća cijenu usluge prema cjeniku usluga davatelja usluga.

- (6) Radi ostvarenja gospodarskih ili promidžbenih ciljeva davatelji usluga mogu pojedine usluge obavljati i po nižim cijenama od cijena utvrđenih svojim cjenikom, u skladu s načelom nediskriminacije, što su obvezni na prikladan način i objaviti.
- (7) Ako je u svrhu rješenja spora potrebno izmijeniti cijene usluga, Agencije će rješenjem naložiti odgovarajuće izmjene cijena.
- (8) Izmjene cijena davatelj usluga primjenjivat će na postojeće korisnike usluga nakon 30 dana od dana objavljivanja tih izmjena.
- (9) Cijene usluga moraju biti ujednačene unutar cjenovnih područja različitih telekomunikacijskih usluga, koje određuje operator i/ili davatelj usluga. Operator ne smije subvencionirati cijene između pojedinih cjenovnih područja, koja ne smiju biti u prednosti zbog strukture cijena.
- (10) Cijene istovrsnih usluga moraju biti iste za cijelo područje Republike Hrvatske ili na području koncesija iste razine, odnosno na području na kojem davatelj usluga obavlja usluge.
- (11) Agencija može kontrolirati cijene usluga u slučaju nedostatka djelotvornog tržišnog natjecanja unutar tržišta, u slučaju kad operator određuje previsoke cijene ili određuje cijene na način koji sprječava tržišno natjecanje.
- (12) U slučaju iz stavka 11. ovoga članka Agencija će donijeti rješenje o izmjeni cijena usluga.
- (13) Na cijene usluga, koje obavlja davatelj usluga za kojeg je Agencija utvrdila da ima znatniju tržišnu snagu na tržištu javne govorne usluge i na tržištu iznajmljenih vodova, primjenjuje se načelo troškovne usmjerenosti.
- (14) Nakon što je Agencija dala prethodnu suglasnost na cijene usluga, daljnje pribavljanje prethodne suglasnosti za cijene usluga nužno je samo ako je potrebna stalna prilagodba strukture cijena usluga.

Ustupanje telekomunikacijske infrastrukture

Članak 59.

- (1) Ako operator ili davatelj usluga ustupi svoju telekomunikacijsku infrastrukturu ili slobodne kapacitete drugom operatoru ili davatelju usluga, i ako kasnije obavlja telekomunikacijske usluge, troškovi na kojima se temelji ustupanje ne smiju biti subvencionirani iz područja djelatnosti s posebnim ili isključivim pravima.
- (2) Operator ili davatelj usluga, koji ustupa telekomunikacijsku infrastrukturu ili slobodne kapacitete u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, mora izvijestiti Agenciju prije početka obavljanja usluga. Potreban je također dokaz o ispunjenju obveze iz stavka 1. ovoga članka. Agencija može uložiti prigovor na ustupanje telekomunikacijske infrastrukture ili slobodnih kapaciteta u roku od 60 dana ako smatra da se radi o subvencioniranju.
- (3) U slučaju prigovora iz stavka 2. ovoga članka ustupljena telekomunikacijska infrastruktura ili slobodni kapaciteti za telekomunikacijske usluge mogu se upotrebljavati uz uvjet da je prestalo subvencioniranje.

- (4) Prigovor iz stavka 2. ovoga članka sadržavat će uvjete i zahtjeve u vezi sa subvencioniranjem, koje valja ispuniti retroaktivno, te će sadržavati i primjeren rok u kojem se mora udovoljiti tim uvjetima i zahtjevima.
- (5) Agencija će poticati zajedničku uporabu telekomunikacijske infrastrukture, u svrhu zaštite okoliša, zdravlja ljudi i potreba primjerenog prostornog uređenja.
- (6) O zajedničkoj uporabi izgrađene telekomunikacijske infrastrukture zainteresirane strane sklopit će međusobni ugovor.
- (7) Ako vlasnik telekomunikacijske infrastrukture odbije sklopiti ugovor iz stavka 6. ovoga članka, Agencija će, u skladu s odredbama ovoga Zakona, u roku od 60 dana utvrditi postoje li odgovarajući uvjeti, te u slučaju njihova postojanja donijeti rješenje koje u cijelosti zamjenjuje ugovor. Tim rješenjem utvrđuju se uvjeti i način zajedničke uporabe telekomunikacijske infrastrukture i plaćanje naknade za tu uporabu.

VIII. ADRESIRANJE I NUMERIRANJE

Plan adresiranja i Plan numeriranja

Članak 60.

- (1) Djelotvorno upravljanje adresnim i brojevnim prostorom u Republici Hrvatskoj kao prirodno ograničenim dobrom, u svrhu osiguravanja razložne, ravnomjerne i djelotvorne uporabe adresa i brojeva, temelji se na međunarodnim propisima i međunarodnim sporazumima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.
- (2) Za upravljanje adresnim i brojevnim prostorom te za planiranje uporabe i dodjelu adresa i brojeva nadležna je Agencija, koja izrađuje Plan adresiranja i Plan numeriranja, vodeći pritom računa da potrebe operatora, davatelja usluga i korisnika usluga u vezi s dodjelom adresa i brojeva u svakom trenutku budu zadovoljene na razvidan, objektivan, ravnopravan i nepristran način.
- (3) Planom adresiranja i Planom numeriranja određuje se namjena adresa i brojeva, osigurava se jednaka dostupnost odgovarajućeg broja adresa i brojeva svim operatorima, davateljima usluga i korisnicima usluga, potreban prostor za uvođenje novih telekomunikacijskih usluga, za prenosivost broja i odabir operatora.
- (4) Agencija može izmijeniti Plan adresiranja ili Plan numeriranja u svrhu ispunjavanja obveza na temelju međunarodnih propisa ili sporazuma i radi zaštite dostupnosti adresa i brojeva, vodeći pritom računa o učinku tih izmjena, a osobito o izravnim i neizravnim troškovima prilagodbe koje u tom slučaju mogu imati operatori, davatelji usluga i korisnici usluga.
- (5) Namjeru izmjene Plana adresiranja ili Plana numeriranja Agencija mora objaviti, na prikladan način, najmanje 60 dana prije dana objavljivanja te izmjene.
- (6) Agencija donosi i objavljuje Plan adresiranja i Plan numeriranja, kao i izmjene tih planova, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.
- (7) Planovi i izmjene planova iz stavka 6. ovoga članka objavljuju se u "Narodnim novinama", a mogu se objaviti i na drugi prikladan način.

Dodjela adresa i brojeva

Članak 61.

- (1) Pravo podnošenja zahtjeva za primarnu dodjelu adresa i brojeva, uključujući zemljopisne brojeve, brojeve pojedinih telekomunikacijskih usluga i nacionalnih odredišnih kôdova te adrese nacionalnih i međunarodnih signalizacijskih točaka, imaju operatori i davatelji usluga.
- (2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se Agenciji na propisanom obrascu u pisanom obliku, a Agencija može, ovisno o raspoloživim tehničkim mogućnostima, zaprimati zahtjev i elektroničkim putem.
- (3) Na temelju odluke Agencije o primarnoj dodjeli adresa, odnosno brojeva operatori i davatelji usluga stječu pravo na njihovu uporabu, u skladu s uvjetima iz članka 62. ovoga Zakona.
- (4) Agencija će usvojiti zahtjev iz stavka 1. ovoga članka i o donijeti odluku o primarnoj dodjeli adresa, odnosno brojeva:
 1. ako su adrese, odnosno brojevi Planom adresiranja ili Planom numeriranja namijenjeni u svrhe navedene u podnesenom zahtjevu,
 2. ako su adrese, odnosno brojevi raspoloživi.
- (5) Agencija će odbiti zahtjev iz stavka 1. ovoga članka ako utvrdi:
 1. da dodjela adresa, odnosno brojeva, za koje je podnesen zahtjev, nije u skladu s Planom adresiranja ili Planom numeriranja,
 2. da je podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka namjerno postupao suprotno propisima o dodjeli adresa, odnosno brojeva,
 3. da podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, i nakon primitka opomene, nije u određenom roku platio propisanu naknadu za uporabu adresa, odnosno brojeva.
- (6) Adrese i brojeve, koje je Agencija dodijelila primarnom dodjelom u skladu s odredbama ovoga članka, operatori i davatelji usluga mogu dalje dodjeljivati sekundarnom dodjelom korisnicima svojih usluga te drugim operatorima i davateljima usluga.
- (7) Za svaku raspoloživu adresu, odnosno broj, koji je dodijeljen operatoru ili davatelju usluga primarnom dodjelom, plaća se naknada u korist državnog proračuna Republike Hrvatske, na temelju izdanog računa Agencije.
- (8) Način i postupak dodjele adresa i brojeva, oduzimanja dodijeljenih adresa i brojeva te prijenosa prava na uporabu adresa i brojeva, izgled i sadržaj obrasca zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, rokovi rješavanja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka i članka 66. stavka 2. ovoga Zakona, te način plaćanja i visina naknade za uporabu adresa i brojeva pobliže se propisuju pravilnikom koji donosi ministar.

Uvjeti uporabe adresa i brojeva

Članak 62.

Operatori i davatelji usluga kojima su primarnom dodjelom dodijeljene adrese, odnosno brojevi u skladu s člankom 61. ovoga Zakona, moraju se pridržavati sljedećih uvjeta uporabe:

1. dodijeljene adrese i brojeve mogu upotrebljavati za obavljanje telekomunikacijskih usluga samo na području Republike Hrvatske,
2. dodijeljene adrese i brojeve mogu upotrebljavati isključivo u svrhe navedene u zahtjevu za dodjelu adresa, odnosno brojeva,
3. dodijeljene adrese i brojeve moraju upotrebljavati u skladu s Planom adresiranja i Planom numeriranja,
4. s uporabom dodijeljenih adresa i brojeva moraju započeti u roku od šest mjeseci od dana primitka odluke o dodjeli tih adresa i brojeva,
5. moraju voditi popis adresa i brojeva koji su im dodijeljeni primarnom dodjelom,
6. moraju voditi popis adresa i brojeva koji su u uporabi (sekundarna dodjela), te ga dostaviti Agenciji na njezin zahtjev,
7. ne smiju na bilo koji način trgovati s dodijeljenim adresama i brojevima.

Zahtjev za dodjelu adresa i brojeva

Članak 63.

- (1) Zahtjev za dodjelu adresa, odnosno brojeva iz članka 61. stavka 1. ovoga Zakona osobito mora sadržavati sljedeće:
 1. naziv i adresu podnositelja zahtjeva,
 2. vrstu telekomunikacijske usluge za obavljanje koje se zahtijeva dodjela adresa, odnosno brojeva,
 3. dokaz o pravu obavljanja telekomunikacijske usluge iz točke 2. ovoga stavka,
 4. dokaz o nedostatnosti adresa, odnosno brojeva koji su ranije dodijeljeni podnositelju zahtjeva,
 5. tražene adrese, odnosno brojeve.
- (2) Agencija može, u slučaju potrebe, od podnositelja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka zatražiti i dodatne podatke koje je ocijenila važnima u postupku rješavanja tog zahtjeva.

Odluka o dodjeli adresa i brojeva

Članak 64.

- (1) Odluka o primarnoj dodjeli adresa, odnosno brojeva iz članka 61. stavka 3. ovoga Zakona osobito mora sadržavati sljedeće podatke:
 1. o korisniku dodijeljenih adresa, odnosno brojeva,
 2. o dodijeljenim adresama, odnosno brojevima,
 3. o uvjetima uporabe dodijeljenih adresa, odnosno brojeva.
- (2) Agencija može, u objedinjenom postupku rješavanja više istovrsnih zahtjeva za dodjelu adresa, odnosno brojeva jednog podnositelja zahtjeva iz članka 63. ovoga Zakona, donijeti jednu odluku iz stavka 1. ovoga članka, koja sadrži sve dodijeljene adrese, odnosno brojeve.

Oduzimanje dodijeljenih adresa i brojeva

Članak 65.

- (1) Agencija može donijeti odluku o potpunom ili djelomičnom oduzimanju dodijeljenih adresa, odnosno brojeva ako utvrdi sljedeće:
1. da uporaba dodijeljenih adresa, odnosno brojeva nije u skladu s Planom adresiranja ili Planom numeriranja,
 2. da operator ili davatelj usluga, kojemu su dodijeljene adrese, odnosno brojevi, nije započeo s uporabom tih adresa, odnosno brojeva u roku od šest mjeseci od dana primitka odluke o dodjeli adresa, odnosno brojeva,
 3. da operator ili davatelj usluga, kojemu su dodijeljene adrese, odnosno brojevi, ne postupa u skladu s uvjetima uporabe iz odluke o dodjeli tih adresa, odnosno brojeva;
 4. da i nakon primitka opomene nije u određenom roku plaćena propisana naknada za uporabu adresa, odnosno brojeva,
 5. da je isteklo vrijeme na koje je dana koncesija koncesionaru telekomunikacijskih usluga, kojemu su dodijeljene adrese, odnosno brojevi, a ta koncesija nije obnovljena u skladu s odredbama ovoga Zakona, ili mu je koncesija oduzeta, ili je prestala zbog razloga utvrđenih ovim Zakonom,
 6. da je operator ili davatelj usluga, kojemu su dodijeljene adrese, odnosno brojevi, prestao postojati, a njegov pravni slijednik nije Agenciji podnio zahtjev za dodjelu tih adresa, odnosno brojeva u skladu s odredbama ovoga Zakona,
 7. da je uporaba dodijeljenih adresa, odnosno brojeva u suprotnosti s interesima Republike Hrvatske,
 8. da se operator ili davatelj usluga, kojemu su dodijeljene adrese, pisanim putem odrekao uporabe dodijeljenih brojeva i adresa,
 9. da su nužne znatnije izmjene Plana adresiranja ili Plana numeriranja, zbog povećanih potreba za adresama, odnosno brojevima, međunarodnog usklađivanja raspona adresa i brojeva, ili zbog uklanjanja zaprjeka ravnopravnom i otvorenim tržišnom natjecanju, a nakon prethodno pribavljenog mišljenja operatora ili davatelja usluga na koje se odnose te izmjene.
- (2) U slučaju oduzimanja dodijeljenih adresa, odnosno brojeva zbog razloga navedenih u stavku 1. točki 9. ovoga članka, Agencija će oduzete adrese, odnosno brojeve istodobno zamijeniti drugim adresama, odnosno brojevima.
- (3) Odluka iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati primjereni rok u kojem je operator ili davatelj usluga obvezan prestati s uporabom adresa, odnosno brojeva koji su mu tom odlukom oduzeti.

Prijenos prava na uporabu adresa i brojeva

Članak 66.

- (1) Operator ili davatelj usluga kojemu su primarnom dodjelom dodijeljene adrese, odnosno brojevi u skladu s člankom 61. ovoga Zakona, može prenijeti pravo na uporabu tih adresa, odnosno brojeva na drugog operatora ili davatelja usluga, uz prethodno pribavljenu suglasnost Agencije.

- (2) Zahtjev za davanje suglasnosti na prijenos prava na uporabu adresa, odnosno brojeva zajednički podnose Agenciji u pisanom obliku oba operatora ili davatelja usluga iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Agencija će dati suglasnost iz stavka 1. ovoga članka ako operator ili davatelj usluga, na kojega se namjerava prenijeti pravo na uporabu adresa, odnosno brojeva, ispunjava sve uvjete za primarnu dodjelu i uporabu tih adresa, odnosno brojeva, propisane odredbama ovoga Zakona.
- (4) Prijenos prava na uporabu adresa, odnosno brojeva koji se upotrebljavaju za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga za koje je potrebna koncesija na temelju ovoga Zakona, dopušten je samo uz uvjet istodobnog prijenosa koncesije u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Prenosivost broja i odabir operatora

Članak 67.

- (1) Operatori i davatelji usluga moraju omogućiti korisnicima svojih usluga, na njihov zahtjev, da neovisno o promjeni operatora ili davatelja usluga zadrže broj koji im je bio dodijeljen u telekomunikacijskoj mreži.
- (2) Obveza omogućavanja prenosivosti broja iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na zadržavanje zemljopisnog broja u slučaju promjene zemljopisnog smještaja korisnika usluga.
- (3) Operatori moraju omogućiti korisnicima svojih usluga, na njihov zahtjev, slobodan odabir operatora na način da unaprijed programiranim odabirom davatelja javnih telekomunikacijskih usluga korisnici mogu ostvarivati telekomunikacijske veze u nepokretnoj mreži, bez biranja predbroja (predodabir operatora), uz mogućnost da takav predodabir nadomjesti biranjem kratkog predbroja za odabir drugog operatora pri ostvarivanju svakog pojedinačnog poziva.
- (4) Agencija može, zbog opravdanih tehničkih razloga, odgoditi primjenu obveza iz stavka 1. i 3. ovoga članka, ako se time ne narušava tržišno natjecanje i ne šteti interesima korisnika javnih telekomunikacijskih usluga.
- (5) Raspored i dinamika uvođenja prenosivosti broja i predodabira operatora u Republici Hrvatskoj mogu se pobliže propisati pravilnikom koji donosi ministar.

Jedinstveni europski broj za hitne službe

Članak 68.

- (1) Operatori i davatelji usluga moraju uvesti pozivni broj 112 kao jedinstveni europski broj za hitne službe na cijelom području Republike Hrvatske.
- (2) Jedinstveni europski broj za hitne službe uvest će se usporedno s postojećim pozivnim brojevima za hitne službe.

- (3) Operatori i davatelji usluga odgovorni su za pravilno postupanje s pozivima upućenima na jedinstveni europski broj za hitne službe, u skladu s propisanim ustrojstvom postojećih hitnih službi i u okviru tehničkih mogućnosti svojih telekomunikacijskih sustava.
- (4) Način, uvjeti i dinamika uvođenja jedinstvenog europskog broja za hitne službe mogu se pobliže propisati pravilnikom koji donosi ministar.

Upravljanje nacionalnom Internet domenom Republike Hrvatske

Članak 69.

- (1) Za upravljanje Internet prostorom u Republici Hrvatskoj može se ovlastiti specijalizirana javna ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, kojoj je nadležna međunarodna organizacija dodijelila na upravljanje nacionalnu domenu Republike Hrvatske (vršnu "hr" domenu).
- (2) Ovlast iz stavka 1. ovoga članka daje Ministarstvo, na prijedlog ministarstva nadležnog za znanost i tehnologiju, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Ustrojstvo nacionalne domene Republike Hrvatske, međusobni odnosi, prava i obveze javne ustanove iz stavka 1. ovoga članka i korisnika poddomena unutar nacionalne domene te načela upravljanja nacionalnom domenom propisuju se pravilnikom koji donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za znanost i tehnologiju.

IX. UPRAVLJANJE RADIOFREKVENCIJSKIM SPEKTROM

Načela upravljanja radiofrekvencijskim spektrom

Članak 70.

- (1) Upravljanje radiofrekvencijskim spektrom, kao prirodno ograničenim dobrom, od interesa je za Republiku Hrvatsku.
- (2) Agencije upravlja radiofrekvencijskim spektrom i planira uporabu geostacionarne i drugih satelitskih orbita u skladu sa Statutom, Konvencijom i Radijskim propisima ITU-a, te odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.
- (3) U svrhu djelotvornog i gospodarski racionalnog upravljanja radiofrekvencijskim spektrom, koje se temelji na najnovijim dostignućima tehnološkog razvoja u području telekomunikacija i informacijske tehnologije, Agencija će uspostaviti bazu podataka radiofrekvencijskog spektra.

Tablica namjene radiofrekvencijskog spektra

Članak 71.

- (1) Tablica namjene radiofrekvencijskog spektra sastavni je dio Pravilnika o namjeni radiofrekvencijskog spektra, koji donosi ministar.

- (2) Dodjela i uporaba radijskih frekvencija usklađuje se na domaćoj i međunarodnoj razini, a temelji se na Tablici namjene radiofrekvencijskog spektra iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Tablicom namjene radiofrekvencijskog spektra iz stavka 1. ovoga članka propisuje se namjena radiofrekvencijskih područja za pojedine radiokomunikacijske službe te uvjeti dodjele i uporabe radijskih frekvencija.

Plan dodjele radijskih frekvencija

Članak 72.

- (1) Agencija donosi Plan dodjele radijskih frekvencija u skladu s Pravilnikom o namjeni radiofrekvencijskog spektra iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona i svakih šest mjeseci objavljuje, na prikladan način, ažurirani pregled uporabe radijskih frekvencija prema područnom ustrojstvu Republike Hrvatske.
- (2) Planom dodjele radijskih frekvencija iz stavka 1. ovoga članka posebno se uređuje namjena, uvjeti dodjele i uporabe radijskih frekvencija u okviru pojedinih radiokomunikacijskih službi određenih Pravilnikom o namjeni radiofrekvencijskog spektra iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona.

Pomorske i zrakoplovne radijske komunikacije

Članak 73.

- (1) Pomorske i zrakoplovne radijske komunikacije, koje služe u svrhu sigurnosti ljudskih života na moru i u zraku, moraju biti posebno zaštićene od mogućih izvora štetnih smetnji.
- (2) Uvjeti dodjele i uporabe radijskih frekvencija za pomorske i zrakoplovne radiokomunikacijske službe propisuju se pravilnikom koji donosi ministar.

Amaterske radijske komunikacije

Članak 74.

- (1) Amaterske radijske komunikacije su od posebne važnosti za razvoj opće tehničke i radiokomunikacijske kulture, za poticanje razvoja i istraživanja u radijskim komunikacijama, te za komunikacije u hitnim slučajevima, u doba ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti države, kao i u slučaju velikih prirodnih nepogoda.
- (2) Uvjeti za dodjelu i uporabu radijskih frekvencija za potrebe amaterskih radijskih komunikacija, tehnički uvjeti za amatersku radijsku opremu, razine smetnji i mjere za zaštitu od smetnji, radioamaterski razredi te polaganje ispita prema harmoniziranom ispitnom programu propisuju se pravilnikom koji donosi ministar.

Radijske komunikacije u frekvencijskom području namijenjenom građanstvu (CB)

Članak 75.

- (1) Za uporabu frekvencijskog područja namijenjenog građanstvu (CB) Agencija izdaje općudozvolu.
- (2) Uvjeti dodjele i uporabe radijskih frekvencija namijenjenih građanstvu (CB) propisuju se pravilnikom koji donosi ministar.

Radijske komunikacije u frekvencijskom području namijenjenom profesionalnom pokretnom radiju (PMR)

Članak 76.

- (1) Agencija mora prigodom izrade planova dodjele radijskih frekvencija, namijenjenih za profesionalni pokretni radio (PMR), voditi računa o djelotvornoj i racionalnoj uporabi ograničenih frekvencijskih područja, na način da prednost u dodjeli radijskih frekvencija imaju mreže profesionalnog pokretnog radija s više korisnika.
- (2) Agencija izdaje dozvole za radijske postaje u frekvencijskim područjima iz stavka 1. ovoga članka.

Satelitske radijske komunikacije

Članak 77.

- (1) Ministarstvo je nadležno za provedbu odredaba međunarodnih ugovora, sporazuma i operativnih sporazuma s međunarodnim organizacijama nadležnim za satelitske radijske komunikacije (INTELSAT, INMARSAT, EUTELSAT i sl.).
- (2) Za obavljanje stručnih poslova u vezi s provedbom odredaba akata iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može ovlastiti Agenciju ili drugu pravnu osobu.
- (3) Poslove međunarodnog usklađivanja uporabe radijskih frekvencija za potrebe satelitskih radijskih komunikacija obavlja Agencija.

Kontrola radiofrekvencijskog spektra

Članak 78.

- (1) Za potrebe usklađivanja uporabe radijskih frekvencija na domaćoj i međunarodnoj razini, u svrhu obavljanja kontrole i mjerenja u radiofrekvencijskom spektru, te radi poduzimanja propisanih mjera za zaštitu od smetnji i štetnih smetnji, u sklopu Agencije ustrojen je sustav kontrolno-mjernih središta i kontrolno-mjernih postaja s potrebnom mjernom, računalnom i komunikacijskom opremom te mjernim vozilima.
- (2) Ustrojstvo i način rada sustava središta i postaja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se općim aktima Agencije.

Uvjeti dodjele radijskih frekvencija

Članak 79.

- (1) Radijske frekvencije Agencija dodjeljuje na sljedeće načine:
 1. izdavanjem dozvole za uporabu radijskih frekvencija,
 2. izdavanjem dozvole za radijsku postaju,
 3. izdavanjem opće dozvole.
- (2) Dodjela radijskih frekvencija mora se temeljiti na:
 - (1) načelu nediskriminacije,
 - (2) Tablici namjene radiofrekvencijskog spektra i Planu dodjele radijskih frekvencija.
- (3) Način, postupak i uvjeti dodjele radijskih frekvencija, te izgled i sadržaj obrazaca odgovarajućih zahtjeva, dozvola i općih dozvola propisuju se pravilnikom koji donosi ministar.

Dozvola za uporabu radijskih frekvencija

Članak 80.

- (1) Dozvola za uporabu radijskih frekvencija izdaje se pravnoj osobi koja je dobila koncesiju za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga u pokretnoj telekomunikacijskoj mreži uz uporabu radiofrekvencijskog spektra, u skladu s člankom 22. ovoga Zakona.
- (2) Dozvola za uporabu radijskih frekvencija izdaje se istodobno s donošenjem odluke o davanju koncesije iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Koncesionar javnih telekomunikacijskih usluga iz stavka 1. ovoga članka mora prijaviti Agenciji zemljopisnu lokaciju i tehničke podatke za svaku postavljenu radijsku postaju u svojoj pokretnoj telekomunikacijskoj mreži u roku od 8 dana od dana postavljanja te radijske postaje.
- (4) Koncesionar je obvezan, na zahtjev inspektora telekomunikacija ili ovlaštenog radnika Agencije, dostaviti odgovarajuće podatke o radijskim mjerenjima izvršenima u svojoj pokretnoj telekomunikacijskoj mreži, kao i tehničke podatke o osnovnim postajama u toj mreži.

Dozvola za radijsku postaju

Članak 81.

- (1) Na temelju podnesenog zahtjeva Agencija izdaje dozvolu za svaku pojedinačnu radijsku postaju, osim radijskih postaja za koje se izdaje dozvola za uporabu radijskih frekvencija iz članka 80. ovoga Zakona, i radijskih postaja za koje se izdaje opća dozvola iz članka 82. ovoga Zakona, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 1. ako je radijska frekvencija navedena u Planu dodjele radijskih frekvencija,
 2. ako je radijska frekvencija raspoloživa,

3. ako je radijska frekvencija usklađena s uporabom drugih radijskih frekvencija.
- (2) Izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje dozvole za radijsku postaju i odgovarajuća tehnička dokumentacija, koja se obvezno prilaže tom zahtjevu, propisuju se pravilnikom iz članka 79. stavka 3. ovoga Zakona.
- (3) Agencija će izdati dozvolu za radijsku postaju u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka.
- (4) Iznimno od odredbe iz stavka 3. ovoga članka, rok za izdavanje dozvole za radijsku postaju može biti produljen na 60 dana od dana primitka zahtjeva u sljedećim slučajevima:
1. ako je zahtjev za izdavanje dozvole za radijsku postaju nepotpun,
 2. u slučaju da Agencija, ili pravna osoba koju je ovlastila Agencija, mora obaviti određena radijska mjerenja i druga ispitivanja kako bi se utvrdili tehnički, zemljopisni i drugi uvjeti za djelotvornu i neometanu uporabu radijske frekvencije,
 3. u slučaju da Agencija mora obaviti međunarodno usklađivanje uporabe radijskih frekvencija.
- (5) Agencija će odbiti zahtjev iz stavka 1. ovoga članka ako utvrdi:
1. da dodjela radijske frekvencije, za koju je podnesen zahtjev, nije u skladu s Planom dodjele radijskih frekvencija,
 2. da bi se dodjelom radijske frekvencije onemogućila djelotvorna uporaba radiofrekvencijskog spektra ili rad druge telekomunikacijske opreme.
- (6) Radijske postaje iz stavka 1. ovoga članka prije puštanja u rad podliježu tehničkom pregledu koji obavlja Agencija, ili pravna osoba koju je ovlastila Agencija, u skladu s pravilnikom koji donosi ministar.
- (7) Za sve radijske postaje na jednom plovilu i zrakoplovu te za sve radijske postaje, koje upotrebljava radioamater ili radioamaterski klub, izdaje se jedna dozvola.
- (8) Za novoizgrađeno plovilo u Republici Hrvatskoj, a na zahtjev inozemnog vlasnika, pravna osoba nadležna za registraciju plovila izdat će privremenu dozvolu za radijske postaje na tom plovilu, i to na rok od najviše tri mjeseca, u svrhu plovidbe do zemlje u kojoj će se plovilo registrirati.

Opća dozvola

Članak 82.

- (1) Za radijsku postaju, za koju postoji odgovarajuća odluka CEPT-a o izuzeću od izdavanja pojedinačne dozvole za radijsku postaju, Agencija izdaje opću dozvolu u skladu s pravilnikom iz 79. stavka 3. ovoga Zakona.
- (2) Agencija jedanput mjesečno, na prikladan način, objavljuje popis radijskih postaja s općom dozvolom, u kojem su posebno navedene radijske postaje za koje je potrebna prijava Agenciji, s podacima o korisniku i lokaciji radijskih postaja.
- (3) Osoba odgovorna za stavljanje na tržište radijske postaje iz stavka 1 ovoga članka obvezna je prigodom prodaje te radijske postaje izdati primjerak pripadajuće opće dozvole.

Uvjeti izmjene tehničkih značajki izdanih dozvola

Članak 83.

- (1) Agencija može rješenjem vremenski ograničiti ili uskratiti pravo uporabe, izmijeniti uvjete uporabe ili zamijeniti već dodijeljene radijske frekvencije u sljedećim slučajevima:
 1. kad se promijeni namjena dodijeljene radijske frekvencije,
 2. kad nastupi povećana i iznenadna javna potreba za uporabu radijskih frekvencija koju nije moguće zadovoljiti na drugi način,
 3. kad se ne mogu na drugi način izbjeći smetnje koje su se pojavile nakon dodjele radijskih frekvencija, zbog povećane uporabe radiofrekvencijskog spektra,
 4. kad su moguća značajna poboljšanja djelotvornosti uporabe radiofrekvencijskog spektra na temelju daljnjeg tehnološkog razvoja,
 5. kad je to nužno radi naknadnog usklađivanja uporabe radijskih frekvencija na međunarodnoj razini ili je u skladu s međunarodnim sporazumima i propisima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.
- (2) Ograničenja iz stavka 1. ovoga članka ne odnose se na radijske frekvencije koje se upotrebljavaju za potrebe službe sigurnosti zračne plovidbe, službe sigurnosti plovidbe na moru i na unutarnjim vodama, službe sigurnosti željezničkog i cestovnog prometa, vatrogasnih službi, službe motrenja i obavješćivanja, hidrometeorološke službe, te službe hitne medicinske pomoći.
- (3) U slučaju oduzimanja radijskih frekvencija dozvolom dodijeljenih zbog razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka Agencija je obvezna oduzete radijske frekvencije istodobno zamijeniti drugim radijskim frekvencijama i nadoknaditi stvarne troškove korisniku tih radijskih frekvencija.
- (4) Pri određivanju ograničenja iz stavka 1. ovoga članka Agencija će voditi računa o utjecaju takvih ograničenja na korisnike, posebice vodeći računa da takve mjere omogućuju neometani rad mikrovalnih veza od javnog interesa.

Rok valjanosti dozvole za radijsku postaju i dozvole za uporabu radijskih frekvencija

Članak 84.

- (1) Rok valjanosti dozvole za radijsku postaju iz članka 81. ovoga Zakona ne može biti dulji od 10 godina, a određuje se prema namjeni radijske postaje i počinje teći od dana izdavanja dozvole za radijsku postaju.
- (2) Rok valjanosti dozvole za radijsku postaju može se produljiti u skladu s pravilnikom iz članka 79. stavka 3. ovog Zakona.
- (3) Dozvola za uporabu radijskih frekvencija iz članka 80. ovoga članka izdaje se na razdoblje na koje je dana pripadajuća koncesija.

Produljenje roka valjanosti dozvole za radijsku postaju

Članak 85.

- (1) Agencija može na zahtjev korisnika radijske postaje produljiti rok valjanosti dozvole za radijsku postaju iz članka 81. ovoga Zakona.
- (2) Zahtjev za produljenje roka valjanosti dozvole za radijsku postaju iz stavka 1. ovoga članka podnosi se Agenciji u pisanom obliku, najmanje 30 dana prije isteka roka valjanosti dozvole za radijsku postaju.

Prestanak valjanosti dozvole za radijsku postaju i dozvole za uporabu radijskih frekvencija

Članak 86.

- (1) Agencija donosi rješenje o prestanku valjanosti dozvole za radijsku postaju i dozvole za uporabu radijskih frekvencija u sljedećim slučajevima:
 1. istekom roka valjanosti navedenog u dozvoli,
 2. ako korisnik radijske postaje nije ni nakon primitka opomene u određenom roku platio propisanu naknadu za uporabu radijskih frekvencija,
 3. zabranom uporabe radijske postaje,
 4. otuđenjem ili otpisom radijske postaje zbog njezine dotrajalosti,
 5. kad korisnik otkaže Agenciji u pisanom obliku uporabu radijske postaje,
 6. kad korisniku radijske postaje, kojom obavlja telekomunikacijske usluge na temelju koncesije, istekne vrijeme na koje je koncesija dana, ili mu je koncesija oduzeta.
- (2) Kad istekne rok valjanosti dozvole za radijsku postaju ili dozvole za uporabu radijskih frekvencija, vlasnik, odnosno korisnik radijske postaje, ili njegov nasljednik ili pravni sljednik, mora bez odgode poduzeti djelotvorne mjere kojima se onemogućuje daljnji rad te radijske postaje, i o poduzetim mjerama izvijestiti u pisanom obliku Agenciju u roku od osam dana od dana isteka roka valjanosti dozvole.

Identifikacija radijskih postaja

Članak 87.

- (1) Radijske postaje moraju se, prigodom emitiranja, identificirati u skladu s pravilnikom koji donosi ministar.
- (2) Obveza identifikacije radijskih postaja iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na radijske postaje u spojnem putu mikrovalnih veza, radijske postaje u javnim pokretnim telekomunikacijskim mrežama, zemaljske satelitske postaje, radijske postaje koje automatski emitiraju određeni signal opasnosti te na druge radijske postaje u skladu s pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.

Tajnost radijskih poruka

Članak 88.

- (1) Vlasniku, odnosno korisniku radijske postaje zabranjeno je:
 1. neovlašteno doznati, upotrebljavati, objaviti ili proslijediti drugima sadržaj radijske poruke koja nije namijenjena javnosti,
 2. prenositi u nekodiranom obliku radijske poruke koje imaju obilježja tajnosti,
 3. prenositi lažne i pogrešne signale i priopćenja, osobito ako se odnose na opasnost, hitnost, sigurnost ili identifikaciju,
 4. prenositi signale i priopćenja koja se ne odnose na njegovu djelatnost,
 5. primiti signale i priopćenja koja nisu namijenjena njemu i nisu za opći prijam.
- (2) Povredom tajnosti radijske poruke ili priopćenja iz stavka 1. ovoga članka ne smatra se prijam poruke, signala ili priopćenja u obliku radijske smetnje, uz uvjet da se Agenciji o takvom prijemu odmah izvijesti pisanim putem, u svrhu utvrđivanja smetnje.

Uporaba radijske postaje u slučaju opasnosti

Članak 89.

- (1) Znakovi opasnosti, pozivi, poruke i priopćenja koja se emitiraju u slučaju opasnosti za plovilo ili za zrakoplov, ili u slučaju prirodnih nepogoda, ili prigodom spašavanja ljudskih života, imaju prednost u prijenosu putem svih radijskih postaja.
- (2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka dopušteno je, osim dodijeljenih radijskih frekvencija i utvrđenih uvjeta za radijske postaje, upotrebljavati i druge frekvencije i raditi na najprikaldniji način.
- (3) Vlasnik, odnosno korisnik radijske postaje, koji primi znakove opasnosti iz stavka 1. ovoga članka, mora odmah prekinuti rad, odazvati se pozivu i staviti svoju radijsku postaju na raspolaganje.

Radijske postaje Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije i sigurnosnih službi Republike Hrvatske

Članak 90.

- (1) Iznimno od odredbe iz članka 6. ovoga Zakona, Oružane snage Republike Hrvatske, policija i sigurnosne službe Republike Hrvatske, prigodom izgradnje i uporabe vlastitih radijskih komunikacija, moraju se pridržavati odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, kao i tehničkih uvjeta i normi, koji se odnose na namjenu radiofrekvencijskog spektra, vrste emisija i snage zračenja elektromagnetskih polja, te na poduzimanje djelotvornih mjera za sprječavanje i uklanjanje štetnih smetnji, i na pružanje pomoći u slučaju opasnosti.
- (2) Kad radijska postaja Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije i sigurnosnih službi Republike Hrvatske sudjeluje u radiokomunikacijskim službama drugih sustava, njezina se uporaba mora prilagoditi odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

- (3) Uvjeti za postavljanje, uporabu, održavanje i kontrolu emisija te nadzor radijskih postaja Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije i sigurnosnih službi Republike Hrvatske, uvjeti za utvrđivanje i uklanjanje štetnih smetnji između tih i drugih radijskih postaja, kao i način suradnje s Agencijom propisuju se pravilnikom koji donosi ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za obranu, ministra nadležnog za policiju i čelnika sigurnosnih službi Republike Hrvatske.

Naknada za dodjelu i uporabu radijskih frekvencija

Članak 91.

- (1) Za dodjelu i uporabu radijskih frekvencija plaća se naknada u skladu s Pravilnikom o plaćanju naknade za dodjelu i uporabu radijskih frekvencija, koji donosi ministar.
- (2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka plaća se u korist državnog proračuna Republike Hrvatske, na temelju izdanog računa Agencije.

X. RADIJSKA OPREMA I TELEKOMUNIKACIJSKA TERMINALNA OPREMA

Radijska oprema i telekomunikacijska terminalna oprema

Članak 92.

- (1) Radijska oprema i telekomunikacijska terminalna oprema (u daljnjem tekstu: RiTT oprema) može se slobodno uvoziti, stavljati na tržište, stavljati u pogon i upotrebljavati u Republici Hrvatskoj ako udovoljava uvjetima utvrđenima ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.
- (2) Odredba iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na medicinske uređaje i aktivne medicinske implantate koji za svoj rad upotrebljavaju radijske valove, kao i na sastavne dijelove ili cjelovite uređaje u vozilima.
- (3) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na uvoz, stavljanje na tržište, stavljanje u pogon i uporabu ne primjenjuju se na RiTT opremu koju upotrebljavaju radioamateri, osim radioamaterske opreme koja je dostupna na tržištu, na radijske i televizijske prijamnike namijenjene samo za prijam radijskih i televizijskih programa, na RiTT opremu namijenjenu pomorskoj i zrakoplovnoj službi koja udovoljava posebnim uvjetima, te na RiTT opremu koja se isključivo upotrebljava za potrebe oružanih snaga, policije i nadležnih sigurnosnih službi Republike Hrvatske.
- (4) Uvoz i stavljanje na tržište RiTT opreme mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje su registrirane za tu djelatnost, uz prethodno pribavljeno odobrenje Agencije.
- (5) Za ponovni uvoz i stavljanje na tržište RiTT opreme istog proizvođača i jednakih tehničkih značajki, za koju je prigodom prvog uvoza pribavljeno odobrenje iz stavka 4. ovoga članka, nije potrebno novo odobrenje.
- (6) Agencija je obvezna na prikladan način objavljivati popis RiTT opreme iz stavka 1. ovoga članka za koju je izdano propisano odobrenje.

Okvirna načela i bitni zahtjevi za RiTT opreme

Članak 93.

- (1) Uvjeti stavljanja na tržište, stavljanja u pogon i uporabu RiTT opreme pobliže se propisuju pravilnikom koji donosi ministar.
- (2) Pravilnik iz stavka 1. ovoga članka osobito sadrži popis hrvatskih norma, europskih harmoniziranih norma i drugih međunarodnih norma potrebnih za ocjenjivanje sukladnosti RiTT opreme s bitnim zahtjevima iz stavka 3. ovoga članka, način i postupke ocjenjivanja sukladnosti i ispitivanja RiTT opreme, način i postupke ovlašćivanja tijela u sustavu ocjenjivanja sukladnosti RiTT opreme, te oznake i način označivanja RiTT opreme.
- (3) RiTT opreme mora udovoljavati sljedećim bitnim zahtjevima:
 1. zahtjevima sigurnosti i zaštite zdravlja ljudi od djelovanja elektromagnetskih polja,
 2. zahtjevima elektromagnetske kompatibilnosti (EMC),
 3. zahtjevima koji omogućavaju djelotvornu uporabu radiofrekvencijskog spektra,
 4. drugim zahtjevima, kao što su zahtjevi koji se odnose na zaštitu telekomunikacijskih mreža od mogućih oštećenja, na mogućnost rada putem telekomunikacijske mreže, na zaštitu privatnosti, na pristup osoba s invaliditetom ili drugim posebnim potrebama, te hitna stanja.

Stavljanje RiTT opreme na tržište

Članak 94.

- (1) Osoba odgovorna za stavljanje na tržište RiTT opreme obvezna je korisniku prigodom prodaje te opreme dati upute za rad i tehničke značajke te opreme, kao i izjavu o sukladnosti s bitnim zahtjevima iz članka 93. stavka 3. ovoga Zakona, koja mora sadržavati i presliku izvorne izjave.
- (2) Ako RiTT oprema radi u radiofrekvencijskom području koje nije europski harmonizirano radiofrekvencijsko područje za tu RiTT opremu, ili nije u skladu s Pravilnikom o namjeni radiofrekvencijskog spektra, proizvođač RiTT opreme ili osoba koja tu opremu stavlja na tržište, obvezni su o tome obavijestiti Agenciju, i to najmanje 30 dana prije stavljanja te opreme na tržište.
- (3) Agencija će osobu, koja je dostavila obavijest iz stavka 2. ovoga članka, u primjerenom roku izvijestiti o mogućnosti stavljanja u promet RiTT opreme.

Stavljanje u pogon i pravo priključenja na mrežu

Članak 95.

- (1) RiTT oprema može se staviti u pogon u skladu s odredbama iz članka 2. i 3. ovoga Zakona.
- (2) Stavljanje u pogon RiTT opreme, koja udovoljava uvjetima stavljanja na tržište iz članka 92., 93. i 94. ovoga Zakona, može se ograničiti u slučaju da ta RiTT oprema uzrokuje štetne

smetnje ili je štetna za zdravlje ljudi, ili ne omogućuje djelotvornu uporabu radiofrekvencijskog spektra.

- (3) Ako se utvrdi da RiTT oprema, koja ima propisanu izjavu o sukladnosti s bitnim zahtjevima iz članka 93. stavka 3. ovoga Zakona, uzrokuje ozbiljna oštećenja telekomunikacijske ili radijske mreže, ili štetne smetnje, ili smetnje u funkcioniranju te mreže, operator ima pravo uskratiti priključenje te RiTT opreme na svoju mrežu, isključiti već priključenu RiTT opremu ili je povući iz pogona. Operator o poduzetim mjerama mora bez odgode izvijestiti u pisanom obliku Agenciju.
- (4) RiTT oprema, koja iz bilo kojeg razloga ne udovoljava bitnim zahtjevima iz članka 93. stavka 3. ovoga Zakona, može biti javno izlagana i predstavljena na području Republike Hrvatske, uz jasno i razvidno istaknutu oznaku da uporaba takve RiTT opreme nije dopuštena u Republici Hrvatskoj.

Ograničenje jakosti elektromagnetskih polja

Članak 96.

- (1) RiTT oprema, koja se uvozi, stavlja na tržište, stavlja u pogon i upotrebljava u Republici Hrvatskoj, ne smije stvarati elektromagnetska polja kojima su veličine iznad propisanih vrijednosti.
- (2) Granične vrijednosti veličina elektromagnetskog polja iz stavka 1. ovoga članka, granične vrijednosti snaga zračenja nepokretnih radijskih postaja, referentni propisi i norme o ograničavanju jakosti elektromagnetskih polja radijskih frekvencija te drugi uvjeti, kojima mora udovoljavati RiTT oprema kao izvor elektromagnetskog zračenja radijskih frekvencija, propisuju se pravilnikom koji donosi ministar.
- (3) Izračun i mjerenje veličina elektromagnetskih polja, koja stvara RiTT oprema i radijske postaje, obavlja Agencija ili pravna osoba koju je ovlastila Agencija.

XI. ELEKTROMAGNETSKA KOMPATIBILNOST (EMC) I ZAŠTITA OD SMETNJI

Elektromagnetska kompatibilnost (EMC)

Članak 97.

- (1) Električna i druga tehnička oprema ne smije stvarati elektromagnetske smetnje u funkcioniranju telekomunikacija, RiTT opreme ili radijskih postaja, niti u prijamu radijskih i televizijskih programa.
- (2) Električna i druga tehnička oprema, koja se proizvodi, uvozi, stavlja na tržište i upotrebljava u Republici Hrvatskoj, mora udovoljavati zahtjevima elektromagnetske kompatibilnosti (EMC) u skladu s pravilnikom koji donosi ministar.
- (3) Pravilnik iz stavka 2. ovoga članka osobito sadrži popis hrvatskih norma i europskih norma koje mora ispunjavati električna i druga tehnička oprema, način i postupke ocjenjivanja sukladnosti te opreme sa zahtjevima elektromagnetske kompatibilnosti (EMC), postupak

priznavanja stranih potvrda (certifikata) o elektromagnetskoj kompatibilnosti (EMC), način i postupke ovlašćivanja tijela u sustavu ocjenjivanja sukladnosti, te oznake i način označivanja električne i druge tehničke opreme.

Utvrđivanje uzroka smetnji

Članak 98.

- (1) Poslove utvrđivanja uzroka smetnji i poduzimanja mjera za njihovo uklanjanje obavljaju:
 1. operator i davatelj usluga za smetnje u svojem telekomunikacijskom sustavu,
 2. vlasnik radijske mreže za odašiljanje radijskih i/ili televizijskih programa za smetnje u svojoj radijskoj mreži,
 3. Agencija za smetnje u radijskim komunikacijama izvan sustava i mreža navedenih u točki 1. i 2. ovoga stavka.
- (2) Mjerenja i ispitivanja u svrhu utvrđivanja uzroka smetnji iz stavka 1. ovoga članka i članka 97. stavka 1. ovoga Zakona, na zahtjev operatora, davatelja usluga ili vlasnika, odnosno korisnika radijske mreže ili radijske postaje, obavlja Agencija ili pravna osoba koju je ovlastila Agencija.

Uklanjanje smetnji

Članak 99.

- (1) Vlasnici, odnosno korisnici električne i druge tehničke opreme ili radijskih postaja moraju ovlaštenim osobama u pravnim osobama iz članka 98. ovoga Zakona omogućiti obavljanje pregleda i potrebnih mjerenja i ispitivanja radi utvrđivanja uzroka smetnji, davati im podatke te omogućiti uvid u dokumentaciju potrebnu za obavljanje pregleda, mjerenja i ispitivanja.
- (2) Ako se pregledom iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da električna i druga tehnička oprema ili radijska postaja uzrokuje smetnje iznad propisima dopuštene razine, pravne osobe iz članka 98. ovoga Zakona pisanim će putem zatražiti od vlasnika, odnosno korisnika te opreme ili radijske postaje da u određenom roku, koji ne može biti dulji od 30 dana, ukloni utvrđene smetnje i o tome izvijesti Agenciju.
- (3) Ako vlasnik, odnosno korisnik električne i druge tehničke opreme ili radijske postaje, koja uzrokuje smetnje iz stavka 2. ovoga članka, ne ukloni utvrđene smetnje u određenom roku, pravna osoba iz članka 98. ovoga Zakona, koja je utvrdila uzrok smetnji, predložiti će inspektoru telekomunikacija poduzimanje propisanih upravnih mjera.
- (4) Poslove mjerenja, ispitivanja i uklanjanja smetnji, koje uzrokuje električna i druga tehnička oprema ili radijske postaje Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije i nadležnih sigurnosnih službi Republike Hrvatske, obavljaju njihove ovlaštene osobe na zahtjev i uz sudjelovanje inspektora telekomunikacija i ovlaštenog radnika Agencije.

XII. ZAŠTITA PODATAKA

Sigurnost telekomunikacijske mreže

Članak 100.

- (1) Davatelj javnih telekomunikacijskih usluga mora poduzeti odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi se zaštitila sigurnost njegovih telekomunikacijskih usluga, a zajedno s operatorom poduzima potrebne mjere radi zaštite sigurnosti telekomunikacijske mreže. Poduzete mjere moraju osigurati razinu sigurnosti koja odgovara postojećoj razini opasnosti za sigurnost mreže, uzimajući u obzir raspoloživa tehnička i tehnološka rješenja i troškove tih mjera.
- (2) U slučaju posebne opasnosti za sigurnost telekomunikacijske mreže, davatelj javnih telekomunikacijskih usluga mora obavijestiti korisnike svojih usluga o postojanju te opasnosti. Ako je opasnost izvan opsega primjerenih mjera koje mora poduzeti davatelj usluga, davatelj usluga mora obavijestiti korisnike svojih usluga o mogućim mjerama za uklanjanje opasnosti i/ili njezinih posljedica, uključujući i napomenu o mogućim troškovima tih mjera.
- (3) Davatelj javnih telekomunikacijskih usluga obvezan je odrediti odgovornu osobu za provedbu mjera iz ovoga članka.

Tajnost telekomunikacijskih priopćenja

Članak 101.

- (1) U svrhu osiguravanja tajnosti telekomunikacijskih priopćenja u javnoj telekomunikacijskoj mreži i u obavljanju javnih telekomunikacijskih usluga te pripadajućih podataka o telekomunikacijskom prometu, zabranjeno je slušanje, prisluškivanje, pohranjivanje i svaki oblik presretanja ili nadzora nad telekomunikacijskim priopćenjima i pripadajućim podacima o telekomunikacijskom prometu svima osim samim korisnicima usluga.
- (2) Iznimno, zabrana iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se ako postoji izričita privola samog korisnika usluga ili zahtjev utemeljen na posebnom zakonu ili drugom propisu.
- (3) Odredbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne odnose se na zakonski ovlašteno bilježenje komunikacija i pripadajućih podataka o prometu tijekom zakonitih poslovnih operacija u svrhu pružanja dokaza o trgovačkim transakcijama ili drugim poslovnim komunikacijama.
- (4) Uporaba javnih telekomunikacijskih mreža za pohranu informacija ili za pristup informacijama pohranjenima u telekomunikacijskoj terminalnoj opremi korisnika usluga dopuštena je samo uz uvjet da su ti korisnici usluga dobili jasne i razumljive obavijesti o svrsi obrade, te da imaju mogućnost odbijanja takve obrade od strane kontrolora podataka. Time se ne može spriječiti tehničko pohranjivanje ili pristup isključivo u svrhu obavljanja ili omogućavanja prijenosa telekomunikacijskih priopćenja putem javne telekomunikacijske mreže ili ako je to potrebno za obavljanje usluga informacijskog društva na izričit zahtjev korisnika usluga.

Podaci o telekomunikacijskom prometu

Članak 102.

- (1) Podaci o telekomunikacijskom prometu, koji se odnose na korisnike usluga, a koje su obradili i pohranili operatori i davatelji javnih telekomunikacijskih usluga, moraju se izbrisati ili učiniti neimenovanima, kad više nisu potrebni u svrhu prijenosa telekomunikacijskih priopćenja, osim u slučajevima iz stavka 2., 3. i 5. ovog članka.
- (2) Podaci o telekomunikacijskom prometu, koji su potrebni za obračun troškova telekomunikacijskih usluga korisnika usluga i troškova međusobnog povezivanja, mogu se obrađivati samo do zastare potraživanja u skladu s posebnim propisima.
- (3) U svrhu promidžbe javnih telekomunikacijskih usluga ili usluga s dodanom vrijednosti, davatelj javnih telekomunikacijskih usluga može obrađivati podatke iz stavka 1. ovoga članka, na način i u razdoblju potrebnom za promidžbu i obradu tih usluga, ako je korisnik usluga, na kojeg se odnose ti podaci, dao svoju privolu. Korisnici usluga mogu uskratiti svoju privolu za obradu podataka o telekomunikacijskom prometu ili ga povući u svako doba.
- (4) Prije dobivanja privole korisnika usluga za uporabu podataka u svrhe iz stavka 3. ovoga članka, davatelj javnih telekomunikacijskih usluga mora obavijestiti tog korisnika usluga o vrstama podataka o telekomunikacijskom prometu, koji se obrađuju, te o trajanju takve obrade u slučaju iz stavka 2. ovoga članka.
- (5) Pristup obradi podataka o telekomunikacijskom prometu u skladu s odredbama ovoga članka dopušten je isključivo osobama operatora i davatelja javnih telekomunikacijskih usluga koje rade na poslovima obračuna troškova, upravljanja telekomunikacijskim prometom, obrade pritužbi korisnika usluga, otkrivanja prijevara u telekomunikacijama, promidžbi javnih telekomunikacijskih usluga i usluga s dodanom vrijednosti. Taj pristup mora se ograničiti na najnužnije radnje u vezi s obavljanjem tih poslova.
- (6) Odredbe iz stavka 1., 2., 3. i 5. ovoga članka ne primjenjuju se na izvješćivanje Ministarstva, Agencije i drugih nadležnih državnih tijela, kao i na obvezu prikupljanja podataka o telekomunikacijskom prometu u okviru tajnog nadzora telekomunikacijskih usluga te međumjesnog i međunarodnog telekomunikacijskog prometa, u skladu s posebnom uredbom Vlade Republike Hrvatske i pravilnikom iz članka 17. stavka 1. ovoga Zakona.

Prikaz i prikrivanje pozivajućeg broja i s njim povezanog broja

Članak 103.

- (1) Davatelj javnih telekomunikacijskih usluga koji nudi mogućnost prikaza pozivajućeg broja, mora omogućiti korisniku usluga, koji je uputio poziv, jednostavno i besplatno sprječavanje prikaza njegova broja za svaki pojedinačni poziv.
- (2) Davatelj javnih telekomunikacijskih usluga koji nudi mogućnost prikaza pozivajućeg broja, mora omogućiti pozvanom pretplatniku jednostavno i besplatno sprječavanje prikaza identifikacije linije koja poziva, uz razumno korištenje ove funkcije.
- (3) Davatelj usluge koji nudi mogućnost prikaza pozivajućeg broja, prije nego što je uspostavljen poziv, mora omogućiti pozvanom pretplatniku jednostavan način odbijanja dolaznog poziva u

slučaju kada je prepoznavanje pozivajućeg broja spriječeno od strane korisnika ili pretplatnika koji poziva.

- (4) Davatelj javnih telekomunikacijskih usluga koji nudi mogućnost prikaza broja koji je povezan, mora pozvanom pretplatniku omogućiti jednostavno i besplatno sprječavanje prikaza prepoznavanje broja koji je povezan.

Podaci o lokaciji bez podataka o telekomunikacijskom prometu

Članak 104.

- (1) Podaci o lokaciji bez podataka o telekomunikacijskom prometu, koji se odnose na korisnike ili pretplatnike javnih telekomunikacijskih mreža ili javnih telekomunikacijskih usluga, mogu se obrađivati samo u slučaju kad su učinjeni neimenovanima ili na temelju privole korisnika ili pretplatnika, na način i u razdoblju potrebnom za pružanje usluge s dodanom vrijednosti. Davatelj usluge mora obavijestiti korisnike ili pretplatnike, prije pribavljanja njihove privole, o vrsti podataka o lokaciji bez podataka o telekomunikacijskom prometu, koji će se obraditi, te o svrsi i trajanju obrade, kao i tome hoće li se ti podaci dostaviti trećoj strani u svrhu pružanja usluge s dodanom vrijednosti. Korisnicima ili pretplatnicima mora se u bilo koje doba pružiti mogućnost povlačenja njihove privole za obradu podataka o lokaciji bez podataka o telekomunikacijskom prometu.
- (2) Kad je pribavljena privola korisnika ili pretplatnika za obradu podataka o lokaciji bez podataka o telekomunikacijskom prometu, korisnik ili pretplatnik mora zadržati mogućnost jednostavnog i besplatnog načina privremena odbijanja obrade tih podataka prigodom svakog priključivanja na telekomunikacijsku mrežu ili svakog prijenosa telekomunikacijskog priopćenja.
- (3) Obrada podataka o lokaciji bez podataka o telekomunikacijskom prometu u skladu s odredbama iz stavka 1. i 2. ovoga članka dopuštena je isključivo osobama operatora i davatelja javnih telekomunikacijskih usluga, ili treće strane koja pruža usluge s dodanom vrijednosti, i mora se ograničiti na najnužnije radnje u vezi s pružanjem usluga s dodanom vrijednosti.

Iznimke u prikazu pozivajućeg broja

Članak 105.

Operator i davatelj javnih telekomunikacijskih usluga može onemogućiti:

1. privremeno sprječavanje prikaza pozivajućeg broja, na zahtjev pretplatnika koji traži da se uđe u trag zlonamjernim ili uznemiravajućim pozivima. U tom slučaju, operator i davatelj javnih telekomunikacijskih usluga pohranit će i učiniti dostupnima podatke koji sadrže identifikaciju pretplatnika koji poziva, u skladu s posebnim zakonom,
2. sprječavanje prikaza pozivajućeg broja i privremeno odbijanje ili izostanak privole pretplatnika ili korisnika usluga na obradu podataka o lokaciji za pozivne brojeve prema pisanom zahtjevu nadležnih državnih tijela i hitnih službi. Popis nadležnih državnih tijela i hitnih službi i njihove pozivne brojeve Ministarstvo objavljuje u "Narodnim novinama".

Podaci o pretplatnicima

Članak 106.

- (1) Pretplatnici moraju biti obaviješteni, bez naknade, o svrhama tiskanog ili elektroničkog imenika pretplatnika dostupnog javnosti ili dostupnog putem usluge davanja obavijesti te o svim drugim mogućnostima uporabe koje se temelje na funkcijama pretraživanja uključenima u elektronička izdanja imenika, prije unošenja njihovih osobnih podataka u imenik pretplatnika.
- (2) Pretplatnicima se mora, bez naknade, pružiti mogućnost odlučivanja hoće li njihovi osobni podaci biti uvršteni u javni imenik, i ako će biti, koji će to podaci biti, u mjeri u kojoj su takvi podaci nužni za postizanje svrhe imenika, kako je to odredio davatelj usluge imenika, kao i mogućnost provjere, izmjene i brisanja podataka iz imenika.
- (3) Za bilo koju svrhu javnog imenika, koja nije pretraživanje podataka o osobama na temelju njihova imena, i, kada je to potrebno, najmanjeg broja drugih pokazatelja, davatelj usluge imenika mora od pretplatnika tražiti dodatnu privolu.
- (4) Odredbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se na pretplatnike koji su fizičke osobe. Pravne osobe ne mogu tražiti ograničenje upisa u javni imenik podataka nužnih za osnovnu identifikaciju i komunikaciju.
- (5) Odredbe iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka ne primjenjuju se na imenike pretplatnika koji su izrađeni i stavljeni na tržište u tiskanom ili elektroničkom obliku prije stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Ako su osobni podaci pretplatnika javnih govornih usluga u nepokretnoj i pokretnoj telekomunikacijskoj mreži uključeni u javni telefonski imenik pretplatnika prije stupanja na snagu ovoga Zakona, osobni podaci tih pretplatnika mogu i dalje biti uvršteni u taj javni imenik u njegovom tiskanom ili elektroničkom obliku, uključujući i oblike funkcije obrnutog traženja, osim ako pretplatnici ne zatraže drukčije, nakon primitka cjelovite obavijesti o svrhama i mogućnostima u skladu s odredbama iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka.

Neželjena telekomunikacijska priopćenja

Članak 107.

- (1) Uporaba pozivnih sustava s i bez ljudskog posredovanja, telefaks uređaja ili elektroničke pošte u svrhu izravne promidžbe dopuštena je samo uz prethodnu privolu korisnika usluga.
- (2) Primjena tehničkih sustava za traženje privole iz stavka 1. ovoga članka smatra se izravnom promidžbom i nije dopuštena.
- (3) Fizička ili pravna osoba trgovac može se koristiti podacima o elektroničkim adresama dobivenim od svojih potrošača u svrhu prodaje proizvoda i usluga za izravnu promidžbu samo vlastitih sličnih proizvoda ili usluga, uz uvjet da ti potrošači imaju jasnu mogućnost besplatnog i jednostavnog prigovora na takvu uporabu podataka o elektroničkim adresama

prigodom njihova prikupljanja i prigodom primitka svake poruke, u slučaju da potrošač nije na početku odbio takvu uporabu.

- (4) Nije dopušteno, u svrhe izravne promidžbe, slanje elektroničke pošte u kojoj se krivo prikazuje ili prikriva identitet pošiljatelja u čije ime se priopćenje šalje, ili bez ispravne elektroničke adrese na koju primatelj može besplatno poslati zahtjev da se takva priopćenja onemoguće.
- (5) Odredbe iz stavka 1. i 3. ovoga članka ne primjenjuju se na neautomatizirane pozive pravnim osobama u svrhu izravne promidžbe.

XIII. INSPEKCIJSKI NADZOR I KONTROLA

Obavljanje inspekcijskog nadzora i kontrole

Članak 108.

- (1) Ministarstvo obavlja inspekcijski nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te međunarodnih ugovora i sporazuma iz područja telekomunikacija, koji obvezuju Republiku Hrvatsku.
- (2) Inspekcijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka provode inspektori telekomunikacija.
- (3) Kontrolu provedbe odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, kojima je uređena kontrola radiofrekvencijskog spektra, pružanje ostalih telekomunikacijskih usluga iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona, te mjerenje i ispitivanje u svrhu utvrđivanja uzroka smetnji iz članka 97. i 98. ovoga Zakona obavlja Agencija, a provode ih ovlašteni radnici Agencije.
- (4) Osim poslova kontrole iz stavka 3. ovoga članka, ovlašteni radnik Agencije, na zahtjev inspektora telekomunikacija, sudjeluje s inspektorom telekomunikacija i u obavljanju određenih poslova inspekcijskog nadzora u skladu s njegovim zahtjevom.
- (5) Nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona, kojima je propisano posjedovanje dozvole za radijsku postaju iz članka 81. ovoga Zakona, te poduzimanje mjera u vezi s tim nadzorom, obavlja i ministarstvo nadležno za policiju. Ovlaštena osoba ministarstva nadležnog za policiju poduzima propisane mjere za djelotvorno onemogućivanje rada radijske postaje bez dozvole iz članka 81. ovoga Zakona i o poduzetim mjerama bez odgode izvješćuje inspektora telekomunikacija.
- (6) Poslove nadzora iz stavka 5. ovoga članka ministarstvo nadležno za policiju obavlja po službenoj dužnosti ili na prijedlog inspektora telekomunikacija.
- (7) Operator, davatelj usluga i vlasnik telekomunikacijske infrastrukture, te vlasnik, odnosno korisnik telekomunikacijske opreme, RiTT opreme ili radijske postaje obavezan je omogućiti inspektoru telekomunikacija, na njegov zahtjev, očevid telekomunikacijske infrastrukture, telekomunikacijske opreme, RiTT opreme ili radijske postaje, te bez odgode predložiti ili dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju u vezi s inspekcijskim nadzorom.

Ovlasti inspektora telekomunikacija i kontrolne ovlasti Agencije

Članak 109.

- (1) Prigodom obavljanja inspekcijskog nadzora iz članka 108. stavka 1. ovoga Zakona inspektor telekomunikacija ima sljedeće ovlasti:
1. zabraniti uvoz, prodaju, iznajmljivanje i uporabu telekomunikacijske opreme, RiTT opreme i radijskih postaja koje se ugrađuju ili priključuju na javne telekomunikacije, ako ta oprema i radijske postaje ne zadovoljavaju uvjete utvrđene ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona;
 2. zabraniti uvoz, prodaju, iznajmljivanje i uporabu električne i druge tehničke opreme ako ta oprema ne zadovoljava uvjete utvrđene ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona u vezi s elektromagnetskom kompatibilnosti (EMC);
 3. zabraniti rad radijske postaje i druge RiTT opreme za koju nije pribavljena propisana dozvola ili nije, ni nakon primitka opomene u za to određenom roku plaćena propisana naknada za dodjelu i uporabu radijskih frekvencija, te odrediti mjere kojima se onemogućuje rad takve radijske postaje ili RiTT opreme;
 4. zabraniti uporabu radijske postaje i RiTT opreme za koju se opetovano utvrdi da ne ispunjava propisane tehničke uvjete i uvjete uporabe, te odrediti mjere kojima se onemogućuje rad te radijske postaje ili RiTT opreme;
 5. zabraniti obavljanje telekomunikacijskih usluga ili djelatnosti ako nije dana propisana koncesija ili dozvola, ili ako nije sklopljen propisani ugovor o koncesiji, ili ako nije unaprijed podnesena propisana prijava Agenciji, ili ako nije izdana propisana ovlast, ili ako nije plaćena propisana naknada za koncesiju, dozvolu, prijavu ili ovlast, ili se telekomunikacijske usluge ili djelatnosti ne obavljaju u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, te odrediti mjere kojima se onemogućuje daljnje obavljanje tih usluga i djelatnosti;
 6. zabraniti izvođenje radova, gradnju novih građevina i postavljanje tehničke opreme u zaštitnoj zoni ili radijskom koridoru radijskih postaja;
 7. privremeno obustaviti izvođenje radova u blizini telekomunikacijske infrastrukture ili opreme, radijske postaje ili spojnog puta, koji bi mogli oštetiti ili ometati rad te infrastrukture, opreme, radijske postaje ili spojnog puta, ako nije unaprijed pribavljena suglasnost vlasnika navedene infrastrukture, opreme, radijske postaje ili spojnog puta, dok se takva suglasnost ne pribavi;
 8. privremeno zabraniti rad radijske postaje i RiTT opreme koja stvara smetnju, dok se ta smetnja ne ukloni;
 9. narediti uklanjanje nedostataka na telekomunikacijskoj opremi, RiTT opremi i radijskim postajama koje stvaraju elektromagnetske smetnje u radu telekomunikacija ili radijskih komunikacija, ili u prijemu radijskih ili televizijskih programa, te u slučaju utvrđivanja štetne smetnje privremeno zabraniti uporabu takve opreme ili radijskih postaja, dok se štetna smetnja ne ukloni;
 10. narediti uklanjanje nedostataka ako se prigodom postavljanja ili uporabe telekomunikacijske infrastrukture ili opreme, RiTT opreme ili radijskih postaja te prigodom obavljanja telekomunikacijskih usluga ili djelatnosti ne primjenjuje ovaj Zakon i propisi doneseni na temelju ovoga Zakona;
 11. u okviru mjera iz točke 1. do 5. ovoga stavka, može i pečatiti ili privremeno oduzeti telekomunikacijsku opremu, RiTT opremu i radijsku postaju u cijelosti, ili samo određene dijelove te opreme ili radijske postaje, o čemu izdaje pisanu potvrdu.
- (2) Inspektor telekomunikacija ima ovlast osobno obaviti ili narediti obavljanje potrebnih mjerenja i ispitivanja na telekomunikacijskoj opremi, RiTT opremi i radijskim postajama, te se može za potrebe inspekcijskog nadzora koristiti odgovarajućim tehničkim sredstvima i

opremom operatora, davatelja usluga ili vlasnika, odnosno korisnika telekomunikacijske opreme, RiTT opreme ili radijske postaje.

- (3) Ovlašteni radnik Agencije obavezan je o nalazu kontrole i utvrđenim činjenicama u postupku obavljanja kontrole, za koju je ovlašten na temelju odredaba ovoga Zakona, bez odgode u pisanom obliku izvijestiti inspektora telekomunikacija.
- (4) Kad ovlašteni radnik Agencije na temelju kontrole utvrdi da telekomunikacijska oprema, RiTT oprema ili radijska postaja uzrokuje smetnju, ili da radijska postaja i druga radijska oprema radi na radijskim frekvencijama za koje vlasnik, odnosno korisnik te radijske postaje ili opreme nije pribavio propisanu dozvolu, ima ovlast iz stavka 1. točke 11. i iz stavka 2. ovoga članka, uz obvezu da o poduzetim mjerama bez odgode u pisanom obliku izvijesti inspektora telekomunikacija u svrhu podnošenja prijave za učinjeni prekršaj.
- (5) Inspektor telekomunikacija i ovlašteni radnik Agencije vode očevidnike o obavljenom inspekcijskom nadzoru, odnosno kontroli te moraju imati propisane iskaznice.
- (6) Sadržaj i oblik iskaznica iz stavka 5. ovoga članka i pečata za pečaćenje iz stavka 1. točke 11. ovoga članka, te sadržaj i način vođenja očevidnika iz stavka 5. ovoga članka propisuju se pravilnikom koji donosi ministar.

Provedba rješenja inspektora telekomunikacija

Članak 110.

- (1) Protiv rješenja inspektora telekomunikacija ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (2) U slučaju nepostupanja po rješenju inspektora telekomunikacija, inspektor telekomunikacija može izreći fizičkoj osobi ili odgovornoj osobi u pravnoj osobi, na koju se odnosi rješenje, upravnu mjeru izraženu u novčanom iznosu u visini do dvadeseterostruke prosječne plaće u Republici Hrvatskoj u proteklom tromjesečju.
- (3) Upravnu mjeru iz stavka 2. ovoga članka izvršavaju tijela nadležna za naplatu novčanih kazni izrečenih za prekršaje, a iznos se plaća u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.

XIV. KAZNENE ODREDBE

Članak 111.

Članak 112.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Opće prijelazne odredbe

Članak 113.

- (1) Pravna ili fizička osoba, koja na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavlja telekomunikacijske usluge i djelatnosti u javnim telekomunikacijama na temelju koncesije, prijave ili ovlasti, prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, nastavlja obavljati te usluge i djelatnosti prema odredbama ovoga Zakona do isteka vremena na koje je dana koncesija ili ovlast, odnosno prijavljena ta usluga.
- (2) HT – Hrvatske telekomunikacije d.d. obvezne su najkasnije do 1. siječnja 2005. omogućiti drugim operatorima i davateljima usluga pristup svojoj izdvojenoj lokalnoj petlji. Do istog roka HT – Hrvatske telekomunikacije d.d. obvezne su drugim operatorima i davateljima usluga pružiti usluge prenosivosti broja i predodabira operatora.
- (3) HT – Hrvatske telekomunikacije d.d. obvezne su najkasnije do 1. siječnja 2004. započeti s odgovarajućim nužnim tehničkim pripremama u svrhu izvršenja obveza iz stavka 2. ovoga članka, te najkasnije do 30. lipnja 2004. dostaviti Agenciji, u skladu s njezinim prethodno upućenim zahtjevom, sve podatke u vezi s izvršenjem tih tehničkih priprema.
- (4) HT – Hrvatske telekomunikacije d.d. moraju u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoje poslovanje s odredbama članka 52. ovoga Zakona kojima je uređeno strukturno odvajanje i zasebno obračunavanje.
- (5) Ugovor o koncesiji za obavljanje telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži iz članka 98. stavka 5. Zakona o telekomunikacijama ("Narodne novine", br. 76/99., 128/99., 68/01. i 109/01.), koji je Vlada Republike Hrvatske sklopila s trgovačkim društvom HT – Hrvatske telekomunikacije d.d., uskladit će se s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Odobrenje ili dozvola za radijsku postaju, izdana prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, vrijedi do isteka roka na koji je izdana, a radijska postaja može se upotrebljavati do isteka navedenog roka, uz uvjete utvrđene u odobrenju ili dozvoli za radijsku postaju, prema odredbama ovoga Zakona. Agencija će uvjete iz izdanih odobrenja i dozvola za radijsku postaju uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (7) Operatori i davatelji usluga, koji obavljaju telekomunikacijske usluge na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, moraju ispuniti obvezu iz članka 17. stavka 6. ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (8) Upravni i sudski postupci, započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a prema odredbama ovoga Zakona samo u slučaju ako je to povoljnije za stranku u postupku.

Prijelazne odredbe o koncesijama za radio i televiziju

Članak 114.

- (1) Do početka rada Vijeća za elektroničke medije u skladu s odredbama posebnog zakona kojim se uređuje područje elektroničkih medija, poslove iz njegova djelokruga obavlja Vijeće za radio i televiziju, koje je osnovano prema odredbama Zakona o telekomunikacijama ("Narodne novine", br. 76/99., 128/99., 68/01. i 109/01.).
- (2) Do početka rada stručne službe Vijeća za elektroničke medije poslove iz njezina djelokruga obavlja Agencija.
- (3) Postupci davanja koncesija za obavljanje djelatnosti radija i televizije, započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se **prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona** (Alternativa: prema odredbama posebnog zakona kojim se uređuje područje elektroničkih medija).
- (4) Koncesionar radija i televizije, koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavlja djelatnost radija i televizije na temelju koncesije i sklopljenog ugovora o koncesiji prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, nastavlja obavljati svoju djelatnost u skladu s odredbama posebnog zakona kojim se uređuje područje elektroničkih medija do isteka vremena na koje je dana koncesija.

Prijelazne odredbe o Agenciji

Članak 115.

- (1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti prijedlog za imenovanje članova Vijeća Agencije Hrvatskom saboru, u skladu s člankom 9. stavkom 1. ovoga Zakona.
- (2) Vijeće Agencije će u roku od 30 dana od dana imenovanja donijeti Statut Agencije i druge opće akte, te u daljnjem roku od 10 dana raspisati natječaj za imenovanje ravnatelja Agencije.
- (3) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 10 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona imenovati privremenog predsjednika Vijeća Agencije i privremenog ravnatelja Agencije, koji će do imenovanja članova Vijeća Agencije i ravnatelja Agencije obavljati njihove poslove.
- (4) Danom imenovanja privremenog predsjednika Vijeća Agencije i privremenog ravnatelja Agencije prestaje mandat članovima Vijeća za telekomunikacije, članovima Vijeća Hrvatskog zavoda za telekomunikacije, te direktoru i zamjeniku direktora Hrvatskog zavoda za telekomunikacije.
- (5) Danom imenovanja članova Vijeća Agencije i ravnatelja Agencije prestaje mandat osobama iz stavka 3. ovoga članka.
- (6) Radnici stručne službe Vijeća za telekomunikacije i radnici Hrvatskog zavoda za telekomunikacije nastavljaju s radom na poslovima na kojima su zatečeni u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona i zadržavaju stečena zvanja i položaje do sklapanja ugovora o radu na temelju općih akata iz stavka 2. ovoga članka.

- (7) Iznimno od odredbe iz stavka 6. ovoga članka, radnike Hrvatskog zavoda za telekomunikacije, koji su u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni na poslovima nadzornika telekomunikacija, preuzima Ministarstvo.
- (8) Agencija je pravni sljednik Vijeća za telekomunikacije i Hrvatskog zavoda za telekomunikacije, te preuzima pokretnu i nepokretnu imovinu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva, prava i obveze Vijeća za telekomunikacije i Hrvatskog zavoda za telekomunikacije.
- (9) Nakon imenovanja članova Vijeća Agencije i donošenja Statuta Agencije, predsjednik Vijeća Agencije podnijet će prijavu za brisanje Vijeća za telekomunikacije i Hrvatskog zavoda za telekomunikacije iz sudskog registra, te prijavu za upis Agencije u sudski registar.
- (10) Do upisa Agencije u sudski registar i početka rada Agencije poslove iz njezinog djelokruga, u skladu s odredbama ovoga Zakona, obavljat će Vijeće za telekomunikacije i Hrvatski zavod za telekomunikacije.

Podzakonski propisi

Članak 116.

- (1) Ministar će donijeti propise koje je ovlašten donijeti prema odredbama ovoga Zakona najkasnije u roku od godine dana od dana njegova stupanja na snagu.
- (2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se podzakonski propisi, koji uređuju odnosna pitanja, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Završne odredbe

Članak 117.

- (1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o telekomunikacijama ("Narodne novine", br. 76/99., 128/99., 68/01. i 109/01.).
- (2) Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE ODREDBA NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA O TELEKOMUNIKACIJAMA I INFORMACIJSKOJ TEHNOLOGIJI

I. OPĆE ODREDBE (članci 1. – 7.)

Odredbama Glave I. Nacrta prijedloga Zakona o telekomunikacijama definiran je sadržaj Zakona, područja koja se njime uređuju, te utvrđen državni interes Republike Hrvatske u izgradnji, održavanju, uporabi i razvoju telekomunikacijskog sustava i upravljanju radiofrekvencijskim spektrom kao ograničenim prirodnim dobrom.

Isto tako, odredbama ove glave Zakona utvrđeni su opći ciljevi u telekomunikacijama, način njihova donošenja, te obveza Vlade Republike Hrvatske na podnošenje izvješća Hrvatskom saboru o njihovom ostvarivanju.

Istim odredbama obuhvaćene su iznimke u primjeni ovoga Zakona u vezi s telekomunikacijskom opremom i radijskim postajama, te određena značenja pojmova uporabljenih u tekstu ovoga Zakona.

II. HRVATSKA AGENCIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE (članci 8. - 15.)

Odredbama Glave II. ovoga Zakona određena je pravna osobnost Hrvatske agencije za telekomunikacije kao nacionalne regulatorne agencije (u daljnjem tekstu: Agencija), sjedište Agencije, temeljni poslovi koji čine djelatnost Agencije i način njihova obavljanja, Statut i akti Agencije, način njihova donošenja i njihov sadržaj, način upravljanja i vođenja Agencije, sastav, imenovanje i opoziv Vijeća te njegovi poslovi i način rada.

Ono što je posebno značajno u ovoj Glavi Zakona, jesu odredbe o načinu financiranja Agencije, koje čine bitnu izmjenu u odnosu na normativno rješenje važećeg Zakona, prema kojem se sredstva za obavljanje poslova Zavoda u cijelosti osiguravaju iz proračuna Republike Hrvatske. Ovim prijedlogom Zakona izvršena je bitna promjena u načinu financiranja te je određeno da se sredstva Agencije osiguravaju u iznosu od 0,2% od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj godini u obavljanju telekomunikacijskih usluga i djelatnosti ostvarili koncesionari i davatelji telekomunikacijskih usluga, dok naknada za radiofrekvenciju i numeriranje ostaju u državnom proračunu.

Opredjeljenje za ovakvu promjenu rješenja je potreba nužnog osiguranja neovisnosti Agencije, prije svega putem načina financiranja, kao jednog od temeljnih preduvjeta za ostvarenje ciljeva zbog kojih je Agencija osnovana, i stvaranja regulatornog tijela po uzoru na regulatore u razvijenim zapadnoeuropskim državama, u skladu s propisima Europske unije, te može predstavljati institucionalni okvir za daljnju liberalizaciju telekomunikacijskog tržišta, u skladu sa Smjernicom Vijeća EZ 92/94 EEC od 5. lipnja 1992. godine.

III. TELEKOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA (članci 16. - 20.)

Odredbe Glave III. propisuju uvjete za projektiranje, proizvodnju, gradnju, održavanje i uporabu objekata, tehničke opreme i instalacija telekomunikacija i radijskih komunikacija, zatim obveze investitora telekomunikacijske građevine te obveze investitora poslovne ili stambene građevine na izgradnju kabelske kanalizacije za pretplatničke telekomunikacijske vodove i vodove za kabelske distribucijske usluge i zajednički antenski sustav, kao i potpune telekomunikacijske instalacije.

Ovim su odredbama također propisani i uvjeti za postavljanje, uporabu i održavanje telekomunikacijske infrastrukture i opreme, te način i uvjeti izvođenja radova u blizini telekomunikacijskih građevina, opreme i spojnog puta, u zaštitnoj zoni ili radijskom koridoru radijskih postaja te ispod nadzemnih i iznad podzemnih telekomunikacijskih vodova ili u njihovoj neposrednoj blizini, kao i na pravcima usmjerenih radijskih valova.

Isto tako, odredbe ove Glave Zakona utvrđuju način na koji operator, koji obavlja određene telekomunikacijske usluge, kao i Agencija, mogu upotrebljavati dobra od interesa za Republiku Hrvatsku, a propisano je i pravo na zajedničku uporabu izgrađene telekomunikacijske infrastrukture te način i uvjeti ostvarivanja tog prava.

Prigodom izrade odredaba ove Glave korišteni su sljedeći propisi Europske unije:

- ◆ Smjernica Povjerenstva o natjecanju na tržištima telekomunikacijske terminalne opreme (88/301/EEC, OJ L 131/73 od 27.05.1988.),
- ◆ Smjernica Povjerenstva koja dopunjuje smjernice 88/301/EEC i 90/388/EEC osobito s obzirom na satelitske komunikacije (94/46/EC, OJ L268/15 od 19.10.1994.),
- ◆ Smjernica Vijeća o početnoj fazi međusobnog priznavanja tipskih odobrenja za telekomunikacijsku terminalnu opremu (86/361/EEC, OJ L217/21 od 05.08.1986.),
- ◆ Smjernica Vijeća o usklađivanju zakonodavstava država članica u vezi s elektromagnetskom kompatibilnosti (89/336/EEC, OJ L139/19 od 23.05.1989.),
- ◆ Smjernica Vijeća koja dopunjuje smjernicu 89/336/EEC o usklađivanju zakonodavstava država članica u vezi s elektromagnetskom kompatibilnosti (92/31/EEC, OJ L126/11 od 12.05.1992.),
- ◆ Smjernica Vijeća o usklađivanju zakonodavstava država članica u vezi s telekomunikacijskom terminalnom opremom, uključujući međusobno priznavanje njihove usklađenosti (91/263/EEC, OJ L128/1 od 23.05.1991.),
- ◆ Smjernica Vijeća koja dopunjuje smjernice 73/23/EEC, 89/336/EEC i 91/263/EEC u vezi s označivanjem telekomunikacijske terminalne opreme (93/68/EEC, OJ L220/1 od 30.08.1993.),
- ◆ Smjernica Vijeća koja dopunjuje smjernicu 91/263/EEC glede opreme za zemaljske satelitske postaje (93/97/EEC, OJ L290/1 od 24.11.1993.),
- ◆ Odluka Vijeća o elementima za različite faze u postupcima procjene usklađenosti i pravilima za stavljanje i uporabu CE oznake za usklađenost, koja se namjeravaju upotrebljavati u smjernicama o tehničkom usklađivanju (93/465/EEC, OJ L220/23 od 30.08.1993.),
- ◆ Smjernica Vijeća u vezi s telekomunikacijskom terminalnom opremom i opremom za zemaljske satelitske postaje, uključujući međusobno priznavanje njihove usklađenosti (98/13/EC, OJ L74/1 od 12.03.1998.),
- ◆ Smjernica Vijeća o radijskoj i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi i međusobnom priznavanju njihove usklađenosti (1999/5/EC, OJ L091/10 od 07.04.1999.),
- ◆ Rezolucija Vijeća o zakonitom tajnom praćenju telekomunikacija, od 17.01.1995.

IV. TELEKOMUNIKACIJSKE USLUGE (članci 21. – 33.)

Ovdje su normirane vrste telekomunikacijskih usluga i to razvrstane na telekomunikacijske usluge u nepokretnoj i pokretnoj mreži i ostale telekomunikacijske usluge kao što su usluge s dodanom vrijednosti, prijenos govora, zvuka, podataka, dokumenata, slika i drugog, telekomunikacijskim kapacitetima u pokretnoj i nepokretnoj satelitskoj službi, te reemitiranje radijskih i televizijskih programa na ograničenim, manjim područjima.

Ovim poglavljem također se regulira način stjecanja i uvjeti dobivanja koncesije trajanje i područje koncesije njena obnova i prijenos za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga u pokretnoj mreži za koje je nužna uporaba radiofrekvencijskog spektra, kao i oduzimanje i prestanak koncesije. Također uvodi se pojam dozvole za obavljanje telekomunikacijskih usluga za usluge, prijave i

ovlasti za koje po Zakonu nije potrebna koncesija, te se propisuje što pojedini zahtjevi trebaju sadržavati.

Na kraju poglavlja propisuju se naknade za koncesije, dozvole, prijave i ovlasti za obavljanje telekomunikacijskih usluga i djelatnosti.

Što se tiče koncesije za radiodifuziju predložena su dva rješenja. Jedno je da se koncesija za obavljanje djelatnosti radija i televizije određuje posebnim zakonom, a alternativa, za što postoji uporište u pravnoj praksi europskih zemalja, da se obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga uz uporabu radiofrekvencijskog spektra odnosi i na davanje koncesije za obavljanje djelatnosti radija i televizije. Na taj način Agencija bi bila nadležna za tehnički dio natječaja, tj. donosila bi odluku o davanju koncesije za obavljanje radiodifuzijskih usluga, a na prijedlog Vijeća za elektroničke medije koji bi vodilo računa o programskim, financijskim i kadrovskim ispunjenima uvjeta natječaja raspisanim po posebnim propisima.

Prigodom izrade ove Glave Nacrta prijedloga Zakona korišteni su sljedeći propisi Europske unije:

- ◆ Smjernica Vijeća o primjeni odredbe o otvorenoj mreži na govornu telefoniju i opće telekomunikacijske usluge u tržišnom okruženju (98/10/EC, OJ L 101 od 01.04.1998.),
- ◆ Smjernica Vijeća o općem okviru za opća i pojedinačna odobrenja u području telekomunikacijskih usluga (97/13/EC),
- ◆ Smjernica Vijeća o međusobnom povezivanju u telekomunikacijama s obzirom na osiguravanje općih telekomunikacijskih usluga i međusobnog rada kroz primjenu načela odredbe o otvorenoj mreži (97/33/EC),
- ◆ Smjernica Vijeća koja dopunjuje smjernicu 97/33/EC s obzirom na prenosivost broja operatora i predizbor prijenosnika (98/61/EC, OJ L268/37 od 03.10.1998.),
- ◆ Smjernica Vijeća o primjeni odredbe o otvorenoj mreži na iznajmljene vodove (92/44/EEC, OJ L 165/27 od 19.06.1992.),
- ◆ Smjernica Vijeća o uspostavi unutarnjeg tržišta telekomunikacijskih usluga primjenom odredbe o otvorenoj mreži (90/387/EEC, OJ L 192/10 od 24.07.1990.),
- ◆ Smjernica Vijeća koja dopunjuje smjernice 90/387/EEC i 92/44/EEC u svrhu prilagodbe na tržišno okruženje u telekomunikacijama (97/51/EC, OJ L295/23 od 29.10.1997.),
- ◆ Smjernica Povjerenstva koja dopunjuje smjernicu 90/388/EEC s obzirom na ukidanje ograničenja na uporabu mreža kableske televizije za obavljanje prije liberaliziranih telekomunikacijskih usluga (95/51/EC, OJ L 256/49 od 26.10.1995.),
- ◆ Smjernica Vijeća o rezerviranju frekvencijskih pojaseva za usklađeno uvođenje javnih sveeuropskih čelijskih digitalnih zemaljskih pokretnih komunikacija u Europskoj zajednici (87/372/EEC, OJ L196/85 od 17.07.1987.),
- ◆ Smjernica Vijeća o frekvencijskim pojasevima određenim za usklađeno uvođenje javnog sveeuropskog zemaljskog sustava pozivanja osoba u Europskoj zajednici (90/544/EEC, OJ L310/28 od 09.11.1990.),
- ◆ Smjernica Vijeća o frekvencijskom pojasu određenom za usklađeno uvođenje digitalnih europskih bežičnih komunikacija u Europsku zajednicu (91/287/EEC, OJ L144/45 od 08.06.1991.),
- ◆ Odluka Vijeća koja uređuje usklađeno uvođenje usluga satelitskih osobnih komunikacija na području država članica preko usklađenog postupka dodjeljivanja odobrenja i usklađene dodjele frekvencijskog područja potrebnog za rad usluga opisanih ovom odlukom (710/97, OJ L105/4 od 23.04.1997.),

V. OSNOVNE TELEKOMUNIKACIJSKE USLUGE (članci 34. – 38.)

Ovim poglavljem definirana su prava krajnjih korisnika i pripadajuće obveze od strane davatelja usluga. Definiran je najmanji opseg obveza pružanja osnovne telekomunikacijske usluge pri čemu se vodilo računa o liberalizaciji tržišta i učinkovitosti tržišnog natjecanja. Ostavljena je mogućnost da se koncept osnovne telekomunikacijske usluge može razvijati s ciljem odražavanja tehnološkog napretka, razvoja tržišta i promjena u korisničkoj potražnji.

Također se vodilo računa o pružanju osnovne usluge prilagođene invalidima i korisnicima s posebnim socijalnim potrebama.

Uvođenjem obveze pružanja osnovne telekomunikacijske usluge Republika Hrvatska osigurava dostupnost istih svim krajnjim korisnicima na njihov zahtjev, a u slučaju da postoji opravdana sumnja da se neće provoditi na određenom dijelu tržišta ili nisu propisno i adekvatno pružene, propisuje se da regulatorno tijelo mora obvezati najmanje jednog operatera na obavljanje osnovne telekomunikacijske usluge pri čemu će voditi računa o nenarušavanju tržišnog natjecanja.

Regulatorno tijelo (Agencija) nadzire relevantna tržišta usluga, te ima dužnost nakon pismenog upozorenja operatoru i njegove nemogućnosti da ispuni obvezu pružanja osnovne usluge, objaviti popis tržišta na kojima se osnovne telekomunikacijske usluge ne pružaju adekvatno, nakon čega može odrediti jednog odnosno više operatora ili javnim natječajem odabrati najpovoljnijeg ponuđača da obavlja osnovne telekomunikacijske usluge na relevantnom tržištu.

U slučajevima gdje pružanje osnovne telekomunikacijske usluge za davatelja predstavlja nepravedno financijsko opterećenje tj. u slučajevima kada davatelj usluga iste pruža uz gubitak, daje mu se zakonska mogućnost da zatraži naknadu troškova obvezne usluge uz detaljan prikaz financijskih razloga za osnovanost takvog traženja.

Podaci koji služe kao osnova za izračun neto troškova obveza osnovne usluge trebaju biti revidirani od strane Agencije (neovisnog regulatornog tijela) odnosno od njih ovlaštenog tijela. Zbog važnosti ispravnog izračunavanja neto troškova uz princip nenarušavanja tržišta, uzimaju se u obzir troškovi i prihodi, kao i neodrediva korist koja proizlazi iz pružanja osnovne usluge. Uzeti u obzir neodredivu korist znači napraviti financijsku procjenu indirektni koristi koju će davatelj usluge ostvariti na temelju svog položaja kao davatelja osnovne telekomunikacijske usluge, koju treba oduzeti od izravnih neto troškova obveza iz osnovne usluge s ciljem određivanja ukupnog cjenovnog opterećenja.

Uvodi se mehanizam financiranja obveza osnovne usluge u slučajevima kada Agencija utvrdi osnovanost zahtjeva za naknadu troška. Regulatorno tijelo (Agencija) u svrhu uspostavljanja mehanizma financiranja davatelja osnovne telekomunikacijske usluge osnovat će fond kojim će ujedno i upravljati te nadzirati prebacivanje dospelih sredstava davateljima usluga koji imaju pravo na naknadu iz fonda.

Uvođenjem principa podjele troška između svih sudionika na tržištu koje Agencija odredi kao obveznike doprinosa neto troška omogućava se nenarušavanje tržišta, nediskriminacija, transparentnost i razmjernost. Iznos obveznog davanja izražen je u postotku od godišnjeg prihoda obveznika u odnosu na ukupan godišnji prihod ostvaren od svih obveznika doprinosa.

Također se uvodi mogućnost nadziranja i kontrole prihoda davatelja osnovne telekomunikacijske usluge na relevantnom tržištu.

Prigodom izrade ove Glave Nacrta prijedloga Zakona korišteni su sljedeći propisi Europske unije:

- ♦ Smjernica Vijeća o primjeni odredbe o otvorenoj mreži na govornu telefoniju i opće telekomunikacijske usluge u tržišnom okruženju (98/10/EC, OJ L 101 od 01.04.1998.),

- ♦ Smjernica Vijeća o općem okviru za opća i pojedinačna odobrenja u području telekomunikacijskih usluga (97/13/EC),
- ♦ Smjernica Vijeća o međusobnom povezivanju u telekomunikacijama s obzirom na osiguravanje općih telekomunikacijskih usluga i međusobnog rada kroz primjenu načela odredbe o otvorenoj mreži (97/33/EC),
- ♦ Smjernica Vijeća koja dopunjuje smjernicu 97/33/EC s obzirom na prenosivost broja operatora i predizbor prijenosnika (98/61/EC, OJ L268/37 od 03.10.1998.),
- ♦ Smjernica Vijeća o primjeni odredbe o otvorenoj mreži na iznajmljene vodove (92/44/EEC, OJ L 165/27 od 19.06.1992.),
- ♦ Smjernica Vijeća o uspostavi unutarnjeg tržišta telekomunikacijskih usluga primjenom odredbe o otvorenoj mreži (90/387/EEC, OJ L 192/10 od 24.07.1990.).

VI. ZAŠTITA PRAVA KORISNIKA (članci 39. – 45.)

Ovo poglavlje regulira odnos tj. prava i obveze između korisnika i davatelja telekomunikacijskih usluga. Korisniku se jamči ispis računa, imenik pretplatnika, automatsko usmjeravanje poziva, zabrana određenih odlaznih poziva i/ili slične usluge koje će biti navedene u obveznom pisanom ugovoru između davatelja javnih telekomunikacijskih usluga i pretplatnika.

Uvodi se pojam Vijeće korisnika telekomunikacijskih usluga, način biranja članova Vijeća, propisuje se djelokrug i ovlasti njihovog rada, a u svrhu zaštite potrošača.

VII. TRŽIŠNO NATJECANJE (članci 46. - 59.)

Odredbe ove Glave propisuju mjere koje poduzima Agencija u svrhu osiguranja uvjeta za ravnopravno tržišno natjecanje u području telekomunikacija, uz navođenje ciljeva regulacije, uvjeta koji određuju davatelja usluga sa znatnijom tržišnom snagom.

Nadalje, odredbama ove Glave propisane su obveze davatelja usluga sa znatnijom tržišnom snagom u vezi s otvorenim pristupom mreži i sučeljima, te obveza davatelja usluga iznajmljenih vodova sa znatnijom tržišnom snagom na javno isticanje minimalne ponude vodova za iznajmljivanje, uvjeta poslovanja i troškovno usmjerenih cijena.

Također su normirane i odredbe kojima su propisane obveze operatora telekomunikacijske mreže sa znatnijom tržišnom snagom u vezi s osiguranjem pristupa telekomunikacijskoj mreži i međusobnim povezivanjem, te obveze davatelja usluga u vezi s uvjetima poslovanja i cijenama.

Isto tako, odredbe ove Glave propisuju i zabranu pravnim osobama sa znatnijom tržišnom snagom, na tržištima koja nisu telekomunikacijska, da subvencioniraju cijene za obavljanje svojih telekomunikacijskih usluga iz područja u kojima imaju posebna ili isključiva prava, kao i odgovarajuću obvezu razdvajanja poslovanja, te obvezu razdvajanja ustrojstva i obračuna poslovanja na različitim telekomunikacijskim tržištima.

Pri izradi nacrtu prijedloga Zakona, u ovom dijelu koji regulira tržišno natjecanje, na dosljedniji su se način koristile pojedine odredbe relevantnih propisa Europske unije, te je utvrđena zakonska osnova za donošenje odgovarajućih podzakonskih propisa kojima će se pobliže razraditi specifični uvjeti tržišnog natjecanja. U ovu su Glavu Zakona ugrađeni djelotvorni mehanizmi kojima će se onemogućiti svako postupanje sudionika na telekomunikacijskom tržištu koje bi bilo suprotno načelu ravnopravnog tržišnog natjecanja.

Pri izradi odredaba ove Glave korišteni su sljedeći propisi Europske unije:

- ♦ Smjernica Vijeća o natjecanju na tržištima telekomunikacijskih usluga (90/388/EEC, OJ L 192/10 od 24.07.1990.),
- ♦ Smjernica Vijeća o primjeni odredbe o otvorenoj mreži na iznajmljene vodove (92/44/EEC, OJ L 165/27 od 19.06.1992.),
- ♦ Smjernica Vijeća o primjeni odredbe o otvorenoj mreži na govornu telefoniju (95/62/EC, OJ L321/6 od 30.12.1995.),
- ♦ Smjernica Povjerenstva koja dopunjuje smjernicu 90/388/EEC s obzirom na primjenu potpunog natjecanja na telekomunikacijskim tržištima (96/19/EC, OJ L 74/13 od 22.03.1996.),
- ♦ Smjernica Povjerenstva koja dopunjuje smjernicu 90/388/EEC s obzirom na pokretne i osobne komunikacije (96/2/EC),
- ♦ Smjernica Vijeća koja dopunjuje smjernicu 90/388/EEC u namjeri da se osigura da se telekomunikacijska mreža i mreža kabela televizije u vlasništvu jednog operatora mora razdvojiti na upravljanje preko razdvojenih pravnih osoba (1999/64/EC).

VIII. ADRESIRANJE I NUMERIRANJE (članci 60. – 69.)

Odredbama Glave VIII. utvrđeni su uvjeti i način izrade planova adresiranja i planova numeriranja, uvjeti i način izmjena planova numeriranja, te uvjeti i način dodjele i uporabe elemenata adresiranja, kao i upravljanja i dodjele podređenih elemenata adresiranja.

Ovaj Nacrt Zakona u odredbama o adresiranju i numeriranju utvrđuje jasnu zakonsku osnovu za dodjelu adrese i broja, propisuje uvjete uporabe adrese i broja. Nadalje propisuje što zahtjev za dodjelu adrese i broja mora sadržavati, kao i odluka o dodjeli adrese i broja, način i razloge oduzimanja dodijeljenih adresa i brojeva, njihov prijenos, odabir operatora, te se uvodi obveza operatoru i davatelju usluga uvođenje jedinstvenog europskog pozivnog broja za hitne slučajeve. Također se regulira upravljanje nacionalnom Internet domenom Republike Hrvatske, tj. za upravljanje Internet prostorom može se ovlastiti specijalizirana javna ustanova, kojoj je međunarodna organizacija dodijelila na upravljanje nacionalnu domenu. Ustrojsvo kao sva druga pitanja bit će propisana pravilnikom koji će donijeti resorni ministar uz suglasnost ministra nadležnog za znanost i tehnologiju.

Prigodom izrade ove Glave korišteni su sljedeći propisi Europske unije:

- ♦ Odluka Vijeća o uvođenju jedinstvenog europskog broja za hitne službe (91/396/EEC, OJ L/217/31 od 06.08.1991.),
- ♦ Odluka Vijeća o uvođenju standardnog međunarodnog telefonskog pristupnog broja u Europskoj zajednici (92/264/EEC, OJ L137/21 od 20.05.1992.),
- ♦ Rezolucija Vijeća o promicanju sveeuropske suradnje u numeriranju telekomunikacijskih usluga (92/C 318/02, OJ C318/2 od 04.12.1992.).

IX. UPRAVLJANJE RADIOFREKVENCIJSKIM SPEKTROM (članci 70. – 91.)

Odredbama ove Glave određeno je da se upravljanje radiofrekvencijskim spektrom u Republici Hrvatskoj i planiranje uporabe geostacionarne i negeostacionarnih satelitskih orbita temelji na Statutu, Konvenciji i Radijskim propisima ITU-a. Nadalje je uređen način dodjele i uporabe radijskih frekvencija kao ograničenog prirodnog dobra te temelj za plaćanje naknade za uporabu radijskih frekvencija, zatim način i uvjeti ograničenja uporabe radijske frekvencije, uskraćivanja prava uporabe radijske frekvencije, izmjena uvjeta uporabe i izmjena već dodijeljene radijske frekvencije, te iznimke od spomenutih ograničenja.

Predviđeni su uvjeti dodjele radijskih frekvencija, izdavanje dozvola za uporabu radijskih frekvencija i radijskih postaja i njihovo oduzimanje ili produljenje roka valjanosti.

X. RADIJSKA OPREMA I TELEKOMUNIKACIJSKA TERMINALNA OPREMA (članci 92. – 96.)

Glava X. ovoga Nacrta prijedloga Zakona sadrži odredbe o uvjetima za nabavu, uvoz, postavljanje, uporabu, prodaju, davanje u najam i ustupanje radijske postaje. Propisuje uvjete i način izdavanja odobrenja za uvoz radijske opreme i telekomunikacijske terminalne opreme (RiTt opreme) te radijskih postaja radi daljnje prodaje i iznajmljivanja te održavanja, kao i vrste potvrda i oznaka za RiTT opremu, električnu i drugu tehničku opremu.

Najvažnija su novosti, ugrađena u ovaj dio Nacrta prijedloga Zakona, u odnosu na važeći Zakon, odredbe o radijskoj opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi, čime je ostvaren veći stupanj usklađenosti ovoga Zakona s relevantnim propisima Europske unije o RiTT opremi. Predloženim rješenjima izdavanja odgovarajućih odobrenja za uvoz RiTT opreme te izdavanja i priznavanja potvrda o kakvoći uređuje se na dosljedan, liberalni i djelotvoran način potrebno dokazivanje kakvoće i usklađenosti opreme prije njezina stavljanja u promet u Republici Hrvatskoj.

Uvedenim novinama smanjuje se administrativni put izdavanja dozvola, uvodi se pojam opće dozvole, te se pojednostavljuje postupak odobrenja za uvoz opreme iste kvalitete i proizvođača .

Pri izradi odredaba Glave VIII. i IX. korišteni su sljedeći propisi Europske unije:

- ◆ Smjernica Vijeća o rezerviranju frekvencijskih pojaseva za usklađeno uvođenje javnih sveeuropskih ćelijskih digitalnih zemaljskih pokretnih komunikacija u Europskoj zajednici (87/372/EEC, OJ L196/85 od 17.07.1987.),
- ◆ Smjernica Vijeća o frekvencijskim pojasevima određenim za usklađeno uvođenje javnog sveeuropskog zemaljskog sustava pozivanja osoba u Europskoj zajednici (90/544/EEC, OJ L310/28 od 09.11.1990.),
- ◆ Rezolucija Vijeća o daljnjem razvoju sektora pokretnih i osobnih komunikacija u Europskoj uniji (95/C 188/02, OJ C188/3 od 22.07.1995.),
- ◆ Smjernica Vijeća o frekvencijskom pojasu određenom za usklađeno uvođenje digitalnih europskih bežičnih komunikacija u Europskoj zajednici (91/287/EEC, OJ L144/45 od 08.06.1991.),
- ◆ Rezolucija Vijeća o jačanju europske suradnje u radijskim frekvencijama, osobito u vezi s uslugama sa sveeuropskom dimenzijom (90/C 166/02, OJ C166/4 od 07.07.1990.),
- ◆ Rezolucija Vijeća o primjeni odluka Europskog radiokomunikacijskog odbora u Europskoj zajednici (92/C 318/01, OJ C318/1 od 04.12.1990.),
- ◆ Odluka Vijeća koja uređuje usklađeno uvođenje usluga satelitskih osobnih komunikacija na području država članica preko usklađenog postupka dodjeljivanja odobrenja i usklađene dodjele frekvencijskog područja potrebnog za rad usluga opisanih ovom odlukom (710/97, OJ L105/4 od 23.04.1997.),
- ◆ Europski sporazum o sprječavanju emitiranja emisija s postaja izvan nacionalnog područja (ETS br. 53 od 22.01.1965.),
- ◆ Europski program o zaštiti televizijskog emitiranja (ETS br. 34 od 22.06.1990.),
- ◆ Treći dodatni protokol o zaštiti televizijskih emisija (ETS br. 131 od 20.04.1989.).

XI. ELEKTROMAGNETSKA KOMPATIBILNOST (EMC) I ZAŠTITA OD SMETNJI (članci 97. – 99.)

U ovoj se Glavi propisuje da električna i druga tehnička oprema koja se proizvodi, uvozi, stavlja na tržište i upotrebljava u Republici Hrvatskoj te njihove elektromagnetske smetnje koje oni proizvode ne budu iznad razine koja ne bi dopustila da drugi radijski i telekomunikacijski sustavi propisno funkcioniraju. Također moraju imati odgovarajuću razinu vlastite otpornosti, imunitet prema elektromagnetskim smetnjama.

Istim Glavom reguliraju se mjere za zaštitu od smetnji kao i pronalaženje uzroka smetnji i njihovo otklanjanje.

XII. ZAŠTITA PODATAKA (članci 100. – 107.)

Pri izradi ove Glave koristile su se smjernice 97/66/EC i 2002/58/EC. Jamči se sigurnost i zaštita od prisluškivanja, slušanja, pohranjivanja kao i drugi oblici presretanja ili nadzora nad komunikacijama. Od ovog postoje samo izuzeci i to ako se radi o zahtjevu samog korisnika ili zahtjevu javnog tijela utemeljen na zakonu. Propisuje se da podaci o prometu moraju biti izbrisani kada više nisu potrebni, daje se mogućnost prikaza i sakrivanja identifikacije linije poziva, preusmjerenje kao i izuzeće od navedenog pod određenim uvjetima.

XIII. INSPEKCIJSKI NADZOR I KONTROLA (članci 108. – 110.)

U Glavi XIII. ovoga Nacrta sadržane su odredbe kojima se propisuje predmet obavljanja nadzora Ministarstva te ovlaštene osobe za provođenje poslova inspekcijskog nadzora, utvrđuje se predmet kontrole i ovlaštene osobe za provedbu kontrole.

U nastavku su detaljno propisane sve ovlasti državnog inspektora telekomunikacija u obavljanju poslova inspekcijskog nadzora, zatim ovlasti i obveze ovlaštene osobe Agencije.

Regulirana je provedba rješenja državnog inspektora telekomunikacija koji su zaposleni pri Ministarstvu.

XIV. KAZNENE ODREDBE (članci 111. – 112.)

U Glavi XIV. Nacrta prijedloga Zakona propisane su kaznene odredbe te su utvrđene visine novčanih kazni za pojedine skupine prekršaja koje počinu pravne osobe, odgovorne osobe u pravnoj osobi i fizičke osobe.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (članci 113. – 117.)

Prijelaznim i završnim odredbama propisani su uvjeti i načini na koje pravne i fizičke osobe nastavljaju obavljati telekomunikacijske usluge i djelatnosti u javnim telekomunikacijama, koje su započele obavljati prije stupanja na snagu ovoga Zakona, te način dovršetka upravnih i sudskih postupaka započetih do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

U prijelaznim i završnim odredbama regulirana su prava i obveze HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d.

Ove odredbe također utvrđuju i obavljanje poslova Vijeća za radio i televiziju do početka rada Vijeća za elektroničke medije u skladu s posebnim zakonom

Sadržaj prijelaznih i završnih odredaba obuhvaća i odredbu o prestanku rada Vijeća za telekomunikacije, Hrvatskog zavoda za telekomunikacije i odredbe o preuzimanju radnika stručnih službi ovih tijela. Također se regulira preuzimanje opreme, pismohrana i druge dokumentacije.

Naposljetku, ovim je odredbama utvrđen i rok za donošenje podzakonskih propisa na temelju odredaba ovoga Zakona i uvjeti za primjenu postojećih podzakonskih propisa do donošenja novih.